

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 9

ZBIÓR RĘKOPISÓW RÓŻNEJ PROWENIENCJI

1315. „Rada narodowa Polek”. Materiały archiwum związku. 1908-1924. K. 140.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
№ 0/Н-1315

137 арк.

07

Rada Mi. Narodowa Kobiel 1923
C. Rada Mi. Rynnowa Kobiel

Rada Narodowa
Kobiel

ul. p. Seodrowien
24-82-

Praca

Marzanna

Talok

3

THE WOMEN'S LEAGUE OF NATIONS

BY

The Marchioness of Aberdeen and Temair

Reprinted from "The League,"

February, 1920

THE WOMEN'S LEAGUE OF NATIONS

BY THE MARCHIONESS OF ABERDEEN AND TEMAIR

PERHAPS it is not generally realised that the women workers for social welfare all over the world have already, for many years, been linked together in a League of Nations, under a banner which, if carried to victory, would transform all international relations.

The International Council of Women is a Federation of National Councils of Women in twenty-two different countries, for the promotion of unity and mutual understanding between all associations of women working for the common welfare of humanity the world over.

It was formed in Washington, in 1888, by a group of far-seeing American women, who believed that an organised movement of women pledged to the service of humanity would become a great power for the promotion of the highest good of the family and the State.

After the World's Fair at Chicago, in 1893, where women from many countries were able to meet together and discuss plans for developing the new movement, it spread with unexpected rapidity, and the International Council meeting of 1899, in London, was able to register delegates from many National Councils, and, in addition, a vast concourse of women of all races and creeds gathered together in Congress to discuss all phases of women's work and opportunities; and before dispersing they were received at Windsor Castle by Queen Victoria, then almost in the last year of her reign.

Since then the International Council has continued to gather strength, meeting periodically in council or in executive in most of the capitals in Europe, being received by crowned heads and presidents, leading statesmen and municipal authorities. And at its last quinquennial meeting in Rome, in 1914, the roll-call included National Councils (according to the date of formation) in the United States, Canada, Germany, Sweden, Great Britain, Denmark, Netherlands, Australia, Italy, France, Argentina, Switzerland, Austria, Hungary, Norway, Belgium, Greece, Bulgaria, Servia, Finland, South Africa and Portugal, and in recent months applications for affiliation have come from the National Councils of Women in Russia and Uruguay.

It will be asked, what has the International Council of Women accomplished, to justify its claim of having advanced the high aims

1888

1893
Chicago

1899
London

it sought to further for the world's good, by thus bringing some twenty millions of women into relationship one with the other ?

It may be difficult to tabulate results of work the greatest strength of which lies in the personal relations of its members, who, through these, trust to bring about greater unity of thought, sympathy, and purpose amongst the women workers of all the different countries, and, through them, to further the application of the golden rule to society, custom and law ; but even if direct results are asked for, a report can be made, of which the International Council need by no means be ashamed. The natural outcome of a succession of meetings between women of different countries, but interested in similar movements in those countries, was to bring about a series of resolutions, adopting certain lines of action and policy which, it was thought, would help the various causes throughout the world, and these were transmitted to National Councils to translate into action at their own discretion ; and the history of each Council must be referred to for the result.

A wise clause in the Constitution provided that no new policy could be adopted by the International Council if any of the affiliated National Councils gave an opposing vote, and this fact makes it all the more remarkable that resolutions adopting the principles of International Arbitration, Women Suffrage in all countries where a representative government exists, an Equal Moral Standard for Men and Women, and the Suppression of the White Slave Traffic were passed at successive meetings of the International Council without any opposition, the National Councils always trusting in another provision of the Constitution, whereby no propaganda should be carried on in any country without the definite approval of the National Council of Women of that country.

The Standing Committees formed in connection with Public Health, Education, the Legal Position of Women, Emigration and Immigration, and the Professional and Industrial Position of Women, indicate further practical results, in addition to the incalculable value of enabling workers interested in special lines of activity to meet and to correspond with one another regarding the position and progress of their own particular interest in the principal countries of the world.

One of the great advantages ensuing from membership in the International Council has been to enable travellers to obtain immediate introduction to the best sources of information regarding their own particular work in other countries visited. Women able to present introductions from the officers of their own National Council find all doors open to them, and they are able to get into touch with home life and the inner circles that have most influence in every community and country in a way which they cannot possibly hope to do as individual travellers. And the friendships which have

been formed in this way are such as abide and stand the stress of trials and difficulties.

Interesting little volumes have been published by the International Council regarding the Public Health work in different countries, the measures taken for the Prevention of Tuberculosis by care of advanced cases, National Systems of Education, and an Abstract of the Laws of all Nations which affect unequally men and women. The last volume was prepared under the auspices of the different National Councils by the Standing Committee on the Legal Position of Women.

Before the War the International Council asked all the different National Councils to devote a large share of their attention to questions concerning children, with the view to having a conference on such questions at the next meeting of the International Council.

During a period of World War such as that through which we have passed, the International Council had of necessity to be inactive, as a result of its rule that "no political or religious questions of a controversial character affecting the inter-relationship of two or more countries" can be discussed; yet many of the National Councils have found the understanding they were able to promote between the different national societies of women most effective in promoting national service during these years of great emergency.

At the beginning of the War this union enabled National Councils to be of great assistance both to the societies and to the individuals composing them, who desired to offer themselves for national service; and no one who has watched the extraordinary development of women's service during the War can doubt that the need and the opportunity for such organisations as these National Councils will be even more felt now, when it is so necessary to pick up all the threads of the various kinds of activities in which women have been engaged, and to link them together, so that none of the advantages which have come from the co-operation and devotion called out in time of war shall be lost in these great days of the world's reconstruction.

The confidence which is now placed in women, and their ability to make good in times of emergency in all parts of the world, will prove a great asset in carrying out further plans, and it will be of the utmost importance that this confidence should not be dissipated by any disunion amongst different sections of women voters such as might arise when the pressure of war responsibility is removed.

Soon after the Peace Conference assembled at Paris, I felt that the authority given to the President of the International Council to act on behalf of that Council in cases of urgency made it desirable that I should approach the Peace Conference with a request that the International Council of Women should have an opportunity of placing before them the opinions of women throughout the world

on certain subjects which would be vitally affected by the Conference.

I received a courteous reply promising consideration, and later, when the Women Suffragists of the allied countries and the U.S.A. decided to hold a series of conferences in Paris, the International Council of Women was represented from the outset by its officers residing in France, who also took part in the deputation which was received by the Labour Commission of the Conference.

When I was able later to join my colleagues in Paris, I ventured to seek interviews with the principal plenipotentiaries in order to press the views of the International Council of Women, and to urge that a joint deputation from the Women Suffragists should be received by the League of Nations Commission. In reply to my formal application President Wilson intimated to me that this Commission had consented to make a special exception in our favour, and to receive us at a plenary meeting, and Lord Robert Cecil undertook personally to propose the introduction of a new clause into the Covenant, opening all offices and Commissions under the League of Nations to women on the same terms as men. This was the most important point we wished to press, and it was thus conceded before our deputation was even received.

The reception, when it took place on April 10th, was most cordial in character, and we are glad to know that the eleven three-minutes' speeches made by different members of our deputation from France, Great Britain, the United States, Italy, Serbia and Roumania, in the half-hour allowed to us seems to have made a great impression on the gentlemen who received us.

In introducing the deputation I indicated the potentiality of the International Council of Women to ripen public opinion in the homes and social circles of our different countries in favour of the League of Nations, as well as by public propaganda, if women were once convinced that it was to be truly a reality, and that the women of the nations were to be remembered in all matters as well as the men.

We asked that, in the case of representations deciding to which State a people wished to give its adherence, the vote of women be taken as well as that of men; that nations entering the League should recognise the principle of equal suffrage for men and women; and that they should also pledge themselves to suppress the traffic in women and children; also that International Bureaux of Health and Education should be set up, laying stress on our belief that the basis for permanent peace must be in an international acceptance of standards of education which make for peace.

The President, in his reply, said he was sure he could speak for his colleagues as well as for himself when he said they were in sympathy with all our demands, and that if they were not all

included in the Covenant in specific terms, it was because the Covenant was only, as it were, a skeleton which later had to take shape and form under the League of Nations.

It is therefore for the rank and file of the peoples to see that our ideals take the right shape and form under the League, and it manifestly lies with the women to take a leading part in this moulding process. In countries where there are well-organised National Councils of Women federating the various women's associations, and able to confer with women's labour unions and other bodies not directly affiliated, a most admirable machinery exists for doing very effective propaganda work for the League, and when all countries are free to enter the League, the International Council of Women will be able to throw all its energies into supporting and inspiring this instrument of salvation.

We are to hold our general quinquennial meeting at Christiania next September, and the Norwegian women and the Norwegian nation are making splendid arrangements for our reception, and hope that the Storthing Parliamentary buildings will be placed at our disposal.

We shall have a great opportunity. The majority of us will meet for the first time as full citizens, with all the responsibilities as well as all the privileges of citizenship, and it is for us to prove that it was worth while for the world to call to her aid her women citizens in the present emergency.

If the various National Councils and the International Council of Women can live up to the standard set by their own constitution, and, while respecting the complete organic unity, independence, and method of each federated association, can bring all into touch with one another and permeate all with a common enthusiasm for the great causes which must be carried to victory if the golden rule is to remain supreme, this movement will truly be a great spiritual force in the redemption of the world.

May 1st

4781

Messieurs of Aberdeen

51 South Street

Park Lane

2
L. O. Brierley

E. Dubois

L. O.

Assolunara

Мігда мартіна д'іа Робіт

Іага мурша Робіт

P. Kadlińska - deliyatke munit
 i wazhny w sprawie gospod i rolnictwa
 i urowadzenie stowiska ich -
 ferbalky Lared gospod front. na
 froncie i tapy - 5 detom. od
 miaste dwoa. sus propazady -
 pndstament unuwsknt. woin -
 wydmaly dbrica - biaty dmp - nazywady
 wunuwsknt - uwpatunio -
 hel biny pralowy dorypion - pntrole
 i wunuwsknt wotie - nikt w wylocenie
 uaw. dwoad. gospodly stanyne i
 dnywzme - biaty dmp na depresja
 stany wibe wyple - ale woteryn -
 moze miie swoje girny - i wunuwsknt ludzi
 2 lityra. potwierdzenie pny wyple -
 wozymadik 2 gop. i unuwsknt wotie - patroc

Sanitarny - b. ost. - pod nadzorem sanitarnym
(yorki) - herbarium dywanowe i gazon
prywatne - (rośliny przy uprawie -
(6) yucca - kaktusy - zwierzęta synkris
stara dary przedmiotów -

1 punkt jak dotychczas traktowany on
front ery D.O.G. (32)

- II) Sąd chruszczowski wzmocnienia wobec
wyższej - centrale B. Puri w Warszawie
- III) Sąd ustalił stosunek do wojłłowia

Podstawy propagandy i innych robotniczych
bydła w Warszawie z instytucjami i grupami

ORDER FORM

FOR

International Council of Women's Publications.

Transactions of Fifth Quinquennial Meeting at Rome, 1914. *Price—5/-*

Transactions of International Congress organised by Italian National Council of Women, 1914. Published 1919. *Price—10 francs.*

(The Addresses and Discussions are printed in the languages in which they were delivered.)

Women: Position in the Laws of the Nations. *Price—2/-*

Prevention of Tuberculosis and how it can be affected by the Care and Isolation of Advanced Cases. *Price—1/6*

Juvenile Delinquency: its Causes and Methods of Prevention and Correction. *Price—6d.*

Annual Reports of the I.C.W. from 1904 to 1914. *Price—From 6d. to 1/-*

Transactions of Fourth Quinquennial Meeting at Toronto, 1909.
Price—3/-

Transactions of Third Quinquennial Meeting at Berlin, 1904.
Price—6/-

Transactions of Quinquennial Meeting and Congress in London, 1899. *Seven Volumes.*

Women in Education, in Professions, in Politics, in Industrial Life, in Social Life.
Price—1/- each.

Constitution and Standing Orders of I.C.W. *Price—1d.*

What is the International Council of Women? *Price—2d.*

President's Memorandum regarding the Quinquennial Meeting at Rome, 1914. *Price—1d.*

List of Resolutions adopted by the I.C.W. at the Quinquennial Council at Rome, 1914. *Price—1d.*

Agenda for Sixth Quinquennial Meeting at Christiania, 1920.

The Women's League of Nations—by Lady Aberdeen. *Price—2d.*

Please mark with **X** the Publications you wish to order, and write your name and address beneath.

.....

.....

.....

Memorandum de la Présidente sur l'Assemblée Quinquennale du Conseil International des Femmes à Rome en 1914.

Aux Membres et aux Comités des Conseils Nationaux,

En publiant ce Memorandum au sujet des travaux de notre récente Réunion Quinquennale du Conseil International des Femmes à Rome, je sens que mon devoir est d'exprimer avant tout le sentiment général de satisfaction concernant les progrès faits par le Conseil durant les cinq dernières années. Ces progrès se sont manifestés particulièrement par les délégations complètes envoyées par un grand nombre de nos Conseils Nationaux et par le fait que presque toutes les Présidentes des Conseils Nationaux et celles des Commissions Permanentes étaient présentes.

Ce sont des marques très satisfaisantes de l'intérêt ressenti pour les travaux du Conseil, mais on pourrait s'imaginer que le grand nombre de présences a été dû aux attractions offertes par le lieu de réunion. Cette suggestion, cependant, a une réponse toute trouvée dans le fait que, en dépit des difficultés que présentaient l'acoustique défectueuse de la salle de réunion, le manque de ventilation et la longue durée des séances, nos déléguées ont fait acte de présence avec la plus grande régularité et la plus grande persistance tant qu'ont duré nos Réunions du Conseil.

En plus de cela, celles qui ont assisté à de précédentes Réunions Internationales Quinquennales ont dû s'apercevoir clairement que l'idée représentée par les travaux du Conseil International des Femmes était bien mieux comprise, de même que les différentes questions à considérer, ce qui nous a montré que celles-ci avaient été discutées et considérées par les Conseils Nationaux de chaque pays et qu'il y avait une bonne volonté apparente de s'en tenir à nos règlements, même quand ceux-ci n'étaient pas complètement familiers, ce qui a rendu la tâche de la Présidente très facile. Les commentaires de la Presse Italienne au sujet de l'assiduité de nos déléguées fut un encouragement des plus précieux.

Cependant, tout en prenant note de ces signes de progrès, je n'hésite pas à mettre en avant, devant les Conseils Nationaux, et cela très emphatiquement, une recommandation qui m'est parvenue de différents côtés concernant l'importance vitale pour les déléguées de pouvoir comprendre nos trois langues officielles. Naturellement il est bien préférable de pouvoir à la fois les parler et les comprendre, mais le point important est qu'on

soit capable de comprendre facilement les orateurs qui parlent en allemand, en français, et en anglais de façon qu'il ne se présente pas la nécessité constant de traduire et d'interpréter, ce qui retarde les travaux, interrompt les arguments et entraîne les déléguées à chuchoter entre elles. On a demandé au Comité Exécutif d'imposer cela aussi fortement que possible aux Conseils Nationaux de façon que ceux qui sont intéressés dans les travaux internationaux fassent tous leurs efforts pour s'y préparer à ce point de vue.

On doit se rappeler aussi que, bien que ces observations s'appliquent particulièrement aux Réunions Quinquennales, elles sont aussi nécessaires au succès de nos Réunions Exécutives, à l'occasion desquelles les Commissions Permanentes se réunissent aussi, et que, en plus, elles rendent les communications personnelles et écrites entre les membres des différents Conseils bien plus faciles et avantageuses.

En insistant sur ce point, nous n'oublions pas qu'il y a dans chaque pays des femmes de grande expérience et intelligence qui ne comprennent pas d'autre langue que la leur et dont la présence et l'aide sont des plus précieuses à nos Réunions du Conseil. Quand de tels cas se présentent, m'est-il permis de suggérer que le Conseil qui envoie une telle déléguée prenne soin de donner à quelque autre déléguée les instructions nécessaires pour que cette dernière soit prête à tenir au courant la première de la procédure du Conseil en lui traduisant et en écrivant pour elle les points importants en discussion.

Notre Secrétaire Générale est en train d'envoyer une liste des décisions acceptées à la Réunion Quinquennale et cela avec une copie du Rapport Quinquennal et des noms des membres du Comité nouvellement élus. Nous espérons que le Rapport Quinquennal sera lu avec soin et mis largement en circulation car il ne peut manquer de faire réaliser au lecteur la valeur des travaux du Conseil. Nous prions aussi les Conseils Nationaux de considérer soigneusement les décisions prises, de prendre note de celles pour lesquelles l'action des Conseils Nationaux est requise et de prendre les mesures nécessaires pour amener ces questions devant leurs Conseils à une date aussi proche que possible.

Finances. Les décisions 7 et 8 concernent la situation financière du Conseil International, et nous sommes sûres que les déléguées qui étaient présentes à la Réunion Quinquennale expliqueront d'une manière aussi claire que possible à leurs Conseils Nationaux, combien il est essentiel que de nouveaux appuis financiers soient donnés au Conseil International pour permettre à celui-ci de prendre position et d'exécuter le travail que les Conseils Nationaux lui ont confié.

Nouveaux règlements pour les Commissions Permanentes.
 Les nouveaux règlements qui ont été adoptés pour les Commissions Permanentes devraient être étudiés avec soin par les membres du Comité des Conseils Nationaux ainsi que par les membres des Commissions Permanentes.

Sujets nécessitant l'action des Conseils Nationaux. Les sujets référés à l'action des Conseils Nationaux sont les suivants:—

- Résolution 14. Résolution sur le sujet "Tempérance." (Agenda No. 20a.)
- ” 15. Médiation Internationale. (Agenda No. 22.)
- ” 18. Droits Civile des Femmes. (Agenda No. 26 et 26a.)
- ” 19. Egalité de Droits du Père et de la Mère. (Agenda No. 27 et 27a.)
- ” 20. Tribunaux pour enfants. (Agenda No. 28 et 29.)
- ” 21. Pension alimentaire obligatoire en faveur des femmes et des enfants. (Agenda No. 30 et 31.)
- ” 24. Réglementation des Bureaux de Placement. Une formule sera fournie aux Conseils pour adresser des pétitions à leurs Gouvernements. (Agenda No. 32.)
- ” 25. Surveillance des jeunes filles sur les Transatlantiques. (Agenda No. 33.)
- ” 26. Propagande concernant la suppression des maisons de tolérance. (Agenda No. 34.)
- ” 27. Enseignement des lois pour les jeunes filles. (Agenda No. 35.)
- ” 28. Bureaux d'informations et cours d'instruction pour émigrants. (Agenda No. 36.)
- ” 29. Requête du Bureau d'Emigration des Etats-Unis aux Conseils Nationaux pour demander à leurs Gouvernements, par pétition, de former une Conférence d'Immigration composée de délégués officiels de tous le pays. Une formule sera fournie aux Conseils pour adresser des pétitions à leurs Gouvernements. (Vœu d'urgence.)
- ” 30. Demande de former des Comités pour s'entendre directement avec le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique pour le soin des femmes rapatriées. (Vœu d'urgence.)
- ” 31. Protection des oiseaux. (Agenda No. 37.)

Nous espérons que le plus grand soin sera pris par les Conseils Nationaux en nommant leurs représentantes qui doivent faire partie des différentes Commissions Permanentes dont la sphère d'influence s'est tant développée pendant les dernières années et à qui on a confié de très importants travaux pour la prochaine

période quinquennale; nous ne pouvons trop insister sur l'importance qu'il y a à élire des personnes de grande expérience dans ces positions, et aussi pour la nouvelle Commission de Travail.

Je me permets de demander aux Conseils Nationaux de considérer l'utilité de nommer dans leur sein une Commission spéciale pour Affaires Internationales, commission dans laquelle tous les membres qui sont nommés pour servir dans les Commissions Permanentes Internationales, serviront en même temps avec ceux qui ont agi comme déléguées aux Assemblées Internationales.

Le Conseil National de Grande Bretagne et d'Irlande possède une Commission de ce genre depuis plusieurs années. Toutes les affaires se rapportant au Conseil International sont d'abord considérées par cette Commission et préparées pour être considérées par le Comité Exécutif ou par le Conseil selon les circonstances. Cette manière de faire épargne le temps du Comité Exécutif, et permet de donner la plus grande attention aux affaires Internationales.

J'espère pouvoir publier les Transactions de la Réunion Quinquennale en Septembre. Ces Transactions contiendront un compte rendu complet de nos travaux et des discours prononcés aux réunions de soir. Nous espérons que nous pouvons compter sur les Conseils Nationaux pour qu'ils leur donnent une publicité aussi grande que possible, d'autant plus que nous avons pu faire un arrangement de plus favorables avec les éditeurs, arrangement par lequel cette publication n'imposera aucune responsabilité financière au Conseil International des Femmes au-delà de l'achat de 700 copies.

Il est à noter que l'Hymne du Conseil International qui fut préparé par le Conseil National Suédois, dont les paroles furent écrites par Fru Upmark, et qui fut adopté par le Comité Exécutif à La Haye a été chanté au Conseil à Rome.

La composition est imposante si la musique est rendue d'une manière convenable. M'est-il permis de suggérer que tous les Conseils devraient se procurer plusieurs copies de cette musique et s'en servir dans des occasions favorables, et aussi qu'ils devraient demander particulièrement à ceux de leurs membres qui ont l'intention d'être présents aux Réunions Internationales de se familiariser avec les paroles et la musique.

Pour conclure, permettez-moi de vous informer qu'il a été décidé par le Comité Exécutif de se réunir en Grande Bretagne en 1916 et à Buda-Pest en 1918. L'endroit de réunion en Grande Bretagne n'a pas encore été fixé, mais il été suggéré qu' Edinbourg ou probablement Oxford pourrait très bien convenir à cet effet.

La prochaine Réunion Quinquennale aura lieu à Christiania en 1919 en réponse à la très cordiale invitation du Conseil National des Femmes Norvègiennes, le Conseil Britannique ayant exprimé sa bonne volonté de se retirer en faveur de la Norvège. Le Comité Exécutif a décidé de recommander fortement qu'

aucun Congrès ne soit tenu en connexion avec cette réunion. Le Conseil International est maintenant composé de tant de membres et les questions qui lui sont posées sont tellement nombreuses que ces Réunions prennent trop de temps pour permettre que plus de temps encore soit consacré à un Congrès sans que les déléguées puissent être présentes sans inconvénient; beaucoup d'entr'elles trouvent difficile de quitter leur foyer pour si longtemps. En plus de cela, c'est une grande fatigue pour les membres du Conseil National du pays où se tient la Réunion. Telle a été l'expérience du Conseil Italien qui appuie énergiquement la proposition qu'aucun Congrès ne devrait être tenu dans l'avenir en connexion avec une Réunion Quinquennale.

Je suis sûre d'exprimer ici les sentiments de toutes celles présentes à la Réunion Quinquennale en plaçant au premier rang notre souvenir reconnaissant pour toutes les bontés qu'ont eues pour nous le Conseil National des Femmes d'Italie, et en particulier sa Présidente, Madame la Comtesse Spalletti, ainsi que les autres membres du Comité.

L'aide et les directions personnelles données à toutes celles de nous qui désiraient visiter les endroits intéressants de Rome et ses nombreuses Institutions ont contribué grandement à augmenter le plaisir ressenti pendant ces visites et à rendre ces dernières plus instructives.

La gracieuse bonté que Leurs Majestés la Reine d'Italie et la Reine-Mère ont montrées à tous les membres de notre Comité Exécutif nous sont d'un souvenir bien doux et le grand plaisir procuré à tous nos membres du Conseil par le don personnel de fleurs fait par la Reine Margherita ainsi que par le souvenir présenté par elle à toutes celles qui étaient présentes à la "Garden Party" tenue dans ses magnifiques jardins, est profondément appréciée à sa juste valeur.

En concluant, permettez-moi d'exprimer de nouveau à tous nos Conseils Nationaux la profonde conviction du grand honneur que vous m'avez fait en me réélisant à l'unanimité comme Présidente pour une autre période quinquennale.

Je pense que vous réalisez toutes que ce fut seulement parce que les membres du Comité Exécutif, agissant de votre part, écrivirent une lettre collective me demandant de me présenter pour être réélue que je me suis décidée à remettre mon sort entre vos mains.

Je ne puis que vous promettre de faire tout mon possible pour justifier dans quelque mesure votre jugement si indulgent, mais je dois aussi vous prier toutes, de faire de votre mieux pour préparer et amener des candidates pour tous les postes officiels afin que le Conseil International puisse avoir une meilleure occasion de faire un choix convenable parmi un certain nombre de dames qui ont à la fois la connaissance et l'expérience de nos travaux internationaux, pour la prochaine Réunion Quinquennale.

En attendant, j'espère et crois que le souvenir de notre Réunion Quinquennale à Rome nous donnera à toutes cause de remercier Dieu et de prendre courage.

J'ai l'honneur de signer,

Votre très sincère et dévouée Présidente,

Ishbel Aberdeen.

Vice-Regal Lodge, Dublin.

Remarque.—Ce Memorandum fut envoyé aux Conseils Nationaux au commencement de Juin 1914 dans les trois langues officielles, accompagné d'une liste des vœux adoptés à l'assemblée générale et du rapport quinquennale de la Secrétaire.

Résolutions Adoptées à la Réunion Quinquennale du Conseil

QUI A ÉTÉ TENUE À ROME, ITALIE,
du 5 au 14 Mai, 1914.

I.—Rapport de la Secrétaire Correspondante.

Que le rapport de la Secrétaire correspondante soit adopté avec l'expression d'une sincère appréciation.

II.—Rapport de la Trésorière.

Que le rapport de la Trésorière soit accepté avec remerciements chaleureux à la Trésorière.

III.—Rapports quinquennaux des Conseils nationaux et des Vice-Présidentes honoraires.

Que les rapports quinquennaux des Conseils nationaux et des Vice-Présidentes honoraires soient adoptés.

IV.—Rapports des Commissions permanentes.

Que les rapports des neuf Commissions permanentes soient adoptés.

V.—Demande d'Affiliation du Conseil National des Femmes du Portugal.

Que l'affiliation du Conseil National des Femmes du Portugal soit acceptée, sous réserve que sa constitution soit conforme à la constitution du Conseil international.

VI.—Mode d'Élection des Présidentes des Commissions permanentes.

Qu'à l'Art. VI, par. 3, des Statuts les mots "par élection publique" soient supprimés, et que les règles valables pour l'élection des membres du Bureau s'appliquent également à l'élection des Présidentes des Commissions.

(Cette résolution ne s'applique qu'à l'édition anglaise des statuts.)

VII.—Souscripteurs annuels.

Que la clause suivante soit ajoutée après l'Art. IV, par. 4, des Statuts :—

"Toute personne dont le nom sera agréé par le Conseil national de son propre pays, peut devenir souscripteur annuel. Tout souscripteur versant annuellement une somme de 25 francs, ou plus, recevra gratuitement toutes les publications régulières du C.I.F. ainsi qu'un billet d'entrée pour les assemblées du Conseil."

VIII.—Contributions annuelles supplémentaires des Conseils nationaux.

Le Conseil International comprenant l'absolue nécessité, en vue de son travail, d'augmenter les ressources dont il dispose, insiste fortement, auprès des Conseils affiliés, sur l'urgence pour chacun d'eux d'ajouter à sa contribution statutaire une contribution annuelle supplémentaire; la forme que devra prendre cette contribution étant laissée à la discrétion de chaque Conseil.

IX.—Règlements pour les Commissions permanentes.

Que le projet de règlements pour les Commissions permanentes amendé par les Présidentes des Commissions et des Conseils nationaux et accepté par le Comité Exécutif soit accepté par le Conseil.

X.—Vœux ne figurant pas au Programme.

Le Comité Exécutif a le devoir de présenter au Conseil une liste des vœux qui ont été exclus par lui du programme à cause de leur moindre importance.

XI.—Propagande en faveur des différentes Branches du Travail du C.I.F. aux Assemblées quinquennales.

Qu'à l'occasion de chaque Assemblée quinquennale une occasion soit fournie à chacune des branches de propagande adoptées par le Conseil International des Femmes d'exposer son travail dans une réunion publique.

Remarque.—Cette proposition a été acceptée sous condition qu'il soit entendu qu'il ne s'agira pas d'organiser une réunion spéciale pour l'exposé du travail de chacune des Commissions permanentes.

XII.—Modification dans le Nom d'une Commission.

Que le mots "des Lois" soient omis dans le titre de la Commission des Lois concernant la Position légale des Femmes, et que le titre de la Commission soit "Commission pour la Situation légale des Femmes."

XIII.—Commission de Travail.

Qu'une Commission de Travail soit créée dans le Conseil International des Femmes.

XIV.—Tempérance et Lutte contre l'Alcoolisme.

Réalisant pleinement le mal immense causé par l'intemperance, autant à la famille qu'à la race humaine, le Conseil International des Femmes exprime sa sympathie pour la Tempérance, recommande aux Conseils nationaux d'user de toute leur influence pour venir en aide à la lutte contre l'alcoolisme, et demande à la Commission d'Hygiène d'accorder une attention spéciale à l'étude de l'alcoolisme.

XV.—Médiation internationale.

Le Conseil International des Femmes se prononce chaleureusement en faveur de l'application effective des résolutions adoptées aux Conférences de la Haye en vue de la solution pacifique des conflits internationaux, et se déclare sympathique à la conclusion de traités par lesquels les gouvernements s'engagent, en cas de dissensions de toute nature, à entrer en négociations en vue d'une conciliation.

XVI.—Protection des Femmes en Temps de Guerre.

Le Conseil International des Femmes proteste avec énergie contre les traitements odieux dont les femmes sont victimes en temps de guerre, lesquels sont en opposition avec la loi internationale, et adresse un appel à la prochaine Conférence de la Haye, pour la prier d'examiner quelles mesures internationales de protection pourraient être accordées aux femmes, afin de mettre un terme aux actes de violence spéciale envers la femme, qui accompagnent toutes les guerres.

XVII.—Vœu que le Prix Nobel de la Paix soit accordé au Stead Memorial Fund.

Le Conseil International des Femmes demande au Comité Nobel du Storting norvégien d'accorder cette année le prix Nobel de la Paix au Stead Memorial Fund, destiné à la création d'hôtelleries pour femmes ouvrières dans les différents pays du monde.

XVIII.—Capacité civile de la Femme quant à sa Personne et à ses biens.

Le Conseil International des Femmes recommande aux Conseils nationaux affiliés d'essayer d'obtenir des lois qui garantissent l'intégrité de la capacité civile de la femme mariée quant à sa personne et à ses biens.

XIX.—Egalité de Droits du Père et de la Mère.

Le Conseil International des Femmes émet le vœu, que, dans tous les Conseils affiliés, la loi sanctionne l'égalité de droits du père et de la mère à l'égard de leurs enfants, et que la loi stipule en outre qu'en cas de dissentiment grave des parents et à la demande de l'un entre eux, c'est l'autorité compétente qui décidera.

XX.—Tribunaux pour Enfants.

Le Conseil International des Femmes recommande aux Conseils nationaux d'essayer d'obtenir des tribunaux pour enfants, ou des institutions semblables, dans tous les pays, et insiste pour que les femmes soient admises à siéger dans les tribunaux pour enfants et mineurs comme assesseurs et conseil.

XXI.—Pension alimentaire obligatoire en faveur des Femmes et des Enfants.

Le Conseil International des Femmes insiste sur l'importance qu'il y a à ce que des mesures légales soient prises pour qu'une pension alimentaire soit allouée dans tous les cas aux épouses, aux mères et aux enfants, tant légitimes que nés hors du mariage, et engage tous les Conseils nationaux à s'efforcer d'obtenir des ententes internationales entre leurs pays respectifs dans le but de sauvegarder les droits légaux des femmes et des enfants, et plus particulièrement des femmes et des enfants abandonnés.

XXII.—Protection des Mères et des Enfants abandonnés.

Le Conseil International des Femmes prie les Conseils nationaux de travailler à obtenir une protection plus étendue des femmes, des mères et des enfants tant légitimes que nés hors du mariage.

XXIII.—Droit de Vote en Matières communales et politiques.

Considérant le changement rapide de l'orientation des problèmes que les gouvernements actuels ont à envisager; considérant que ces problèmes concernent de plus en plus la vie morale, l'éducation, et les intérêts industriels des peuples et qu'il devient de plus en plus important que les femmes envisagent leurs responsabilités au point de vue social:

Le C.I.F. exprime sa conviction profonde que dans tous les pays où existe un gouvernement représentatif le droit de vote en matières communales et politiques doit être accordé aux femmes.

XXIV.—Réglementation des Bureaux de Placement.

Le Conseil International des Femmes émet le vœu que des accords internationaux interviennent, réglementant d'une façon uniforme, au point de vue des mineurs, la question des bureaux de placement et leur responsabilité et que, comme indication de projet de loi désirable, le projet proposé par la Commission permanente pour l'Egalité de la Morale et contre la Traite des Femmes soit envoyé au Comité interparlementaire.

XXV.—Surveillance de jeunes Filles sur les Transatlantiques.

Considérant qu'il est de toute importance qu'une surveillance soit établie sur les transatlantiques et vaisseaux d'émigrants, le Conseil International des Femmes émet le vœu qu'à bord de tout bâtiment servant au transport en commun, se trouve, en attendant que cette surveillance soit établie par l'Etat, une femme, recommandée des œuvres sociales si possible, pour veiller à la sécurité des jeunes filles mineurs. Aussi que des mesures de protection analogues soient prises dans les trains transcontinentaux.

XXVI.—Suppression des Maisons de Tolérance.

Le Conseil International des Femmes, convaincu plus que jamais que la maison de tolérance est une des causes principales de la traite, demande que dans tous les pays affiliés les membres des Conseils nationaux par une campagne de propagande incessante, arrivent à en obtenir la suppression.

XXVII.—Enseignement des Lois pour les jeunes Filles.

Le Conseil International des Femmes recommande à tous les Conseils affiliés, de considérer si on peut prendre des mesures pour enseigner aux jeunes filles dans les écoles d'adultes et dans les classes supérieures de toutes les écoles, auxquelles les jeunes filles sont admises, les principes essentiels des lois qui concernent la femme et l'enfant, et les devoirs responsabilités et droits civiques des femmes.

XXVIII.—Bureaux d'Informations et Cours d'Instruction pour Emigrants.

Que dans tous les pays, qui fournissent un fort contingent à émigration, on institue des bureaux d'informations pour toutes les questions concernant l'émigration et éventuellement des cours spéciaux pour les émigrants, afin que les émigrants, qui ont l'intention de se rendre à l'étranger, possèdent les notions principales sur le pays qui leur donnera l'hospitalité.

XXIX.—Vœu relatif à une Conférence d'Immigration composée de Délégués officiels.

Que sur la proposition du Département d'Immigration des Etats-Unis le Conseil International des Femmes engage chaque Conseil national à demander à son gouvernement de se joindre à une Conférence internationale d'immigration composée de délégués officiels.

XXX.—Comités pour le Soins des Femmes rapatriées.

Que sur la proposition du Département du Travail aux Etats-Unis le Conseil International des Femmes demande à chaque Conseil national de former un Comité chargé de s'entendre directement avec le Gouvernement des Etats-Unis pour le soin et la protection des femmes rapatriées. Il doit être tenu compte tout particulièrement de la protection à accorder aux jeunes filles qui ne peuvent plus être admises dans leur propre pays.

XXXI.—Protection internationale des Oiseaux.

Que les Conseils nationaux emploient toute leur influence dans leurs pays respectifs à assurer la protection de tous les oiseaux inoffensifs, et qu'ils cherchent à obtenir des lois défendant la destruction de ces beaux oiseaux uniquement destinée à la mode et à l'ornamentation.

XXXII.—Lieu où se tiendra la prochaine Assemblée quinquennale du Conseil.

Que l'invitation du Conseil National des Femmes norvégiennes de tenir les Assemblées quinquennales de 1919 à Christiania soit acceptée.

XXXIII.—Autres Invitations.

Que toutes les autres invitations soient renvoyées au Bureau.

XXXIV.—Nouveaux Patrons à Vie et Souscripteurs quinquennaux.

Que les dames proposées par la Trésorière comme Patrons à vie et Souscripteurs quinquennaux soient acceptées.

Patron à Vie : Fröken Harriet Wedel-Yarlsberg (Norwège).
Souscripteurs quinquennaux : Prof. Wylie, Miss Marion May, Miss Clarissa Williams, Mrs. Williard Ashton, Prof. Thurlburg (Etats-Unis); Frau Henry Budge, Frau Emily Aharbanell, Frau Dr. Tropowitz, Fräulein Anita Schneider, Frau Sarah Fleming, Frau Augusta Thomae, Frau Hedwig Heidmann, Frau Henni Lehmann (Allemagne); Fröken Ellen von Platen (Suède); Mrs. Creighton, Mrs. D. M'Cowan, Miss Harvey, Mrs. Booth, Mrs. Brownlee, Mrs. J. Cargill, Miss Tolmie, Miss Clara Blackie (Grande Bretagne et Irlande); Mrs. Smyth, Mrs. Vickery, Mrs. Edward Bage, Mrs. Merifield (Australie); Mme. Alphen Salvador, Mme. Jules Siegfried, Mme. Paul de Schlumberger (France); Fräulein Hermine Egli (Italie); Fru Cecile Lothe, Fru Anna Sjölie, Fru Jeremiassen, Fru Johanne Jacobsen, Fru Eleonore Cappelen, Fru Erika Matthiesen (Norwège); Fru Freudenthal (Finlande); Dr. Anna Chabanoff (Russie).

Remarque.—Des dames qui étaient déjà souscripteurs quinquennaux ont signifié leur intention de continuer leur souscription. Les noms donnés ci-dessus sont ceux des dames nouvellement acceptées.

XXXV.—Changement aux Conditions d’Affiliation des Conseils australiens.

Que le par. 3 des conditions d’affiliation du Conseil australien au Conseil International des Femmes soit modifié en ce sens que les Conseils des Etats australiens nomment la Présidente australienne parmi les dix déléguées par eux (au lieu de l’élection de la Présidente par les déléguées).

XXXVI.—Votes de Remercîments.

Qu’un vote de remerciements soit adressé au Conseil National des Femmes italiennes.

THE CONSTITUTION
 AND
 STANDING ORDERS

OF THE

International Council of Women

Adopted at the Special Meeting of the Council held at
 Geneva, in Switzerland, September, 1908.

ABERDEEN:
 THE ROSEMOUNT PRESS.

1908.

CONSTITUTION

OF THE

International Council of Women.

PREAMBLE.

We, women of all Nations, sincerely believing that the best good of humanity will be advanced by greater unity of thought, sympathy, and purpose, and that an organised movement of women will best conserve the highest good of the family and of the State, do hereby band ourselves in a confederation of workers to further the application of the Golden Rule to society, custom, and law.

[THE GOLDEN RULE.—“ Do unto others as ye would that they should do unto you.”]

That we may successfully prosecute the work, we adopt the following

CONSTITUTION.

ARTICLE I.

Name.

The Federation shall be called the INTERNATIONAL COUNCIL OF WOMEN.

Objects of the International Council.

- (a) To provide a means of communication between women's organisations in all countries.
- (b) To provide opportunities for women to meet together from all parts of the world to confer upon questions relating to the welfare of the commonwealth, the family, and the individual.

ARTICLE II.

General Policy.

1. This International Council is organised in the interests of no one particular propaganda, and excludes from its pro-

gramme political and religious questions of a controversial nature affecting the inter-relationship of two or more countries.

2. This International Council has no power over its members beyond that of suggestion and sympathy: therefore no National Council voting to become a member of the International Council shall render itself liable to be interfered with in respect to its complete organic unity, independence, or method of work, or shall be committed to any principle or method of any other Council, or to any utterance or act of this International Council, beyond compliance with the terms of this Constitution and harmonious action therewith. National Councils are at liberty to make any communication as individual Councils one to another, but propaganda to be officially circulated amongst the affiliated National Councils in the name of the International Council shall not deal with the subjects referred to in Paragraph 1.

ARTICLE III.

Officers.

1. The Officers shall be a President, three Vice-Presidents (to have priority as First, Second, and Third Vice-President, according to the number of votes), a Corresponding Secretary, Recording Secretary, and Treasurer. Each President of a National Council shall be an *ex-officio* Vice-President of the International Council.

2. These Officers shall be elected by the International Council at each Quinquennial Meeting.

3. The seven General Officers, with the Presidents of federated National Councils, shall constitute an Executive Committee, of which two-thirds of the whole number shall make a quorum, to control and provide for the general interests of the International Council between Quinquennial Meetings.

4. The President and Corresponding Secretary shall be *ex-officio* members of all Standing and Sub-Committees of the International Council of Women.

5. A President of the International Council, having held the office for at least a full quinquennium, may be made, upon retiring, an Honorary President of the Council, with a vote upon the Executive Committee for the next quinquennial

period, and shall be eligible for re-election at each quinquennial session.

6. In all countries where a National Council is not already organised, or affiliated with the International Council, some woman may be appointed by the Sub-Executive (Officers) to represent her country as Honorary Vice-President of that country in the International Council until such time as a National Council shall be fully organised and eligible for membership in the International Council. All such Honorary Vice-Presidents shall be invited to attend the meetings of the Executive Committee, and take part in the proceedings, but shall have no vote.

ARTICLE IV.

Members.

1. Any National Council formed of National Societies, of Local Councils, and Unions of representative Societies and Institutions, provided that their constitution be in harmony with the basis of the Constitution of the International Council, may become a member of the International Council, with the approval of the Executive, and by the payment of 100 dollars (£20) every five years. This sum shall be paid into the Treasury of the International Council in yearly instalments.

2. All National Councils shall, on application for affiliation, send a copy of their constitution and rules, and a copy of the resolution by which the application for affiliation was passed by the Council. And if, at any time, said constitution and rules are altered, a copy of the alteration shall be sent to the Corresponding Secretary.

3. Any person, whose name is accepted by the Executive Committee and approved by the Council of her own nation, where one exists, may become a *life* patron of this Council upon the payment of £40 (200 dollars); or may become a quinquennial contributor on the payment of 25 dollars within the quinquennial period.

4. All such patrons and contributors may be present at meetings of the Council, and may take part in the proceedings, but may not vote. They shall be entitled to receive free all ordinary publications printed and distributed by the Council.

5. All ordinary members of affiliated National Councils are also members of the International Council, and shall be entitled to be present as hearers at the meetings of the International Council, but may not take part in the proceedings without special invitation from the Chair.

ARTICLE V.

Meetings.

1. The International Council shall hold quinquennial meetings.

2. The Committee of Arrangements shall be formed of the Executive Committee of the International Council and one delegate from each affiliated National Council.

3. The Executive Committee shall hold at least two meetings each quinquennial period, in addition to the business meetings to be held at the time of each quinquennial session.

4. The President and nine Delegates from every affiliated National Council, together with the General Officers and the Conveners of Standing Committees, shall alone have the right to vote at the quinquennial meetings. These Officers and Delegates, when unable to be present, may vote by proxy. The proxy of a General Officer must be a member of an affiliated National Council, which shall have approved of her appointment. The Proxy of a President or Delegate must be a member of the Council which she is appointed to represent.

5. The Delegates present from each National Council may cast the vote of the full delegation on all questions, whenever a division is called for.

6. All business to be brought before the International Council must first be submitted to the Executive Committee as a notice of motion.

7. All decisions on new departments of work to be taken up by the International Council of Women shall be passed without any opposing vote on the part of a National Council.

ARTICLE VI.

1. This Constitution may be altered or amended by a two-thirds vote of the Council at any quinquennial meeting, printed notice thereof having been sent to each member of the

Executive Committee at least three months prior to such meeting.

2. A new edition of the "Constitution," "Standing Orders," and "Rules" shall be published after every change that is made in the statutes and regulations, and in the three official languages,* as often as the Officers think necessary.

3. The Conveners of Standing Committees shall be nominated by the Executive and elected by open vote of the Council at the quinquennial meeting.

* The three official languages are English, French, and German.

II.—Standing Orders for the Council.

I.—Meetings.

1. The Quinquennial Meeting of the International Council shall be held at such time and place as the Executive may select, subject to the decision of the previous Quinquennial Meeting.

2. The Quinquennial Session of the International Council shall sit for three days, or longer, as may be required.

3. Special meetings of the International Council for urgent business may be convened by the President at her own discretion, or at the urgent request of two-thirds of the Executive, sent in writing to the President. Four months' notice must be given in such cases, and the place of meeting left to the option of the President. The names of the members requesting the meeting shall be mentioned in the notice summoning the meeting.

4. Conferences, in connection with the Quinquennial Meeting or at any other time, may be held as may seem advisable to the Executive.

5. At the meetings of the International Council, the Minute Book of the Executive Committee shall be open to inspection by the members of the International Council.

6. The order of business at the meetings of the International Council shall be as follows:—

- (1) Minutes of previous meeting.
- (2) Communications.
- (3) Roll-call.
- (4) Opening remarks by the President.
- (5) Appointment of members of the International Council as returning officers and tellers for the ballot voting.
- (6) Election of officers.
- (7) Greetings from fraternal delegates.
- (8) Business correspondence.
- (9) Quinquennial report.
- (10) Financial statement.
- (11) Reports from affiliated National Councils.
- (12) Amendments to Rules and Standing Orders (if any).
- (13) Motions of which due notice has been given to the International Executive Committee, and by them to each affiliated National Council, and amendments relevant to the motions before the meeting.
- (14) Other business.

7. The allotment of seats at the Council Meetings shall be left to the discretion of the Executive Committee.

8. Secretaries of affiliated National Councils are required to send an

extract of the minute of Committee or Council appointing the delegates and their alternates (in the event of the inability of the delegates to attend) to the Corresponding Secretary a full month before the Quinquennial Council Meeting, supplying the names and addresses of the ladies appointed; also to provide each delegate or alternate with credentials.

9. The responsibility for the appointment and instruction of delegates rests solely with the bodies appointing, and delegates are required to act in strict accordance with the instructions of the affiliated National Councils which they represent, and on points which may incidentally arise, as far as they can judge, in accordance with the spirit of that organisation, and not as individuals.

Affiliated National Councils shall be free to give liberty to their delegates to vote according to their own convictions on any matter on which the National Councils consider that they have not sufficient information, and where they feel that discussion might materially alter the point of view.

10. All ordinary members of affiliated National Councils are also members of the International Council of Women, and shall be entitled to be present as hearers at the meetings of the International Council, but may not take part in the proceedings without special invitation from the Chair.

11. A preliminary agenda for the Quinquennial Council shall be sent to each affiliated National Council ten months before the Quinquennial Meeting, and shall be laid before each such body for discussion, in order that notice of amendment, alteration, or withdrawal, if desired, may be sent back to the International Executive four months after its receipt. The final agenda, with all amendments, shall be received by each affiliated National Council three months before the Quinquennial Meeting.

12. Resolutions for the Quinquennial Meeting of the International Council, and suggestions for conferences, can be submitted to the International Executive for inclusion on the preliminary agenda by affiliated National Councils, by the Executive and Officers of the International Council, but not by individual members. Such suggestions for conferences may be sent to the Corresponding Secretary at such time before the Quinquennial Meetings as may be fixed by the Executive or by the President.

13. Resolutions from affiliated National Councils must be received by the Corresponding Secretary twelve months before the Quinquennial Meeting, or at such time as may be fixed by the President for the convenience of the work of the International Council, in order that they may be placed on the preliminary agenda and be sent out for the consideration and amendment of the affiliated National Councils.

14. When the preliminary agenda is returned, amendments to the resolutions may be proposed by the same parties who have a right to send resolutions—namely, the affiliated National Councils, the Executive, and the Officers. During the actual meeting of the International Council, no amendments may be proposed except those of a purely verbal nature.

In a case of urgent business of unforeseen nature, the Council may decide by a two-thirds majority that a matter requires immediate discussion, and should be placed on the agenda as a point of urgency.

15. Amendments must be relevant to the subject-matter of the original motion.

16. If a two-thirds majority of the International Executive deem any resolution or amendment sent up by the affiliated National Councils unsuitable or inadvisable for presentation to the International Council, it shall not be placed on the agenda.

17. All invitations from affiliated National Councils to the International Council to hold the Quinquennial Meeting in their respective countries shall be received by the Corresponding Secretary three months previous to the Quinquennial Meeting preceding that for which the invitation is extended, in order that the International Executive Committee may consider the matter and decide upon a recommendation, which shall be laid before the International Council and voted upon.

II.—Duties of Officers.

18. The President, or, in her absence, one of the elected Vice-Presidents, shall preside at all meetings of the International Council and its Executive. She shall take a general supervision of all its work, and keep in touch with the work of the National Councils throughout the world, and shall do all in her power to promote the formation of new National Councils.

19. The President of an affiliated National Council, in the absence of the President or of the elected Vice-Presidents of the International Council, shall preside at any meetings of the Council held in her country.

20. The Corresponding Secretary shall conduct all correspondence of the International Council, shall prepare annual reports, and also a report for the Quinquennial Meeting, shall keep a complete roll of all the affiliated National Councils, and shall prepare an agenda of business for all meetings of the International Council and its Executive.

21. The Recording Secretary shall keep careful minutes of the proceedings of meetings of the International Council and of the Executive Committee. She shall have a list of the Officers in function in each National Council, and a copy of their Constitutions.

22. The Treasurer shall receive all fees from affiliated National Councils, and all subscriptions and donations from patrons and others. She shall pay all accounts after they are duly initialled by the President, and shall have her books audited by a firm of accountants appointed by the International Executive before presenting her Quinquennial Report. All subscriptions and fees shall be acknowledged by official receipt signed by the Treasurer.

The Treasurer's books shall be held open for payment of subscriptions until the 15th May in each year.

23. Officers may record their votes by proxy at the meetings of the International Council, if they have given full written instructions to the person representing them as to the votes to be given. Officers are at liberty to give their proxies freedom to vote according to their own convictions on any matter on which said Officers consider that they have not sufficient information to give definite instructions.

24. A minimum grant may be made, by authority of the Executive, for the travelling expenses incurred by the Officers in connection with their attendance at the meeting of the Sub-Executive, Executive, and Council.

III.—Election of Officers.

25. Nominations for the Officers of the International Council shall be made by affiliated National Councils and by the Executive Committee of the International Council. Each National Council is expected to do its utmost to make at least one nomination for each office, remembering that the candidates may be selected from any National Council. All nominations must be made with the consent of those nominated.

26. Nomination papers for the Officers of the International Council shall be sent by order of the International Executive or of the President, to the affiliated National Councils twelve months before the Quinquennial Meeting, and shall be returned by them to the Corresponding Secretary, filled in with one or more names for each office, in accordance with the instructions of each affiliated National Council, given through a public meeting of the same, or through its Executive, if especially empowered in this regard. All nomination papers having been returned to the Corresponding Secretary, that officer will then make a complete list of all nominations to each office, and send the list to the affiliated National Councils and to the General Officers, in order that the National Councils may instruct their delegates. If at the meeting of the Executive Committee held immediately prior to the Quinquennial Sessions of the Council, names be nominated by that body for the first time, these names shall be duly laid before the Council by the President, and shall only be added to the previous list of nominations by consent of a two-thirds majority of the Council. It is very desirable that at least three names shall be presented for each position to be filled.

27. The election of Officers shall be by ballot. The ballot-papers will be supplied to each member of the International Council at the polling-booth within the precincts of the hall and under the charge of the returning officers. The voters shall be required to mark their papers, when they receive them, inside the polling-booth, and to deposit them at once in one of the sealed ballot-boxes that shall be provided for that purpose. No member of the International Council shall receive a second ballot-paper, except from the returning officer in exchange for the one previously given.

28. In the case of the resignation or death of an Officer during her term of office, a successor shall be elected by the International Executive to serve during the remainder of such term.

IV.—Rules of Order.

29. Every person when speaking shall stand, and shall address the Chair.

30. Every motion shall be proposed, or, in other words, read by the Presiding Officer before it is open to debate or amendment. Only two amendments shall be proposed at one time to a motion or question. In other words, there shall be only three questions at one time before the International Council—the main motion, an amendment, and an amendment thereto. But when an amendment to the amendment is disposed of, another amendment may be proposed, provided it is not one similar to that already voted on. But a motion for the adjournment of the International Council or of the debate is always in order under such circumstances.

31. Motions and amendments shall be voted on in reverse order to that in which they are submitted, the last amendment being thus voted on first.

32. All special motions shall be in writing, and shall be seconded before being put from the Chair, but motions for adjournment of Council or of debate, or for mere routine business, need not be written.

33. A motion that is not seconded may not be put from the Chair, and no entry thereof shall be made in the minutes.

34. A motion or an amendment may be withdrawn by its proposer with the consent of the Council.

35. No question or motion can be regularly offered if it is substantially the same as one on which the judgment of the International Council has already been expressed during that meeting of the Council.

36. Any member may require the question under discussion to be read at any time of the debate, but not so as to interrupt a speaker.

37. A motion to adjourn is always in order, and shall be voted on without debate, when there is a question under consideration; when there is no such question under discussion, and the motion for adjournment is a substantive or main motion, a debate thereon is permissible, but it must be confined to the question of adjournment. A motion to adjourn cannot be amended, and must be simply: "That the International Council be now adjourned," or "That the debate be now adjourned." A motion "That the International Council be adjourned to a particular day or hour," or "That a debate be adjourned to a particular day or hour," may be amended with respect to a day or hour.

38. The President may at any time take the opinion of the International Council as to the length of time to be allowed for the discussion of any motion, and shall then, at her own discretion, limit the time for each speaker.

39. The President of the International Council or any member of the Council may, at the close of a speech, propose without debate "That the question be now put"; and if the motion be seconded and carried by a majority, the original resolution as amended shall be at once put without debate.

40. When a debate on a question is concluded, the Presiding Officer shall proceed to put the question. If the question has not been heard, she shall read it again to the meeting. She shall then take the sense of the members by saying: "Those who are in favour of the question or amendment shall say 'Aye'; those who are of the contrary opinion shall say 'No.'" When the supporters or opponents of the question have given their voices for and against the same, the Presiding Officer shall say: "I think the 'Ayes' have it," or "I think the 'Noes' have it," or "I cannot decide." Other methods of taking the vote may be adopted by the President, such as by a show of hands, or by asking the members to rise in their places. Any member of the Council feeling a doubt as to the correctness of the decision may call for a division. In cases where a division is called for, the vote shall be taken by calling over the roll of affiliate bodies, when the vote of each such body shall be given by the delegate or delegates present.

41. The Recording Secretary shall make no entry of a motion or proposed resolution unless it is read from the Chair; and, if requested, in the three official languages.

42. The Presiding Officer shall decide all questions of order, subject to an appeal to the International Council, and in explaining a point of order or procedure she shall state the rule or authority applicable to the case.

43. No member shall speak twice to a motion or question, except in explanation of a material part of her speech in which she may have been misconceived; but then she shall not introduce new matter. A member who has spoken to a motion may speak again when a new question or an amendment is proposed to the motion. A reply shall be allowed only to the mover of a main or substantive motion.

44. When two or more members rise to speak, the Presiding Officer shall call upon the member who, in her opinion, first rose in her place; and should more than one member rise at once, the Presiding Officer shall determine who is entitled to the floor.

45. No member shall speak to any question after the discussion has been concluded and the Presiding Officer has put the motion to the Council.

46. The President, or person occupying the Chair, shall have a casting vote when there is a tie, but shall not otherwise vote as a member of the International Council.

47. The business meetings of the International Council shall be reported by an officially engaged stenographer; and a copy of the resolutions adopted and of the formal proceedings of the Council shall be drawn up by the Secretaries and forwarded to the General Officers, to the Conveners of the Standing Committees, the Honorary Vice-Pre-

sidents, the President and Secretary of each affiliated National Council, and to the patrons of the International Council.

48. The International Executive shall be authorised to appoint its Officers as a Sub-Executive to conduct routine business, and, in the case of emergency, the President shall be authorised to decide matters of urgency on behalf of the International Council.

49. In the event of a National Council or a Standing Committee of the International Council, or an internationally organised society, recommending that the International Council should make a personal or written representation to any convention or conference or exhibition convened by some organised body entirely outside the federation of the Council, such representation can only be made officially, and by the authority of the Executive, or, if time be limited, by authority of the President.

50. At any meeting of delegates of the International Council held in a country with an affiliated National Council, whether the meeting be a Quinquennial or Plenary Meeting, or an Executive Committee Meeting, all measures taken by the International Council with the authorities of that country must have been previously approved by the National Council of that country, and agreed to by its Committee. No step can ever be taken by a member of the International Committee without the approval of the National Council interested.

51. At a meeting of delegates of the National Councils, convened for some international purpose, every proposal, demonstration, or message addressed to the public authorities or to members of the diplomatic body must have been previously submitted in principle, unless it is impossible, to the Executive Committee of the International Council of Women.

III.—Standing Orders for the Executive Committee.

I.—Meetings.

1. The meetings of the Executive Committee shall be convened by the President, or acting President, at such time and place as may seem to her desirable for the efficient conduct of the work of the Council. Not less than four months' notice shall be given to each member unless most urgent business compels the Committee being called together by the President, or acting President, at such notice as will allow of communication with each National Council.

2. The Executive Committee shall meet three days before the opening of the Quinquennial Sessions of the Council.

3. Special meetings may be called by any five members of the Executive requesting the President, in writing, to convene a meeting. Four months' notice must be given in such cases, and the place of meeting left to the option of the President. The names of the three members requesting the meeting shall be mentioned in the notice summoning the meeting.

4. The notice calling the Executive shall contain as full a statement of the agenda as possible, and also the terms of any resolution of which notice has been given in sufficient time so to do.

5. At the ordinary meeting of the Executive Committee, the order of business shall be:—

Reading, correction, and approval of the minutes of last meeting.

Correspondence.

Roll-call.

Remarks by the President.

Report of Corresponding Secretary.

Report of Treasurer.

Reports from Standing Committees (if any).

Reports from National Councils (if desired).

Any business carried over from last meeting.

New business.

6. If, on account of the members of the Executive residing at such wide distances apart, and being therefore unable to meet except occasionally, it be deemed desirable by the President to take the votes of the Executive Committee in writing, such a vote shall be valid. In such cases, the Corresponding Secretary shall, on the instructions of the President, send a memorandum to each member of the Executive, marked "For the use of the Executive only," giving the resolution or

other communication to be voted on, and any reasons that may have been stated on either side for or against. If the communication refers to a matter on which the National Councils should be consulted or should take action, the opinion of the members of the Executive shall first be obtained as to what steps to take, before the subject is brought before the National Councils.

7. If a two-thirds majority of the International Executive deem any resolution sent by the National Councils unsuitable or inadvisable for presentation to the Council, it shall not be placed on the agenda.

8. When the President of any National Council is unable to attend a meeting of the Executive, it shall be competent to the Executive Committee of such National Council to appoint a substitute to attend in her place, or to empower their President to appoint a substitute, provided that such substitute be a member of a National Council.

II.—Rules of Order.

9. The President, or person occupying the chair, shall have a casting vote in case of a tie, but shall not otherwise vote as a member.

10. Every member of the Executive Committee when speaking shall address the Chair only.

11. Every notice of motion for the agenda shall be in writing, and shall be signed either by a member of the Executive or by the Secretary of the National Council sending it in.

12. All correspondence received since last meeting shall be upon the table, filed according to subject and date. Such general correspondence as the Executive desire to hear shall be read by the Corresponding Secretary before each subject comes on for discussion, and any communication relating thereto which may be considered important shall be read to the meeting. Any member shall be entitled to call for the reading of other communications.

13. Any part of the regular business of a meeting may be taken up out of its regular order, or any special business may be taken without notice, only when a motion of urgency has been passed by a majority of not less than two-thirds of the members present.

14. All motions or amendments, other than mere formal ones, shall be reduced to writing.

15. Motions to rescind resolutions passed within twelve months or at the last Executive, and motions to the same effect as motions negatived within the previous twelve months or at the last Executive, cannot be introduced. A motion for the reconsideration of a resolution already passed may be submitted to the meeting during the course of the same discussion, and may be carried by a two-thirds majority.

16. An attendance book shall be kept and signed by each member present at any Executive Committee or Standing Committee meeting; also a memorandum of notes sent by absent members and a summary of attendance shall be kept by the Recording Secretary.

17. The Recording Secretary shall prepare a summary of the minutes, or a copy of the minutes themselves, to be sent to each absent member. The minutes shall be read, corrected, and approved at the close of each session.

18. The Standing Orders shall not be suspended unless by a unanimous vote.

19. All correspondence received by the Secretaries, or copies thereof, shall be submitted to the President, and copies of all letters sent out by the Secretaries shall be kept and produced, if desired by the Executive.

20. The affiliation of National Councils shall be accepted on the following terms:—

- (1) Receipt of a formal letter enclosing a copy of the resolution passed at a meeting in favour of affiliating the National Council.
- (2) A copy of the Constitution adopted.
- (3) Proof that the Council applying for affiliation has a right to call itself National in a representative sense.
- (4) Approval of the Executive Committee of the International Council expressed by resolution.
- (5) Promise of payment of Affiliation Fee in annual instalments.

Note.—On receipt of the minutes containing the resolution whereby the National Council record their desire to affiliate with the International Council, and of the Constitution or Rules of the National Council, the resolution can be passed accepting the affiliation, and the Treasurer shall then apply for the Affiliation Fee, and, at a subsequent meeting, report its receipt to the Executive.

IV.—Standing Orders for the International Committees.

I.

1. The foregoing Standing Orders shall be observed by all Committees of the International Council, so far as they are applicable.

2. In the event of any vacancy occurring in the Convenership of a Standing Committee of the Council during the Quinquennial period, the Executive shall have power to elect a new Convener, and the President shall make provisional appointments when necessary between meetings of the Executive.

3. The ordinary members of the Standing Committees shall be delegates appointed by the National Councils, each Council to have one member on each Committee; any Standing Committee may invite experts (men or women) on the special subject of the Committee to take part in their proceedings.

4. No Convener of a Standing Committee shall be eligible to act at the same time as the member for the National Council of her country in that particular Committee.

II.

The Convener of an International Standing Committee is responsible only to the International Council of Women. She stands in the same relationship to her own National Council as to each other National Council. She may work only through the members appointed by the several National Councils. If any National Council should decline to appoint a member for a particular Committee, the Chairman of the said Committee may not impose her department of work within the limits of that National Council without its consent.

III.

No Standing Committee may take up a new line of work, or may memorialise officially any other association in the name of the International Council of Women, without first having secured the approval of the Executive or Sub-Executive Committee of the International Council of Women.

V.—Standing Orders for International Council Publications.

1. All information regarding the business programme of the International Council, its Executive, its Committees, its Quinquennial, or other meetings, shall first appear in official form (in the "Transactions," the "Annual Report," or in official or printed communications from the President's office) before it is incorporated in the printed matter of any individual National Council.

2. The Secretary of each affiliated National Council shall furnish the Corresponding Secretary of the International Council with an account, not previously published elsewhere, of the work carried on by the National Council of Women of her country during the foregoing year, such account not to exceed 2,000-2,500 words in length, to be written in any of the three official languages—French, German, or English—and to be in the hands of the Corresponding Secretary not later than the 15th May in each year. All these National Council Reports shall be published together in the Annual Report of the International Council of Women.

3. Along with her report, the Secretary of each affiliated National Council shall furnish the Corresponding Secretary of the International Council with the names and addresses of the President, Corresponding Secretary, and Treasurer of the National Council; also the names and

addresses of the members who represent the National Council of her country on the Standing Committees of the International Council of Women; and the names and addresses of any International Council patrons and contributors belonging to her country. These names and addresses shall be published in the Annual Report of the International Council of Women.

4. The Convener of each Standing Committee of the International Council of Women shall furnish the Corresponding Secretary with a list of the names and addresses of the members of her Committee, and with an account of the work in progress in her Committee, for the purpose of publication in the Annual Report of the International Council, such account to be in any of the three official languages, and to be in the hands of the Corresponding Secretary not later than the 15th May in each year.

ACTION SOCIALE DE LA FEMME

Secrétariat International

Novembre 1919

Bulletin de l'Action sociale de la Femme et Association du Livre français

(Gironde), FRANCE

35, avenue Georges V, Paris (VIIIe)

BULLETIN MENSUEL (1)

ACTION SOCIALE DE LA FEMME

*Association d'étude et de prévoyance sociale
pour le renseignement et l'éducation de la femme
et de la jeune fille.*

*Syndicat d'Initiative
pour le développement de l'éducation sociale féminine
fondé en 1900.*

Siège social : 35, avenue Georges V. — PARIS (VIIIe).

Secrétariat ouvert tous les jours non fériés, de 2 h. 1/2 à 4 heures.

ANNÉE 1919-1920.

Dans un pays, ce qui est essentiel, ce sont les mœurs, l'état des esprits, les opinions. — C'est aux femmes désireuses de préparer l'avenir de notre société et de défendre la civilisation chrétienne que s'adresse l'Action sociale de la Femme, par ses Conférences, ses Cercles d'études, ses Secrétariats, ses Bulletins.

Eclairer la femme et la jeune fille sur leurs devoirs envers la société et la patrie, leur faciliter la réalisation de ces devoirs au moyen d'une éducation appropriée, tel est le but initial de l'A. S. F.

C'est pourquoi il a paru nécessaire, au début de l'année 1920, pour répondre aux préoccupations de l'heure présente, de formuler d'une façon claire et précise le rôle de l'Etat dans la société moderne, afin de conjurer, s'il se peut, les périls où entraînent les fausses conceptions des rapports de l'individu avec l'Etat et de l'Etat dans le concert des nations.

(1) Abonnement au bulletin de l'Action sociale de la Femme : France, 6 fr. 50 ; étranger, 8 fr. 50 (les 10 numéros) ; le numéro : France, 0 fr. 55 ; étranger, 0 fr. 60. — Abonnement au Livre français : France, 5 francs ; étranger, 6 francs (les 10 numéros) ; le numéro : France, 0 fr. 55 ; étranger, 0 fr. 60.

PROGRAMME 1920

Cours social sur :

LE ROLE DE L'ÉTAT DANS LA SOCIÉTÉ MODERNE

PAR LE R. P. MEINAGE, O. P.

à 2 h. 1/2 précises.

Vendredi 9 janvier. *Un péril actuel, l'Etatisme.*

Vendredi 16 janvier. *La vraie notion de l'Etat.*

Vendredi 23 janvier. *L'Etat et la famille.*

Vendredi 30 janvier. *L'Etat et l'Education.*

Vendredi 6 février. *L'Etat et l'Association professionnelle.*

Vendredi 13 février. *L'Etat et le Gouvernement de la chose publique.*

Cercle des hautes études féminines sociales de l'A. S. F.

PROGRAMME DE L'ANNÉE 1919-1920

Les réunions des Cercles seront annoncées dans le Bulletin mensuel de l'A. S. F.

I. — CYCLE D'ÉTUDES CONCERNANT L'INDIVIDU

1° Dans la Famille.

CERCLE D'ÉDUCATION FAMILIALE. — Présidente d'honneur : S. A. R. la Duchesse DE VENDOME. — S'efforcera, cette année, de répandre cette éducation dans toute la France et de grouper les œuvres s'en occupant.

2° Dans la Profession.

CERCLE D'ÉTUDES PROFESSIONNELLES SOCIALES. — Présidentes : Mmes CHEILUS et SIGRE. — Tâchera de faire naître des cercles ouvriers partout où il en manque et de les documenter, afin de faciliter aux ouvriers et ouvrières le développement de leur éducation, pendant les heures libres, devenues plus nombreuses grâce à la journée de huit heures.

CERCLE D'ÉTUDES RURALES SOCIALES. — Présidente : la Comtesse DE KERANFLECH-KERNEZNE. — Cherchera à créer des Cercles de fermières ou tout autre groupement éducatif de la classe rurale : châtelains, bourgeoisie, cultivateurs, éleveurs, etc...

3° Dans la Cité.

CERCLE DES AMIES DE L'A. S. F. — Présidente : Mme CHENU. — Créera un lien entre les membres anciens et nouveaux de l'A. S. F. en étudiant les questions d'actualité concernant la patrie, comme le vote des femmes, l'hygiène antituberculeuse, les remèdes à la vie chère, les questions d'art ou de littérature, de théâtre, de propagande, etc.

Ce Cercle pourra inviter ses membres à « une tasse de thé » dont le prix modique sera accessible à toutes les bourses.

II. — CYCLE D'ÉTUDES CONCERNANT LA SOCIÉTÉ EN GÉNÉRAL

I. — LES CERCLES DE PARIS DE L'A. S. F. — Présidente générale : Mme CHENU. — Se consacreront, comme par le passé, aux questions sociales les plus urgentes à connaître et aux idées nécessaires à lancer. Ils continueront à développer la Commission d'Education sociale civique de la femme, fondée en 1919. Ils travailleront à fédérer entre elles les différentes modalités d'action familiale, professionnelle ou civique déjà existantes et à les compléter.

II. — LES CERCLES D'ÉTUDES DE PROVINCE DE L'A. S. F. — Présidente : Mme CHOTARD. — Ces Cercles tendront à devenir régionaux ou départementaux.

1° Le Bureau d'initiative local créera d'abord un Secrétariat social destiné à devenir le terrain d'entente entre les œuvres, un lieu de réunion pour les fédérations à réaliser, afin de grouper les efforts dispersés dans la région ;

2° Il poursuivra le groupement des œuvres d'intérêt familial en développant des Cercles d'éducation familiale partout où c'est possible ;

3° Il aidera au développement et à la fédération des associations professionnelles, rurales, ouvrières ou patronales en multipliant des cercles en rapport avec les besoins régionaux ;

4° Il cherchera à développer et grouper les associations s'occupant d'éducation civique, sous le nom de « Commission d'Education sociale civique de la femme », et créera des ententes d'aide mutuelle entre les œuvres, afin qu'elles concourent toutes, selon leurs moyens, à préparer la future électrice à ses nouveaux devoirs. L'A. S. F. créera des cercles ou désignera des délégués d'éducation sociale civique dans les localités où par des raisons particulières les associations affiliées ne pourraient atteindre ;

5° L'A. S. F. départementale développera l'action du « Livre français » en propageant son bulletin ainsi que celui de l'A. S. F., en créant des dépôts de son *Catalogue* et du « Livre français échangeable », en aidant à créer des cercles de lecture, en fédérant les œuvres du livre, des tracts, de la presse, du théâtre, du cinéma en vue de maintenir la culture intellectuelle et la morale française menacées. Si ces œuvres manquent, elle en créera.

III. — LE CERCLE D'ÉTUDES SOCIALES ÉTRANGÈRES. —
Présidente : Mme GIROD DE L'AIN. — Organisera des journées sociales dont les dates seront fixées d'après la présence à Paris des notabilités sociales étrangères. Il renseignera les familles désirant envoyer leurs enfants en France ou de France dans un autre pays. Il s'occupera de la propagande du « Livre français » et des échanges de renseignements sociaux, d'accord avec le Secrétariat central international, fondé en 1903, par Mme Gautier-Lacaze, à Blanquefort (Gironde). Il tiendra ses correspondantes étrangères au courant des travaux de la Commission d'éducation sociale civique, et facilitera les visites d'œuvres à celles qui seront de passage à Paris:

SECRÉTARIATS

Secrétariat central de renseignements sociaux, 35, avenue Georges V, Paris (VIIIe). Comprend diverses permanences :

Permanence de Paris, ouverte tous les jours, de 2 h. 1/2 à 4 heures. Secrétaires : Mme LEJOINDRE, le mardi et le vendredi ; Mme SICRE, le mercredi et le samedi ; Mme CHENU, le jeudi.

Permanence de province, ouverte le lundi. Secrétaire : Mme CHOTARD.
Permanence de la Commission d'éducation sociale civique de la femme : lundi, mercredi, jeudi. Secrétaires : Mme LESCOUVÉ et ESCHGER, mercredi.

Permanence étrangère, ouverte le lundi. Secrétaires : Mme ETIENNE GAUTIER et Mme DÉSORMEAUX.

Permanence étrangère de l'Union française d'acheteuses « Patria », ouverte le jeudi. Secrétaires : Mme D'ESTAILLEURS et Mme DE LORME.

Le travail étant considérable, le Bureau acceptera volontiers de nouveaux concours.

Conditions d'admission à l'A. S. F.

Pour être membre de l'A. S. F., il faut être présenté et agréé par le Comité. Les *messieurs* peuvent être membres de l'A. S. F.

La cotisation de *dame patronnesse* (50 fr.) donne droit à toutes les réunions de l'A. S. F. et à deux invitations ainsi qu'au *Bulletin*.

La cotisation d'*abonnée au Secrétariat* (30 fr.) donne droit à une entrée seulement à toutes les réunions de l'A. S. F. et au *Bulletin*.

La cotisation des *correspondants* de province ou de l'étranger (15 fr.) leur donne droit à toutes les séances de l'A. S. F. et du Livre français pendant leur séjour à Paris, si celui-ci n'excède pas deux mois, et au *Bulletin*.

Abonnement aux séries seules : 10 fr. La conférence : 3 fr.

Il faut être présenté pour assister aux cours et réunions d'études.

Bulletin de l'A. S. F.

Le bulletin de l'A. S. F. sert de lien entre les œuvres, publie un compte rendu détaillé des conférences données à l'A. S. F., le mouvement de ses diverses organisations et des œuvres sociales en général ainsi qu'un choix de lectures. (France : 6 fr. 50 ; étranger : 8 fr. 50 (dix numéros par an).

Comité fondateur (en 1900).

Mmes BULOZ, CAVAIGNAC, CHENU, R. DOUMIC, avec le concours de MM. F. BRUNETIÈRE, de l'A. F. ; R. DOUMIC, de l'A. F. ; H. FLORNOY, G. GOYAU, E. LAMY, de l'A. F.

Comité d'initiative (en 1920).

Présidente : Mme CHENU.

Vice-présidentes : Mmes LE ROY LIBERGE et SIGRE.

Secrétaires générales : Mmes CHEILUS et LEJOINDRE.

Secrétaires de propagande : Mmes CHOTARD, ESCHGER, LESCOUVÉ.

Secrétaires de l'étranger : Mmes GAUTIER-LACAZE, GIROD DE L'AIN.

Trésorière : Mme DÉSORMEAUX.

Membres : Mmes DEMANGE, DANNER, DESPRÉS, D'ESTAILLEURS, FERAUD, FLORNOY, DE KERANFLECH-KERNEZNE, OUTHENIN-CHALANDRES.

LE LIVRE FRANÇAIS

Fondé en 1902.

« Le Livre français » est une association internationale de lecteurs ayant pour but :

1° De faire connaître notre meilleure littérature à l'étranger, où une exportation mal choisie nuit au bon renom de la France ;

2° D'encourager la production des ouvrages de haute valeur morale et littéraire en favorisant leur diffusion.

Ses moyens sont :

I. — *La Causerie littéraire* critique ou sur les questions d'intérêt général concernant le Livre.

II. — *Le Catalogue choisi pour bibliothèques françaises à l'étranger*, catalogue qui groupe avec ordre et clarté tout ce que la littérature française a produit de meilleur, depuis le xvie siècle jusqu'en 1916, dans toutes les branches de son activité : religion, philosophie, roman, poésie, histoire, mémoires, biographies, sciences, sociologie, arts, etc. (3 fr.).

III. — *Le Bulletin bibliographique « Le Livre français »*, qui, par de courtes notices, indique, dès leur apparition, les livres les plus intéressants à recommander, et donne des listes rétrospectives pour compléter le *Catalogue* au point de vue français (dix numéros par an. France, 5 fr. ; étranger, 6 fr.) Les membres du « Livre français », moyennant une cotisation de 15 francs, ont droit aux réunions du « Livre français » et au service gratuit du bulletin.

IV. — *Le Livre français échangeable*, qui a pour but, en favorisant la lecture, de maintenir la prépondérance intellectuelle de la France menacée par les difficultés de l'heure présente. La guerre a apporté aussi ses leçons au

« Livre français ». La rareté et la cherté des volumes lui ont inspiré pour nos soldats et les régions libérées un système de livres choisis échangeables qu'il est entrainé à généraliser par toute la France, afin d'éviter la raréfaction de la culture intellectuelle qui fait l'honneur de notre pays. Le L. F. E. ne poursuit aucun but lucratif.

Moyennant une somme de 5 fr., tout membre du « Livre français échangeable » reçoit un volume qu'il peut échanger indéfiniment dans tout dépôt du L. F. E., moyennant 0 fr. 20, contre un autre ouvrage de valeur diverse. C'est une association de lecteurs qui n'est qu'à ses débuts (dix centres, dont une coopérative militaire), et en six mois près de deux mille volumes ont été mis en circulation. La variété des demandes montre que cette œuvre pourrait rendre des services multiples dans les écoles, les bibliothèques, aussi bien que chez les libraires et dans les familles. Le Comité va étudier sérieusement l'extension et la direction à imprimer à ces premiers essais. Il faut aider l'œuvre à recruter des dépositaires. Ceux-ci recevront des volumes en échange autant de fois qu'ils enverront 5 fr. et seront certainement satisfaits des résultats, car il est très facile de trouver de nouveaux associés.

Le plus habile dépositaire actuel est un libraire d'une sous-préfecture qui nous demande 100 francs de livres nouveaux tous les deux mois, tant sa clientèle en est avide. Qui ne voit le tort que le L. F. E. fait ainsi à la vente de la littérature malsaine et le développement qu'il donne au bon goût littéraire dans cette petite ville. Combien de ses lecteurs n'eussent rien acheté au libraire à cause du prix élevé des volumes qui maintenant se fournissent de papeterie chez lui, et, par entraînement, achètent des ouvrages qu'ils désireront posséder définitivement.

V. — « Le Livre français » développe aussi les *cercles de lecture* près des casernes, dans les villes de garnisons, et prête son concours pour l'organisation des bibliothèques d'usines ou autres. Il a des listes prêtes selon les genres requis.

Adhérer au « Livre français » est faire œuvre patriotique.

Comité d'honneur.

M. Etienne LAMY, de l'Académie française (fondateur) ; MM. M. BARRÈS, A. F. ; BRANLY, de l'Institut ; DOUMIC, A. F. ; Mmes LANDOUZY, DE POMAIROLS, TROGAN, H. BORDEAUX.

Comité.

Président : M. LACOUR-GAYET, de l'Institut.

Vice-Présidents : MM. G. GOYAU et G. LECHARTIER, M. BRILLANT.

Secrétaire générale : Mme CHENU.

Rédactrice : Mme ANDRÉE D'ALIX.

Bureau et collaborateurs : Mmes BOURDON, BARATTE, CHEILUS, DAUBRESSE, COMTE DELABORDE, MM. FROIDEVAUX, R. P. DE LA BRIÈRE, LE CHATELIER, Mme DE LIENCOURT, MM. MARTIN-SAINT-LÉON, MAZE-SENCIER, Mme DE MAUPASSANT, M. R. PEYRE, Mmes DE QUIRIELLE, ROUX, DE VESLUD.

Secrétariat du Livre français.

Permanence. — Le mercredi et le samedi, Mme DE LIENCOURT et Mme BARATTE.

Principaux Collaborateurs à l'A. S. F. et au L. F. de 1900 à 1920.

Mgr BAUDRILLART, de l'Académie française ; MM. BARRÈS, R. BAZIN, de l'Académie française ; A. BÉCHAUX, correspondant de l'Institut ; G. BLONDEL, H. BORDEAUX, BRANLY, de l'Académie des Sciences ; F. BRUNETIÈRE, de l'Académie française ; E. CHEYSSON, de l'Institut ; DENYS-COCHIN, de l'Académie française ; MM. l'abbé DIBILDOS, R. DOUMIC, de l'Académie française ; G. FONSEGRIVE, FUNCK-BRENTANO ; Mme GAUTIER-LACAZE ; MM. GEBHARDT, de l'Académie française ; R. P. GILLET, G. GOYAU et Mme Lucie FÉLIX-FAURE GOYAU, A. HALLAYS, H. HOUSSAYE, de l'Académie française ; LACOUR-GAYET, de l'Institut ; E. LAMY, de l'Académie française ; A. DE LAPPARENT, de l'Institut, secrétaire perpétuel de l'Académie des Sciences ; IMBART DE LA TOUR, de l'Institut ; F. LAUDET, L. LAVEDAN, J. LEMAITRE, de l'Académie française ; Mgr LEROY, A. LEROY-BEAULIEU, de l'Institut ; R. P. MEINAGE, comte A. DE MUN, de l'Académie française ; E. OLLIVIER, de l'Académie française ; marquis DE SÉGUR, de l'Académie française ; M. TALMEYR, M. TROGAN, comte A. VANDAL, de l'Académie française ; V. D'INDY, etc.

LA SEMAINE SOCIALE DE METZ

(Suite).

L'étude des questions sociales et ouvrières qui occupent la place principale dans les travaux de la Semaine Sociale, commence par un discours sur *l'Utilisation de la journée de huit heures*. Un jeune professeur de l'Institut catholique, M. César Chabrun, développe dans un langage élégant des idées aussi profondes que modernes : avec un moindre temps de travail, arriver à une égale production industrielle, rend nécessaire à l'ouvrier d'être plus instruit professionnellement. Il faut l'en convaincre, lui apprendre à faire bénéficier la vie familiale du régime nouveau, à employer ses loisirs à se cultiver intellectuellement et à se former à son rôle de citoyen.

« Hier la France a trouvé des soldats, demain il lui faut trouver des citoyens, » ainsi débute M. l'abbé Leleu, supérieur de l'Institut libre du Sacré-Cœur de Tourcoing. Son discours est un cours d'éducation sociale, arrivant juste à son heure après les questions exposées par le précédent orateur. Avec une clarté lumineuse il exprime les hautes idées de la philosophie chrétienne sur l'éducation qui consiste, dit-il, à former l'homme, à exciter et à faire grandir les tendances de vie qui sont, dans l'enfant, la raison, le jugement, la liberté, de manière à dominer les puissances inférieures. » Il s'attache à mettre en lumière

les erreurs de la pédagogie de Rousseau et des théoriciens de la Révolution, le rôle capital de l'action du père et de la mère sur l'enfant, et ensuite de l'école primaire, du collègue et de l'école professionnelle complétée par le patronage qui doit être une école de volonté et de caractère grandement utile à tous, où les élèves de l'enseignement secondaire apprennent à connaître et à aimer le peuple.

Enfin le *Cercle d'études* est un moyen essentiel d'éducation sociale où se forment les volontés et les activités. Les jeunes catholiques conscients y apprennent à constituer des organismes professionnels luttant contre les socialistes et les hommes de la C. G. T.

« L'éducation sociale doit s'étendre dans tout le champ de la vie sociale... Qu'une part des loisirs de la journée de huit heures soit donnée aux cercles d'ouvriers, répondant à la grande pensée d'Albert de Mun, et parmi les ouvriers eux-mêmes se constituera une élite de citoyens conscients. Une éducation du peuple basée sur des principes essentiellement chrétiens : tel doit être le grand souci des catholiques ; ils doivent y donner tout leur dévouement. A ce prix la France sera demain la terre qui produira par milliers des citoyens capables de collaborer à la vie nationale. En travaillant à cette cause, nous aurons bien mérité de Dieu, de l'Eglise et de la France ! »

L'émotion soulevée par la péroraison de ce magnifique discours est à peine calmée, lorsque le maire de Metz, M. Prevel, présente aux assistants le R. P. Rutten, le moine qui jadis se fit mineur pour étudier à fond la question ouvrière et qui depuis est l'apôtre infatigable des classes laborieuses. Quatre généraux belges sont à l'estrade. Une longue ovation s'adresse à la Belgique, à ses représentants, à l'orateur.

Comment rendre en quelques mots la hardiesse des conceptions, la lumineuse simplicité de l'exposé et le bon sens pratique des explications qui caractérisent la parole ardente de ce merveilleux apôtre.

« Ce qui nous manque le plus, dit-il en substance, c'est l'organisation... Il nous faut un sixième sens, le *sens social*. Les moyens à préconiser sont le cercle d'études, le syndicat, le contrat de travail, l'entente entre ouvriers et patrons, les secrétariats sociaux. » Il proclame encore l'encyclique de Léon XIII la chartre complète du problème social si complexe. Au nom du cardinal Mercier, le R. Père Rutten dépose le vœu que l'on forme une association d'hommes compétents pour régler tous les détails du contrat social, du travail, du salaire. « Amener la loi à les sanctionner, procurerait la paix complète à l'homme et à la société. »

Un conseiller municipal de Paris, M. Duval-Arnould, remercie l'illustre dominicain. Il fait ressortir les leçons que nous avons à recevoir de la Belgique, notre devancière sur le terrain social, et le profit recueilli à Paris de certains syndicats. Il adjure la jeunesse française de se mettre à l'œuvre sociale et de compléter *l'œuvre des morts*.

La législation française du travail, ses progrès, ses lacunes, quel vaste champ d'études ! Un des plus distingués avocats du barreau de Paris, M. Piot, dans un discours aussi clair que complet, donne un aperçu de ce qu'est actuellement en France la législation du travail.

Quatre idées générales, correspondant aux quatre phases de la vie ouvrière, ont, dit-il, guidé son étude. D'après cette division parfaitement logique, le conférencier passe en revue les lois qui régissent l'apprentissage et l'enseignement professionnel par les écoles et les cours obligatoires, le contrat de travail et la protection des salaires, les syndicats professionnels, etc. Avec le plus grand regret nous devons renoncer à suivre cet examen si instructif où sont envisagées les questions les plus actuelles : salaires, journée de huit heures, lois de prévoyance, arbitrage, etc...

La question syndicale et toutes celles qui se groupent autour vont faire l'objet de la plupart des conférences des derniers jours d'études de la S. S. ; elles seront traitées par des praticiens expérimentés. C'est d'abord le rôle des syndicats dans la conclusion des conventions collectives du travail. M. Zanhel, président du Syndicat des Employés de Paris, habitué à raisonner et à parler pour chercher à convaincre, a la parole forte et facile. Il expose les quatre caractères du contrat de travail, surtout la capacité du contrat et la liberté de le contracter. La question est tellement serrée que des mots ou des phrases détachés la déformeraient et n'en donneraient aucune idée exacte. Nous nous bornerons à dire que l'assistance témoigne par de vifs applaudissements l'intérêt qu'elle prend aux démonstrations claires et vivantes de l'orateur.

On sait avec quelle intelligence pratique sont organisés *les syndicats catholiques de l'Isère* et les progrès qu'ils ont fait faire à la cause syndicale. Mlle Poncet, la promotrice de l'idée sociale catholique féminine, vient dire l'importance du syndicat féminin au milieu de la désorganisation où se débat actuellement le monde du travail, la nécessité de la fonder, même dans les milieux tranquilles, et d'arriver ainsi à procurer les syndicats patronaux. Elle explique ensuite le fonctionnement du syndicat par la formation d'une élite qui, à son tour, formera la masse des syndiqués dans le sens social, économique et moral. Elle raconte avec simplicité les luttes horribles qu'elle et ses syndiquées eurent à soutenir, et toute l'assistance salue avec émotion la vaillante propagatrice de l'idée sociale catholique dans l'Isère.

L'organisation professionnelle et les catholiques sociaux : tel est le sujet que développe M. Martin-Saint-Léon, économiste très distingué, dans une conférence qui est d'abord un cours d'histoire. Il fait revivre la Corporation du moyen âge et la Maîtrise, supprimées en 1791 comme aboutissements des théories individualistes de l'époque. Mais le besoin d'association subsiste ; le compagnonnage du tour de France en est une manifestation affaiblie. La transformation de l'industrie par la vapeur et son extension qui réunit les ouvriers par milliers, fait de l'usine un terrain naturellement propre à l'organisation professionnelle. De là naît le syndicalisme qui s'engage bientôt dans la voie du collectivisme et du socialisme. De son évolution, depuis 1872, dans le sens révolutionnaire, est sortie la C. G. T., puissance redoutable qui compte plus d'un million de cotisants. A propos de la théorie étatiste, l'auteur démontre l'incapacité et l'inaptitude de l'Etat à résoudre les problèmes d'ordre social. Il présente ensuite un programme catholique social de l'organisation professionnelle. Il préconise la création d'organismes mixtes à différents degrés, constituant une sorte de conseil d'Etat professionnel.

La question familiale est étudiée par plusieurs conférenciers qui envisagent la constitution de la famille, son importance, ses droits et ses besoins : *La famille dans la société de demain*, ce qu'elle doit être et ce qu'elle n'est pas. M. Cretonin, avocat de Lyon, esprit positif et pratique, conférencier de talent, fait un tableau impressionnant de ses idées sur la famille, société naturelle antérieure à la cité et à l'Etat, et que celui-ci a le devoir de protéger et non pas le droit de détruire. En matière scolaire particulièrement, le rôle de la famille est méconnu. L'école est devenue une branche d'administration d'où le père est évincé par la hiérarchie des fonctionnaires. L'orateur passe en revue également les diverses réformes projetées pour donner à la famille des droits électoraux plus complets et mieux proportionnés à son importance.

Ce cours est complété par un autre donné par M. de Vuyst, délégué général de la Ligue d'éducation familiale de Bruxelles. Homme de parfait bon sens et d'esprit original, il parle en bon père de famille de *l'Importance sociale de l'éducation familiale*. Il démontre que toutes les défaillances physiques et morales de l'humanité viennent d'une éducation familiale défectueuse ou inexistante et que, logiquement, il faut diriger le zèle social vers le perfectionnement de l'éducation familiale préventive.

« *Le Salaire familial* », question angoissante qui tient aux intérêts vitaux de la famille, surtout de la famille nombreuse à laquelle il faut donner la possibilité de se créer et d'exister ! Elle est présentée par le professeur très estimé de la Faculté de Fribourg, M. Max Turmann, et par un grand industriel du Nord, M. Deschamps. « Est-il logique, est-il moral que la qualité et la quantité du travail soient les seules bases du salaire, sans égard aux charges de famille du travailleur, et que le célibataire touche autant que le père chargé de famille ? » M. Harmel du Val-des-Bois avait déjà introduit dans son usine le salaire familial. Les patrons du Dauphiné ont résolu la question par la création d'une caisse centrale pour allocations de sursalaires aux familles nombreuses. Des industriels du Nord ont de même créé une caisse de sursalaires familiaux par un versement de 5 % en plus des salaires ordinaires. Au bout de la première année, elle avait un fonds de 50 millions.

Pendant que, dans les remarquables discours que nous venons de sommairement énoncer, sont étudiées les questions sociales de très haute importance qui excitent le vif intérêt des nombreux auditeurs et, malgré la fatigue, soutiennent leur attention continue, dans les salles voisines, le travail se multiplie comme dans une ruche laborieuse. Des chefs de syndicats discutent les moyens pratiques de réaliser ces institutions ; l'abbé Thellier de Poncheville entretient les étudiants de leurs responsabilités et de leurs devoirs sociaux.

La question agricole, une des plus angoissantes de l'heure présente au point de vue économique, social et moral, a sa journée aussi et ses remarquables orateurs dont les discours produisent sur les agriculteurs lorrains qui assistent à la séance, une vive impression. Intensifier la production pour diminuer le coût de la vie, car l'augmentation des salaires et des bénéfices est impuissante pour enrayer la crise de la vie chère ; l'intensifier, non pas par la motoculture avec de vastes sociétés d'exploitation, mais en vulgarisant l'emploi en commun de machines pour

diminuer les frais de main-d'œuvre, en faisant prospérer la petite et la moyenne culture, en intéressant le producteur directement dans le drame de la production, afin de multiplier en France la race des paysans. Telles sont les idées posées et clairement développées par le premier orateur, M. Terrel, secrétaire général de la « France rurale ».

Le second, M. Anglade, a innové une organisation professionnelle agricole dans le Plateau Central (Rouergue, Auvergne, Gévaudan), la région de France la plus éprouvée par l'émigration. Cette organisation compte déjà 400 associations. Ses principes sont : décentralisation communale avec le syndicat à la base de l'organisation professionnelle agricole ; forte centralisation régionale ; intervention de l'Etat réduite au strict minimum, et laissant la plus large part possible aux libres initiatives.

Le digne couronnement de la Semaine Sociale fut la réunion de la jeunesse de Metz et de l'Action lorraine. Les sept drapeaux des Associations de la jeunesse flottent sur l'estrade. A leur entrée dans la salle la sonnerie « aux champs » les a salués. Une fanfare de trompettes donne le signal de l'ouverture de la séance que préside M. le chanoine Collin. Il salue cette belle jeunesse et présente les orateurs.

M. Souriac, président de l'Association catholique de la Jeunesse française, est venu apporter à la jeunesse lorraine le salut fraternel de la grande famille à laquelle elle est enfin rattachée. Il résume ses sentiments en deux pensées : la première est pour M. le chanoine Collin, l'apôtre infatigable, qui pendant la guerre parcourait la France pour l'assurer que la Lorraine était de cœur avec elle, et dont se réalisent les paroles prophétiques. La seconde est le salut aux drapeaux sur lesquels s'unissent les couleurs de France et de Lorraine. Il évoque les grands souvenirs de Lacordaire, Montalembert, Ozanam, de Mun, etc., et l'immortelle encyclique « *Rerum Novarum* » qui apporte la plus précieuse consécration au mouvement social. Il termine en rendant hommage aux promoteurs et aux champions des efforts actuels qui tous poursuivent le même but. Ce magnifique discours serait à reproduire ou au moins à analyser en entier.

La question syndicale reparait par la chaude parole d'un orateur, M. Philippe de Las Cases. Il la résume brillamment en faisant ressortir une fois encore l'urgence de travailler désormais, non plus en individualiste, mais en syndicaliste, tâche d'autant plus urgente que la C. G. T. groupe tous les jours un plus grand nombre de travailleurs. « Il faut bâtir, dit-il, une grande association où se rencontrent tous ceux qui sont animés du même souci de rendre la France plus forte par le travail national et l'union autour des mêmes principes qui viennent de faire triompher la France. » Ce discours d'un jeune fut comme un coup de clairon, un dernier encouragement à la jeunesse de France.

Enfin, M. le chanoine Collin dit le mot de la fin en remerciant les orateurs de la Semaine Sociale d'avoir bien voulu montrer à la Lorraine le magnifique labeur des catholiques français. Il lance encore à son jeune auditoire un vibrant appel au travail, et termine par le mot que prononçait jadis Mgr Dupont des Loges à l'inauguration du monument de Chambrières : « Espérance ! »

ANDRÉE D'ALIX.

LE LIVRE FRANÇAIS ⁽¹⁾

Bibliographie

RELIGION ET PHILOSOPHIE

(A) **Maurice Legendre.** — LA GUERRE ET LA VIE DE L'ESPRIT, in-16, broché. — BLOUD, Paris, 3 fr. 50, 1918.

QUATRE chapitres et une conclusion, voilà tout ce livre ! Et c'est un livre de guerre ! N'y cherchez ni roman, ni aventures héroïques et passionnelles, vous n'en trouverez pas. Mais si vous voulez une étude profondément fouillée, des idées qui s'enchaînent et se présentent en foule, écrites après avoir été pensées et méditées à loisir par un homme qui a fait la guerre, lisez ! Lisez une page, deux pages au plus et ensuite réfléchissez vous-même. Souvent, bien souvent, vous penserez comme l'auteur et direz : « C'est vrai ! »

Qu'ils lisent en particulier ce livre, ceux là qui ayant fait la guerre, croient que la France n'en sort pas meilleure et désespèrent ou doutent de son avenir et de ses immortelles destinées. Qu'ils lisent surtout le quatrième chapitre : « La Patrie et Dieu », ou encore la conclusion, et peu à peu ils sentiront leur âme se rasséréner et leur nouveau courage s'affermir. Nous voudrions voir partout ce livre entre les mains des jeunes gens, des futurs conducteurs d'hommes, de ceux qui apprennent à penser aujourd'hui pour marcher demain.

Et à ce livre, nous ferons bien peu de reproches. Un à l'auteur : à tort, croyons-nous, il ne croit pas à une nouvelle guerre. Un surtout à l'éditeur : même pour un livre de grande valeur, mais de peu de pages, le prix nous semble bien trop élevé !

H. TRILLES.

(A) **Mgr Tissier.** — CONSIGNES CATHOLIQUES, SOCIALES, PÉDAGOGIQUES, PATRIOTIQUES, in-12. — TÉQUI, 5 francs.

Mgr Tissier a beaucoup écrit durant la guerre. Devoir d'évêque, de chef, de conducteur d'hommes et d'âmes ! Ce devoir ne cesse pas avec la guerre, mais au contraire, il continue, presse, et se développe de plus en plus. Mgr Tissier ne peut y faillir. Lisons ses consignes sociales, aussi bien que pédagogiques et patriotiques, et nous en sortirons émerveillés de voir avec quelle ampleur, quelle sûreté, quelle certitude, il trace le chemin à suivre, le devoir à accomplir. Écoutons-le, suivons-le surtout. Quelle France nous aurions, par exemple, demain, en réalisant le programme tracé dans son magistral discours, « des hommes, des citoyens, des catholiques ».

Et pour tout dire, en ce beau livre chacun trouvera un sujet à méditer, à agir surtout ; livre plein d'idées, un peu long peut-être parfois, de style coloré, quelque peu trop abondant ici ou là, mais écrit en vrai Français par un chef profondément français.

H. TRILLES.

(1) *Le Livre français* s'imprime séparément, pour les bibliothécaires et détaillants du livre, moyennant le prix annuel de 5 francs pour la France et 6 francs pour l'étranger (les dix numéros) ; le numéro : France, 0 fr. 55 ; étranger, 0 fr. 60.

(A) **Georges Goyau.** — LES DAMES DE LA CHARITÉ DE M. VINCENT (1617-1660), avec notes iconographiques par *M. Portal*, prêtre de la Mission. — *Art catholique*, 6, place Saint-Sulpice.

Il a été beaucoup écrit sur saint Vincent de Paul et Mme Legras, qui aida tant celui-ci à fonder d'abord les Dames, puis les Filles de la Charité. Mais ici nous trouvons l'histoire parée du style limpide et clair de M. Goyau, agrémenté du suave et pittoresque langage de M. Vincent. Dans ces conditions, trente-quatre pages d'une édition vraiment artistique sont un régal de l'esprit, des yeux et du cœur.

Le zèle infatigable des Legras, Pollalion, Miramion entraîne le lecteur qui s'étonne des résultats rapides obtenus par ces servantes du Seigneur de la charité. Il ne peut clore le livre sans se demander si, personnellement, il paie suffisamment sa dette à l'humanité souffrante.

M. Vincent serait-il ressuscité et parlerait-il comme de son temps, par ces pages ? On sait qu'il était irrésistible.

(A) **Sergent Y. Villeneuve.** — POUR NOS MORTS, lettre-préface de *S. G. le cardinal Luçon*, archevêque de Reims, un volume. — Edition de *Frères d'Armes*, 14, rue d'Assas, 2 fr. 50.

Glorifier nos héros est bien, prier pour eux est mieux ! « La justice pour nos morts », tel est le sujet magistralement traité par le sergent Villeneuve. Son ouvrage qui a reçu les suffrages des plus hautes personnalités ecclésiastiques, donne la solution catholique de ce problème national. La Toussaint est l'occasion de l'offrir à la piété des âmes françaises.

(A) **Chanoine Millot.** — CHOIX DE DISCOURS PRONONCÉS PAR NOS ORATEURS SACRÉS LES PLUS NOTABLES, AUX SERVICES DES SOLDATS MORTS AU CHAMP D'HONNEUR (discours recueillis et annotés par le chanoine Millot), un volume in-12. — TÉQUI, 3 fr. 50 (maj. 30 %).

(A) **Eugène Duplessy**, directeur de *la Réponse*. — DOMINICALES. Tome 1er : *De l'Avent à la Saint-Joseph*, in-12. — Pierre TÉQUI, 5 francs.

Recueil de sermons, d'après les évangiles de chaque dimanche.

(A) DICTIONNAIRE APOLOGÉTIQUE DE LA FOI CATHOLIQUE, sous la direction du *Père d'Alès*. — BEAUCHESNE, Paris, 1918.

Le XIVe fascicule de cet important ouvrage paraît entièrement refondu. L'éloge de l'ouvrage n'est plus à faire. Dans ce fascicule, signalons les très importants articles sur la mariolâtrie, le miracle, le modernisme surtout, entièrement remis au point.

Non pas seulement chaque prêtre, mais tout laïque instruit devrait avoir cet ouvrage.

(A) **A. Fr.** — LES PETITES FLEURS. — AUBANEL.

Petite brochure de délicieux récits glanés dans la vie des Saints. Tout à fait à recommander comme courtes lectures faciles et prix de catéchisme.

Rappel d'actualité.

(A) **Léontine Zanta**, docteur ès lettres. — LA RENAISSANCE DU STOICISME AU XVIe SIÈCLE. — LA TRADUCTION FRANÇAISE DU « MANUEL » D'ÉPICTÈTE D'ANDRÉ RIVAudeau, avec introduction, in-16. — E. CHAMPION, 5, quai Malaquais, 3 fr. 50.

Dans le premier de ces ouvrages, l'auteur étudie le mouvement rationaliste qui mit, au XVIe siècle, l'humanisme aux prises avec le christianisme. Elle en cherche les sources et en suit le développement à travers

la philosophie et la littérature, et le montre pleinement épanoui dans une sorte de doctrine, le néo-stoïcisme qui n'est ni le stoïcisme pur, ni le christianisme complet, mais une sorte de christianisme rationalisé auquel manque sa haute valeur morale, le souffle de la vraie charité chrétienne : l'amour.

Dans le deuxième volume, simple traduction française du *Manuel* d'Épictète, faite par un protestant dans la pittoresque langue du xvie siècle, accompagnée d'une importante introduction, l'auteur donne un exemple de ce que fut ce mouvement.

LITTÉRATURE

(A) **Jean Dufourt.** — **MARIELLE**, roman d'une Lyonnaise, un volume. — PLON-NOURRIT, 3 fr. 50 (maj. 30 %).

Ce livre, commencé avant la guerre, est surtout, et avant tout, une fine étude psychologique de caractères féminins ; c'est une œuvre exquise, bien écrite, qui réunit aux qualités du bon livre, l'attrait du roman le plus séduisant. Marielle, élevée par une mère très parfaite, mais d'esprit trop étroit de bourgeoise lyonnaise, est une victime touchante de cette éducation rigide et sévère qui a étouffé l'enthousiasme de sa nature expansive et la tendresse de son cœur aimant. Par sa soumission aux désirs maternels, elle a manqué le bonheur qui s'offrait à elle dans un mariage d'amour, fort raisonnable d'ailleurs.

Jeune fille ou jeune femme, Marielle a souffert, et fait souffrir celui qu'elle aimait pourtant de toute son âme, mais au moment où sa douleur va s'accroître d'une déchéance morale, le coup de foudre de la guerre réveille enfin son énergie, lui donne la force de vouloir et de remplir son vrai devoir d'épouse en attendant son devoir de mère. L. B.

(A) **Jules Riché.** — **A L'AUBERGE DE LA MÈRE GIRARD : Les Causeries de Lucien Roland** (1re série), un volume. — P. TÉQUI, 3 fr. 50 (maj. 30 %).

Instructions simples et faciles, gaies et de gros bon sens, sur la religion. Livre à répandre dans les patronages et les bibliothèques d'usines.

(A) **Jean-Jacques Bernard.** — **LES ENFANTS JOUENT...** — B. GRASSET, 4 fr. 55.

(EJ) **L.-A. Roze.** — **LES QUATRE ANS DE JACQUELINE.** — PLON-NOURRIT, 4 fr. 50.

Quelques jolis mots d'enfant pendant la guerre.

(A) **Franc-Nohain.** — **SERINETTES ET PETITES OIES BLANCHES.**

POESIE

(A) **Gustave de Rolland.** — **VIE DE LA SAINTE VIERGE**, poème, in-8°. — AUBANEL, Avignon.

BEAUX vers d'une inspiration soutenue, qui racontent, dans un esprit hautement chrétien, toute la vie de la sainte Vierge.

(A) **Henriette Charasson.** — **ATTENTE**, poèmes. — FLAMMARION.

Pourquoi ce titre poèmes, pour un livre écrit en belle prose pleine et sonore, sans rythme ni rime ? A cause de la pensée de l'auteur, sans doute, des confidences qu'elle poétise, de la dédicace à un bien-aimé disparu ? On éprouve en lisant ces poèmes en prose, l'impression que donne la lecture d'une très jolie traduction.

(A) **Paul Costel.** — LES HURLEMENTS DE L'ENFER, in-16. — FIGUIÈRE, 3 fr. 50.

Poèmes de guerre d'une énergique facture et d'une belle tenue ; toujours très vivants et souvent très émouvants.

(A) **Georges Gillet.** — TEMPS DE GUERRE. — FIGUIÈRE, 3 fr. 50.

Recueil de poèmes dans lequel M. G. Gillet s'applique à célébrer les héros de la glorieuse épopée que nous avons vécu cinq années. Il flétrit les atrocités commises par les hordes allemandes, il sait nous intéresser et nous émouvoir.

(A) **Lucien Farnoux-Reynaud.** — L'OMBRE SOUS LA LUNE, in-12 couronne. — Eugène FIGUIÈRE, 4 fr. 50.

LITTÉRATURE DE GUERRE

(A) **Mgr Chapon,** évêque de Nice. — LA FRANCE, LES ALLIÉS ET L'ALLEMAGNE DEVANT LA DOCTRINE CHRÉTIENNE, un volume in-16. — TÉQUI.

On trouvera ici, réunis en volume, des articles parus dans *le Correspondant* ; leur actualité ne s'est pas modifiée, même depuis que la victoire des Alliés a mis fin à la guerre horrible de 1914-1918. Nos ennemis, gouvernants et peuples, ont encouru les mêmes responsabilités, ils ont violé toutes les lois ; ils devront réparer les maux qu'ils ont volontairement causés. L'auteur expose les méfaits et les ambitions insatiables du germanisme ; il ne craint pas de signaler nos fautes, notamment les ravages du matérialisme ; mais notre cher pays reste toujours le soldat de Dieu, du Dieu qui est le père de tous les hommes. La Société des Nations, dont l'auteur veut espérer les plus grands biens pour l'humanité, sera-t-elle le sûr garant d'une paix durable ? L'avenir seul le dira.

A. H.

(A) **Louis Rouzic.** — LE LIEUTENANT-AVIATEUR ANTHELME-MARTIN DE GIBERGUES (1889-1917) : *Sa vie et ses lettres*, un volume. — Pierre TÉQUI, 2 fr. 50 (maj. 30 %).

L'auteur a recueilli parmi ses précieuses lettres qui sont toutes d'une haute valeur morale et par là même d'une grande édification, celles qui nous font le mieux connaître le lieutenant de Gibergues durant ses trois années de guerre ; elles nous prouvent qu'il fut un héros, un grand chrétien et le meilleur des fils ! M. Louis Rouzic nous dit qu'il unit à merveille la guerre et la littérature. Bien peu ont mérité au même degré, ajoute-t-il, qu'on leur applique l'éloge que Caton faisait des anciens Gaulois : « *Rem militarem et argute loqui*. Ils se distinguaient dans l'art militaire et dans le parler élégant ».

H. V.

(A) **El. Haucène.** — LA VENGEANCE DES BEYS, un volume. — Bernard GRASSET.

Un roman d'espionnage, bien composé, bien exposé, au cours duquel l'intérêt va croissant jusqu'au châtement final de tous les traîtres. Une intrigue compliquée à souhait, des incidents dramatiques, des caractères vivants et bien situés, évoluant dans le milieu grouillant et coloré des populations balkaniques des régions de Monastir, Koritza, Florina : mélange inextricable de races, de religions, d'intérêts et d'ambitions : Albanais, Serbes, Grecs, Macédoniens, Bulgares, Turcs, Juifs, Tziganes, leurs luttes de partis, leurs rivalités, leur esprit de lucre et d'indépendance, de cruauté ou de paresse, leur fanatisme... Cadre éminemment favorable à l'espionnage qui s'y trouve encore facilité par les conditions de la guerre, dans ce pays si difficile géographiquement et ethniquement.

Ce livre, écrit dans un style vivant et imagé, a toutes les qualités requises par le genre. Il en possède même une supplémentaire, et qui en multiplie l'attrait et l'émotion : c'est une histoire vécue, c'est l'histoire même de notre politique administrative et des services de renseignements de l'armée d'Orient.
H. B. D.

(A) **Alphonse Sécché.** — LES NOIRS : *L'Armée noire.* — *Le Loyalisme des Sénégalais.* — *L'Âme du Sénégalais.* — *Le Camp de Fréjus.* — *Berry-au-Bac.* — *Dixmude.* — *La Somme.* — *Verdun.* — *L'Aisne.* — *Les Noirs sur la Côte-d'Azur*, préface du général Mangin, un volume in-16. — PAYOT et Cie, 4 fr. 50.

Histoire des exploits des Noirs pendant la guerre d'après des documents officiels ; contée dans un style sobre et net, et agrémentée de notes pittoresques sur l'état d'âme des Sénégalais.

Le général Mangin expose, dans la préface, ses efforts pour la création d'une armée noire, dont l'expérience l'a prouvé on était en droit d'escompter les meilleurs résultats.
L. B.

HISTOIRE

(A) **Louis Barthou.** — LA BATAILLE DU MAROC, in-12 de 125 pages. — CHAMPION, Paris, 1919.

« LE Maroc a eu sa bataille, une âpre et rude bataille, que la guerre de 1914 avait trouvée engagée, et qui dure encore ». Ces lignes très exactes, qu'il a écrites au début de *La Bataille du Maroc*, M. Barthou aurait pu les donner comme épigraphe à son livre, car elles en résument admirablement l'idée maîtresse, à savoir que la lutte contre l'Allemagne a été menée sur tous les fronts, en Europe et hors d'Europe et qu'elle nous a procuré parfois des succès que nous ne connaissons pas. Tel est le cas pour le Maroc, où nous avons vaincu doublement l'Allemagne, non pas seulement sur les champs de bataille, mais aussi sur les marchés commerciaux et dans l'âme des indigènes. Comment avons-nous obtenu ce résultat ? M. Barthou l'expose de la manière la plus saisissante et la plus claire dans *La Bataille du Maroc*, où il met en pleine lumière l'œuvre remarquable accomplie par le général Lyautey et par ses collaborateurs.

H. F.

(A) **Victor Giraud.** — HISTOIRE DE LA GRANDE GUERRE. — Deuxième partie : *L'Yser.* — *La Guerre nouvelle.* — *L'Effort allié en 1914-1915.* — *De l'Yser à Verdun*, in-8° de 146 pages avec cartes. — HACHETTE, Paris, 4 francs, 1919.

Ce second fascicule de *l'Histoire de la Grande Guerre* (pp. 177-323) n'est pas moins intéressant ni instructif que le précédent. Ceux qui le liront s'apercevront sans doute très vite que pour savoir l'histoire de la Grande Guerre, même simplement sur le front français, il ne suffit pas de l'avoir vécue au jour le jour ; il faut dominer les événements, combler les lacunes des communiqués (qui ne disent pas tout, on le sait), voir les répercussions des faits les uns sur les autres, et non pas seulement des faits de guerre, mais des autres : politiques, économiques, moraux et sociaux... C'est précisément parce qu'il domine cet ensemble très complexe que M. Giraud nous montre qu'avant lui nous ne savions pas grand'chose. Remercions-le donc de nous apprendre ce que nous connaissons fort mal, et de nous le si bien dire, avec tant de clarté, tant de simplicité, tant de cœur, d'une manière si attrayante et dans une si belle langue.

Henri FROIDEVAUX.

- (A) **José Roussel-Lépine.** — LA PREMIÈRE VICTOIRE DE LA MARNE : *Les Champs de l'Ourcq* (septembre 1914), un volume in-16 avec une gravure et quatorze croquis. — PLON-NOURRIT et Cie, 5 francs net.

La première victoire de la Marne restera, dit l'auteur, la belle victoire de la Revanche, que rêvait la France depuis 1870. Le théâtre étendu où elle s'est déroulée est bien la « Terre sacrée », mais « les Champs de l'Ourcq » sont plus particulièrement encore les Champs de la Délivrance ; c'est là que sont glorieusement tombés les braves qui ont sauvé notre capitale, notre cher Paris.

D'un style rempli d'émotion et de poésie, M. José Roussel-Lépine nous fait parcourir ces campagnes, ces villages à jamais célèbres de l'Île-de-France, où va se dérouler le drame.

Puis c'est la bataille, ses préliminaires angoissants, l'avance foudroyante des Barbares, semant sur leur passage la panique et l'horreur de leurs méfaits ; c'est l'épuisante retraite de nos troupes, c'est l'orage qui va fondre sur Paris. Mais Gallieni et Joffre ne veulent pas céder et leurs admirables ordres du jour assurent notre salut. Il faut lire toutes les péripéties de la lutte héroïque de l'armée Maunoury. L'auteur les a remarquablement exposées et rendues facilement intelligibles par les croquis qui accompagnent le texte. Cette belle étude se termine par un pèlerinage d'une poignante émotion à cette terre, deux fois sacrée, qu'a inondée le sang de tant de braves. Oh ! qu'on respecte leurs tombes ! c'est leur sacrifice qui a fait la grandeur de la France.

A. H.

- (A) **Dr Lucien Graux.** — LES FAUSSES NOUVELLES DE LA GRANDE GUERRE. — *Edition française illustrée*, in-12, 6 francs.

C'est une œuvre considérable qu'a entreprise M. Lucien Graux ; sept volumes la composeront. On peut dire que c'est l'histoire publique, privée, intime de tous ceux qui au cours de ces cinq années auront été mêlés aux événements. C'est au jour le jour le rappel des faits grands et petits et l'exposé de l'état des esprits suivant les courants qui les faisaient passer de l'optimisme intense au pessimisme découragé et les nouvelles plus ou moins fausses suivant les sources d'où elles émanaient. Cet ouvrage deviendra plus intéressant encore avec le recul qui affaiblira les souvenirs personnels de chacun. Il sera surtout une mine précieuse et inépuisable de renseignements pour ceux qui voudront reconstituer, à un point de vue quelconque, une phase de l'histoire des faits ou des individus de cette période si tragique et heureusement unique de l'histoire du monde.

A. D'A.

- (A) **Pierre Ghaleb.** — LE PROTECTORAT RELIGIEUX DE LA FRANCE EN ORIENT, in-8° COUPONNÉ. — AUBANEL, Avignon, 5 fr. 50.

Sur cette question plus intéressante que jamais à l'heure actuelle, un écrivain du pays, M. l'abbé Ghaleb, qui a puisé aux sources françaises et arabes, nous donne des renseignements absolument inédits sur son pays où les recherches ne sont pas faciles. Il reproduit même à l'appui des lettres de consuls et d'évêques fidèlement traduites. On suit dans cet ouvrage la politique de la France en Orient ; on voit quel parti elle peut tirer de son protectorat et comment il est près de sombrer par le manque de sujets dans nos ordres religieux. Cependant l'œuvre est si belle que l'auteur ne veut pas en désespérer, et il fait un vibrant appel en sa faveur aux catholiques de France et du monde entier.

A. D'A.

- (A) **Elicio Colin.** — L'ALSACE ET LA LORRAINE A TRAVERS L'HISTOIRE DE FRANCE (avec carte de l'A.-L.), in-16. — DELA-GRAVE, 3 fr. 50.

Précis d'histoire rapide et parfaitement clair de l'Alsace et de la Lorraine depuis les Gaulois, la conquête romaine, les Mérovingiens, Charlemagne, etc., jusqu'au 17, 18 et 24 novembre 1918. Après les récits, des aperçus géographiques et économiques exposent des idées qui semblent bien d'accord avec la situation de nos provinces retrouvées et l'organisation politique et économique qu'ils réclament et espèrent du gouvernement français.

SCIENCES SOCIALES

- (A) **Edward Montier.** — LA VIE CONJUGALE: *Lettres à de jeunes ménages*, in-16. — BOIVIN, 2 francs.

DANS aucun de ses livres, tous s'adressant à la jeunesse, l'auteur ne craint de parler d'amour et de sentiment. Dans celui-ci il indique aux époux les droits de l'amour dans le mariage et ses devoirs envers Dieu, envers eux-mêmes, envers les enfants. Le problème angoissant de la génération y est résolu sur les données du patriotisme et de la religion. Excellent livre à répandre dans tous les foyers.

- (A) **Remy Boyer.** — LES MASQUES DE FER. — Imprimerie Régionale, Toulouse, 2 fr. 50.

L'auteur voudrait que la Société des Nations intervint pour obtenir la délivrance des « masques de fer », c'est-à-dire des musulmanes, cloîtrées encore actuellement et traitées en esclaves par l'homme dont elles dépendent, qu'il soit le père, le frère ou le mari.

Ce vœu est très équitable, et conforme à la morale chrétienne ; mais la Société des Nations peut-elle le réaliser ? C'est une autre question.

Thèse bien développée, mais style un peu vulgaire, qui nous fait regretter d'autres livres écrits sur le même sujet par un Loti, ou même un Ch. Géniaux.

L. B.

- (P) L'ECONOMIE, publié par l'Association nationale pour l'expansion morale et matérielle de la France, 286, boulevard Saint-Germain.

Tract à répandre en 1919 et 1920.

- (A) **Dolidon**, inspecteur de l'Enseignement primaire de la Seine. — L'EDUCATION MÉNAGÈRE DE LA SEINE, in-16, brochure. — HACHETTE, 1 franc.

BEAUX-ARTS

- (A) **Henri Focillon**, professeur à la Faculté des lettres de Lyon. — LES PIERRES DE FRANCE, in-8° illustré. — H. LAURENS, rue de Tournon, 7 francs.

PREMIER ouvrage d'une série qui sous le titre général « Evocations de France » est destinée à faire connaître l'âme même de la France à travers les pierres de ses monuments et les jolis paysages qui les entourent.

Le livre : *Les Pierres de France*, est l'œuvre d'un historien et d'un artiste qui n'ignore rien des secrets de son pays et qui les raconte avec émotion, tristesse et foi. Soixante gravures artistiques, présentent comme en un riche musée les superbes monuments qui font notre gloire et enrichissent nos souvenirs : cathédrales, châteaux, demeures anciennes, palais grandioses, cités modernes toutes débordantes de vie et enfiévrées d'activité. A. D'A.

REVUES

(A) LA REVUE DES LECTURES. -- 16 fr. par an, 18 fr. pour l'étranger. Ecrire à l'Administration de *Romans-Revue*, rue Vaugirard, 77, Paris, ou rue Saint-Pierre, 5, Lille (Nord).

CETTE revue vient de publier son second numéro d'après guerre. Il est plein de vie, de renseignements de choses; des centaines d'ouvrages intéressants, utiles pour les bibliothèques, les familles et toutes les personnes qui lisent, y sont présentés, analysés et appréciés avec la netteté et l'indépendance qui caractérisent les diverses publications de l'abbé Bethléem.

(A) L'AÉRONAUTIQUE, revue mensuelle. — Librairie GAUTHIER-VILLARS, 55, quai des Grands-Augustins. — Abonnement : France, 40 fr. ; Union postale, 50 fr. ; le numéro, 3 fr. 50.

Etre au point de vue tactique, technique et documentaire un organe d'instruction et de propagande, dégager la pensée directrice qui a présidé à l'effort aérien de la France et le dirige vers ses destinées ; créer une atmosphère et une mentalité favorables à son succès : tel est l'esprit dans lequel a été conçue la revue *L'Aéronautique*.

Son champ d'action s'étend à toutes les branches du monde de l'air, ses colonnes sont ouvertes à la collaboration de l'expérience et de la compétence. Elle s'adresse avec utilité aux ingénieurs, aux constructeurs, aux pilotes et enfin au public qui a besoin d'être tenu au courant du travail et des progrès de l'aérostation.

CATALOGUE DE LIVRES CHOISIS POUR NOS SOLDATS (SÉRIE C)

D. COCHIN. — <i>L'Evolution de la vie</i>, cour. par l'A. F. — MASSON, 1 vol., 3 francs. F. COPPÉE. — <i>Le Passant</i>. — LEMERRE, 1 vol., 1 franc. — <i>Le Luthier de Crémone</i>. — LEMERRE, 1 vol., 1 fr. 50. — <i>Severo Torelli</i>. — LEMERRE, 1 vol., 3 fr. 50. CORNEILLE. — <i>Théâtre</i>. — HACHETTE, 1 vol., 1 franc. ED. COTTEAU. — <i>En Océanie</i>. — HACHETTE, 1 vol., 4 francs. L. COUBÉ. — <i>Enfants héroïques : France d'hier, France d'aujourd'hui</i>. — DE GIGORD, 1 vol., 2 fr.	COUPIN. — <i>Lectures scientifiques de physique</i>. — COLIN, 1 vol., 3 francs. A. CRAVEN. — <i>La Jeunesse de Fanny Kemble</i> (roman). — PERRIN, 1 vol., 1 fr. 50. — <i>Adelaide Capece Minutolo</i>. — PERRIN, 1 vol., 2 francs. P. C., aumônier. — <i>Avec les diables bleus</i>. — NOEL, 1 vol., 3 fr. 50. <i>Le Correspondant</i>, bi-mensuel, 31, rue Saint-Guillaume, Paris. — Abonnement : 35 francs par an ; étranger, le numéro, 2 fr. 50.

Le numéro du *Bulletin de l'A. S. F.* et celui du *L. F.* de mai 1919 étant épuisés, nous serions reconnaissantes aux abonnées qui ne les collectionnent pas de nous les retourner.

Gérant : M.-M. Déchelette. Autun, Imp. N.-D. des Anges.

LE LIVRE FRANÇAIS

SECTION DU LIVRE ÉCHANGEABLE

But.

1° Faciliter partout la circulation des lectures saines, sérieuses et distrayantes, faisant honneur à la France.

2° Pourvoir rapidement au ravitaillement intellectuel des provinces reconquises et des zones d'occupation.

Fonctionnement.

1° Pour profiter des avantages du *Livre français échangeable*, le lecteur doit verser une cotisation de 4 francs lorsqu'il prend le premier volume, après quoi il peut changer celui-ci autant de fois qu'il voudra partout où il y a un dépôt du *Livre échangeable* (il paiera chaque fois 0 fr. 10 pour l'usure, le renouvellement et l'accroissement des stocks).

2° S'il perd un volume et qu'il désire continuer à profiter des avantages du *Livre français échangeable*, il n'a qu'à payer une nouvelle cotisation et donner le titre du volume égaré, afin qu'on puisse le remplacer.

3° *Une collectivité militaire peut payer, comme dépositaire, la totalité des cotisations correspondantes aux livres en dépôt et ne les prêter que 0 fr. 10 aux soldats.*

4° Tout livre échangeable doit porter le timbre de l'œuvre centrale et le présent règlement.

5° Le lecteur est prié de le couvrir et d'en avoir soin, car il est de son intérêt que les 0 fr. 10 qu'il verse chaque fois servent plutôt à augmenter la variété des volumes qu'à les remplacer.

6° Le lecteur a également intérêt à contribuer à l'augmentation du nombre des dépositaires, en encourageant les hôteliers, bibliothécaires, directeurs d'œuvres, groupes militaires, etc., à demander un dépôt de livres échangeables.

7° Les cotisations et dons de livres devront être adressés à la Secrétaire du Livre français, 35, avenue Georges V, Paris (VIIIe). Il sera répondu à toute demande de renseignements et d'échanges de volumes.

Le Secrétariat est ouvert tous les jours non fériés, de 2 h. 1/2 à 4 heures.

Secrétariat International

Supplément de l'A. S. F. — Novembre 1918

BLANQUEFORT MÉDEC

(Généraliste)

Action Sociale de la Femme

Association d'étude et de prévoyance sociale, syndicat d'initiative
pour le renseignement
et l'éducation de la femme et de la jeune fille

Siège social : *35 avenue Gethes V* — PARIS (VIIIe)
17, rue de Chateaubriand

*Dans un pays ce qui est essentiel, ce sont les mœurs
l'état des esprits, les opinions.*

R. DOUMIC (de l'A. F.)

C'est aux femmes désireuses de préparer l'avenir de notre société et de défendre la civilisation chrétienne que s'adresse l'Action Sociale de la Femme.

Fondée en 1900 par Mmes Buloz, Cavaignac, Chenu, R. Doumic, avec le conseil et le concours de MM. Brunetière de (l'A. F.), R. Doumic (de l'A. F.), H. Flornoy, G. Goyau, E. Lamy, (de l'A. F.), l'Action Sociale de la Femme s'est appliquée d'abord à découvrir les idées fausses qui, en s'insinuant dans l'ombre, minaient la civilisation chrétienne, puis à travailler à la défense de celle-ci contre le retour à la conception païenne qui s'annonçait au centre de l'Europe.

Par ses conférences elle a provoqué un mouvement d'opinion si considérable en France et à l'Etranger, qu'un très grand nombre de Liges et Associations y ont trouvé leur inspiration première.

Le Bien est une force trop méconnue, aussi le but de l'A. S. F. est-il de développer le sens social chez la femme et avec lui la volonté d'agir dans l'intérêt général.

Ce but est d'autant plus important à atteindre qu'il est question d'accorder le suffrage aux femmes en reconnaissance de tout ce qu'elles ont fait pendant la guerre pour le salut de la Patrie.

Noblesse oblige : pour bien agir, il faut le vouloir et savoir ce qu'on veut. Le caractère particulier de l'A. S. F. a été de réaliser un centre d'instruction sociale où les femmes peuvent se renseigner sur les moyens pratiques de passer à l'action et même s'y préparer.

Nombreuses sont les bonnes volontés qui se sont formées dans ses Cours, Cercles d'études, Conférences, Journées sociales, et par les travaux du Secrétariat, avant de consacrer leur activité aux œuvres urgentes

Le Bulletin de l'Action Sociale de la Femme porte au loin les idées à répandre : il sert de lien entre les œuvres de Paris, de la Province et de l'Etranger, les aidant à mieux se connaître et à se stimuler entre elles pour le plus grand bien de toutes.

Le Secrétariat de renseignements sociaux est ouvert tous les jours, de 2 h. 1/2 à 4 heures, sauf les jours fériés, 17, rue de Chateaubriand, Paris (8e). Il est répondu verbalement ou par lettre aux demandes de renseignements sociaux.

Le Comité décide des campagnes d'idées à lancer et des moyens à préconiser.

Il nomme les Bureaux et Commissions d'études spécialisées pour mener à bien l'organisation de ses campagnes ou des œuvres d'une actualité urgente.

C'est ainsi qu'en 1912 et 1913, prévoyant la fragilité de l'état de paix, l'A. S. F. a stimulé les vocations d'infirmières de la Croix-Rouge par des conférences de M. de Witt-Guizot et une exposition de matériel de poste de secours. En 1914 et 1915, elle s'est empressée de réunir les documents nécessaires à l'action en temps de guerre, puis elle a publié un tract pour la rééducation des mutilés, et mis le grand philanthrope M. Kula en rapport avec l'Œuvre des Mutilés de M. Maurice Barrès, ce qui lui permit de donner aux Epinettes l'exemple qui devait entraîner tant d'autres œuvres dans la voie de la rééducation professionnelle.

La même année, l'A. S. F. s'associa aux divers efforts faits en vue d'éclairer les nations neutres sur les causes de la guerre.

Sous l'inspiration de la vice-présidente de l'A. S. F., Mme Leroy-Liberge, l'Association a consacré tous ses efforts à faire l'éducation de l'acheteuse et à faciliter la fondation de l'Union Française d'Acheteuses Patria. Celle-ci a contribué à émouvoir dans le sens patriotique le commerçant et l'industriel français en leur assurant l'appui de l'acheteuse, bien décidée à refuser tout article de provenance allemande. L'A. S. F. continue encore à prêter à « Patria » le concours de son **Secrétariat international fondé en 1905** par Mme GAUTHIER-LACAZE et qui, avant la guerre, était déjà en rapport avec plus de cent pays.

En 1916, toujours persuadée de l'importance de la demande en matière commerciale, elle a décidé ses sections étrangères à prêter leur concours au **Livre Français** (*bibliographie mensuelle créée en 1902*), afin de l'aider à établir un *Catalogue* de livres faisant honneur à la France. Ce guide précieux pour familles, bibliothécaires et libraires a eu un tel succès, non seulement à l'Etranger, mais en France, qu'il a fallu faire une deuxième édition et commencer un supplément à l'usage des Français avant même d'avoir eu le temps de faire la réclame habituelle en librairie.

En attendant que ce supplément soit terminé, le Bulletin du Livre Français donne chaque mois des listes par ordre alphabétique d'auteurs, qui complètent le catalogue à l'usage des soldats et des officiers.

En 1917, l'A. S. F. a prêté son concours à la campagne anti-défaitiste de « Toute la France debout », et à l'« Enrôlement des Françaises au service de la Patrie ».

En 1918, l'A. S. F. a cherché à parer aux inconvénients de l'usine de guerre. Elle a organisé un **COURS D'ACTION SOCIALE** sous la présidence du R. P. GILLET, cours ayant pour but de dégager les idées fondamentales à répandre chez l'ouvrière et les moyens pour y arriver. Le Bureau a pu obtenir de grands progrès autour des usines comme : salles de repos, bibliothèques, syndicats, cercles d'études, etc., en faisant appel aux œuvres appropriées, leur servant d'intermédiaire auprès

ouvrières et des employées ou, selon les cas, auprès des patrons eux-mêmes.

En 1919, l'Action Sociale se trouvant en face du problème nouveau posé par la Victoire, va s'occuper de la réorganisation de la France de demain, comme on le verra par le programme suivant.

Son Bureau, sans attendre que le vote des femmes soit accordé, s'efforcera de faire profiter les régions reconquises des premiers bienfaits de l'organisation, et d'aider les œuvres à s'entendre à ce sujet.

Il s'occupera de la formation sociale des bonnes volontés ; aidera le Livre Français à faire un petit cours pour bibliothécaires et s'occupera de préparer l'éducation sociale civique de ses membres, sans négliger l'apostolat social des ouvrières. Ses moyens seront : ses cours, cercles d'études, visites d'œuvres, stage dans les œuvres, examen de fin d'année (facultatif). Si l'examen donne des résultats satisfaisants, il sera délivré un certificat d'études sociales par l'A. S. F. ou le Livre Français.

Cours d'Action sociale de 1918-1919

LA FRANCE DE DEMAIN ET LA RESTAURATION NÉCESSAIRE
par le R. P. GILLET (O P)

I. Restauration intellectuelle

à 2 h. 1/2

Lundi 2 Déc. 1918. — La réforme intellectuelle et la liberté d'enseignement.

Lundi 6 Janvier 1919. — Les œuvres post-scolaires.

II. Restauration morale

Lundi 3 Février 1919. — La femme de demain et les jeunes filles d'aujourd'hui (préparation du foyer)

Lundi 3 Mars » — La famille et le vote des femmes.

III. Restauration sociale.

Lundi 5 Mai » — La charité et les œuvres de charité.

Lundi 2 Juin » — La question ouvrière : main-d'œuvre féminine et syndicats féminins.

Chaque conférence sera suivie de discussion. Les personnes qui auront une communication importante à faire sont priées d'assister à toutes les réunions afin d'éviter les redites ; ou tout au moins de s'entendre avec le président à la réunion précédente.

Conditions d'admission

Pour être membre de l'A. S. F., il faut être présenté et agréé par le Comité. Les *messieurs* peuvent être membres de l'A. S. F.

La cotisation de *dame patronnesse* (50 fr.) donne droit à toutes les réunions de l'A. S. F. et à deux invitations ainsi qu'au *Bulletin*.

La cotisation d'abonnée au *Secrétariat* (30 fr.) donne droit à une entrée seulement à toutes les réunions de l'A. S. F. et au *Bulletin*.

La cotisation des *correspondants* de Province ou de l'Etranger (10 fr.) leur donne droit à toutes les séances de l'A. S. F. et du Livre Français pendant leur séjour à Paris, si celui-ci n'excède pas deux mois.

Abonnement aux séries seules : 10 fr. La conférence : 3 fr.

Il faut être présenté pour assister aux cours et réunions d'études.

Bulletin de l'A. S. F. — France : 6 fr. 50 ; Etranger : 8 fr. 50.

Bibliographie du *Livre français*. — France : 4 fr. 50 ; Etranger : 5 fr. 50.

Catalogue du *Livre français* pour bibliothèque française à l'Etranger : 2 fr.

Le Comité est composé de :

Mmes CHENU, *présidente* ; LEROY-LIBERGE, *vice-présidente* ; M. FLORNOY ;
Mmes WOLHGEMUTH, *trésorière* ; GAUTHIER-LACAZE, *secrétaire internationale*.

Bureau

Mmes CHEILUS, LEJOINDRE, SICRE.

Membres et Secrétaires

Mmes ASTRUC, BARATTE, Mlle DE BORMANS, Mmes BOURDON, CHOTARD,
Mlle CHALMEL, Mmes DEMANGE, DANNER, FERRAUD, FLORNOY,
GAUJARD, DE KERANFLECH-KERNEZENE, Mlles LE BESNERAIS, DE
LORME, Mmes LECHARTIER, DE MAUPASSANT, OUTHENIN-CHALAN-
DRE, Mlle L. POUPINEL, L. ROUX, SAUSSET, V^{ices} DE WALL,
Mme DE VESLUD.

Principaux collaborateurs à l'A. S. de la Femme et au Livre Français de 1900 à 1918

Mgr BAUDRILLART, de l'Académie française ; MM BARRÈS,
R. BAZIN, de l'Académie française ; A. BÉCHAUX, correspondant de
l'Institut ; G. BLONDEL, H. BORDEAUX, BRANLY, de l'Académie des
Sciences ; F. BRUNETIÈRE, de l'Académie française ; E. CHEYSSON,
de l'Institut ; DENYS-COCHIN, de l'Académie française ; MM. l'abbé
DIBILDOS, R. DOUMIC, de l'Académie française ; G. FONSEGRIVE,
FUNCK-BRENTANO ; Mme GAUTHIER-LACAZE ; MM. GEBHARDT, de
l'Académie française ; R. P. GILLET, G. GOYAU et Mme Lucie FÉLIX-
FAURE GOYAU, A. HALLAYS, H. HOUSSAYE, de l'Académie française ;
LACOUR-GAYET de l'Institut ; E. LAMY, de l'Académie française ;
A. DE LAPPARENT, de l'Institut, secrétaire perpétuel de l'Académie
des Sciences ; IMBART DE LA TOUR, de l'Institut ; F. LAUDET, L.
LAVEDAN, J. LEMAITRE, de l'Académie française ; Mgr LEROY, A.
LEROY-BEAULIEU, de l'Institut ; comte A. DE MUN, de l'Académie
française ; E. OLLIVIER, de l'Académie française ; marquis DE
SÉGUR, de l'Académie française ; M. TALMIYR, M. TROGAN, comte
A. VANDAL, de l'Académie française ; V. D'INDY, etc.

Assemblées Quinquennales

DU

Conseil International des Femmes

À

Christiania.

SEPTEMBRE 8-17, 1920.

ABERDEEN :

PRINTED BY G. CORNWALL AND SONS.

1920.

Assemblées Quinquennales
DU
Conseil International des Femmes.

Christiania, Septembre 8-17, 1920.

Dates fixées
pour les Séances du Conseil, du Comité Exécutif,
et des Commissions permanentes.

Les Séances quinquennales du Conseil International des Femmes se tiendront du 8 au 17 Septembre, 1920.

Les Séances du Conseil se tiendront du Samedi 11 Septembre au Jeudi 16 Septembre.

Le Comité exécutif se réunira avant le commencement des Séances du Conseil, le Mercredi 8 Septembre et le Vendredi 10 Septembre, et après les Séances du Conseil.

Les Réunions des Commissions permanentes auront lieu les Mercredi 8 Septembre, Jeudi 9 Septembre, et Jeudi 16 Septembre ou Vendredi 17 Septembre.

Les dates pour les Assemblées publiques ne sont pas encore fixées.

Avis concernant les Séances du Comité Exécutif.

Membres du Comité Exécutif.

Le droit d'assister aux séances du Comité exécutif est limité aux *sept membres du Bureau* du Conseil International, aux *Présidentes des Conseils nationaux*, aux *Présidentes des*

dix Commissions permanentes internationales, à la Présidente honoraire, et aux Vice-Présidentes honoraires du Conseil.

Les membres du Bureau, les Présidentes des Conseils nationaux ou des Commissions permanentes, ont le droit de nommer des remplaçantes, si elles trouvent dans l'impossibilité d'assister aux séances.

Les Vice-Présidentes honoraires sont invitées à assister aux séances, avec voix consultative mais non délibérative (voir Constitution, Art. III. par. 6).

Les Membres sortants du Bureau et les membres nouvellement élus sont priés d'assister à la Séance du Comité exécutif après le Conseil.

Avis concernant les Séances des Commissions permanentes.

Membres des Commissions permanentes.

Les Présidentes ainsi que les membres des Commissions —ou, si elles se trouvent empêchées, leurs remplaçantes— sont priées d'assister à ces Réunions.

Les Présidentes de Commissions nouvellement élues présideront les Réunions du 17 Septembre.

En cas d'assentiment de la Présidente de la Commission et d'un local suffisamment spacieux, les déléguées et membres du Conseil, qui ne sont pas membres de la Commission en question, seront autorisées à assister aux séances.

Programme des Séances.

Les séances des Commissions permanentes précédant l'Assemblée générale ont pour objet d'approuver les rapports qui doivent être présentés à l'Assemblée générale. Aucune résolution ne peut être votée à ces réunions.

Les séances des Commissions permanentes, après la clôture de l'Assemblée générale, doivent fournir l'occasion aux Présidentes nouvellement élues d'établir, de concert avec les membres de leurs Commissions, leur programme de travail, de s'entendre au sujet des mesures pouvant s'imposer par suite de résolutions de l'Assemblée générale.

Remarques concernant les Séances Quinquennales du Conseil.

Membres du Conseil International.

1. Membres ayant plein droit de discussion et de vote.

- (a) Les membres du Bureau du Conseil International.
- (b) Les Présidentes des Commissions permanentes internationales.
- (c) La Présidente d'Honneur du Conseil International.
- (d) La Présidente et neuf déléguées de chaque Conseil national affilié.

Remarque.—Les Conseils nationaux doivent nommer des suppléantes pour les déléguées, lesquelles pourront agir dans l'impossibilité où seraient les déléguées d'assister aux séances (voir Statuts, Art. V, 4, et Règlements pour le Conseil, I, 8).

2. Membres ayant plein droit de discussion mais sans droit de vote.

- (a) Les Vice-Présidentes d'Honneur, représentantes des pays où il n'y a pas encore de Conseil national organisé (voir Statuts, Art. III, 6).
- (b) Les Patrons à vie du Conseil International (voir Statuts, Art. IV, 4).
- (c) Les Souscripteurs quinquennaux du Conseil International (voir Statuts, IV, 4).

3. Membres admis comme auditeurs.

Tous les membres des Conseils nationaux affiliés.

(Tous les membres des Conseils nationaux affiliés pourront assister comme auditeurs aux Séances du Conseil International, mais n'auront la parole que sur l'invitation spéciale de la Présidente. Voir Statuts, Art. IV, 5.)

Nomination de déléguées.

Les Secrétaires des Conseils nationaux sont priées d'envoyer un extrait de la séance de leur Comité, ou de leur Conseil, nommant les déléguées et leurs suppléantes, ainsi que les noms de leurs membres des Commissions permanentes, qui assisteront aux séances de Christiania (il n'est pas

nécessaire que ces membres des Commissions soient les mêmes que les déléguées ou remplaçantes pour les séances du Conseil).

Les Conseils qui les envoient sont seuls responsables de leurs déléguées; celles-ci devront se conformer strictement aux instructions reçues des Conseils nationaux affiliés qu'elles représentent. Cependant, les Conseils nationaux affiliés pourront autoriser leurs déléguées à voter selon leurs convictions personnelles sur les questions que les Conseils nationaux n'auraient pas suffisamment examinées, et aussi dans le cas où les débats seraient de nature à modifier leur point de vue (voir Règlement pour le Conseil, I, 9).

Nomination de suppléantes.

Si l'un des sept *membres du Bureau* est empêché de prendre part aux séances, elle peut nommer une suppléante, qui doit être membre d'un Conseil national affilié, lequel aura approuvé sa délégation (voir Statuts, Art. V, 4).

Si une *Présidente* ou *Déléguée* est empêchée de prendre part aux séances, une suppléante nommée par son Conseil prend sa place. La suppléante d'une Présidente de Conseil, ou d'une déléguée, doit être membre du Conseil qu'elle est appelée à représenter. (Statuts, Art. V, 4.)

Si la *Présidente d'une Commission permanente internationale* se trouve dans l'impossibilité d'assister aux séances, elle est priée de nommer une suppléante, mais il est de la plus grande importance que celle-ci soit une personne très compétente, et bien au courant du travail de la Commission permanente où elle doit siéger.

Si les *membres des Commissions permanentes internationales* se trouvent dans l'impossibilité d'assister aux réunions, la désignation des suppléantes dépend des règlements du Conseil national. Le Conseil International n'a pas le droit de trancher cette question, mais il prie les Secrétaires des Conseils nationaux de faire part, à la Secrétaire Correspondante du C.I.F., des noms de leurs représentantes dans les Commissions permanentes internationales qui comptent se rendre à Christiania.

Renseignements.

Le Conseil des Femmes Norvégiennes se charge de donner des renseignements au sujet des frais de voyage et des hôtels, etc.

RÉSOLUTIONS

SOUMISES PAR LES

CONSEILS NATIONAUX DES FEMMES

ET PAR LES

COMMISSIONS PERMANENTES DU
CONSEIL INTERNATIONAL

POUR LA CONSIDÉRATION DE

l'Assemblée Quinquennale

DU

Conseil International des Femmes

À

Christiania.

Septembre, 1920.

RÉSOLUTIONS.

I. Amendements Constitutionnels.

1. AMENDEMENT CONSTITUTIONNEL PORTANT A CINQ, AU LIEU DE TROIS, LE NOMBRE DES VICE-PRÉSIDENTES.

“Qu'à l'Article III, paragraphe 1, première ligne, le mot 'cinq' soit substitué au mot 'trois,' qu'à la seconde ligne du même paragraphe le mot 'et' soit supprimé, et que les mots 'quatrième et cinquième' soient ajoutés après le mot 'troisième'.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Norvégiennes.

2. PROPOSITION D'AMENDEMENT DONNANT AUX MEMBRES DU COMITÉ EXÉCUTIF DU CONSEIL INTERNATIONAL DES FEMMES LE DROIT DE NOMMER DES SUPPLÉANTES.

“Que l'Article 3, paragraphe 3, qui donne le droit de vote aux Présidentes de Conseils soit modifié de façon à permettre l'adjonction des mots 'ou leurs représentantes'.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

II. Proposition de Réunir en une Seule la Commission pour le Suffrage et les Droits du Citoyen et celle pour le Situation Légale des Femmes.

3. “Que la Commission permanente pour le Suffrage et les Droits du Citoyen et celle pour la Position légale des Femmes soient fondues en une seule.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Danoises.

III. Changement du Nom de la Commission pour la Paix en Commission pour la Ligue des Nations.

4. "Que la Commission permanente du Conseil International des Femmes pour la Paix et l'Arbitrage s'intitule dorénavant 'Commission pour la Ligue des Nations'."

Proposé par le Conseil National des Femmes de Grande Bretagne et d'Irlande.

IV. Ligue des Nations.

5. LIGUE DES NATIONS.

"Que le Conseil International des Femmes appuie énergiquement la principe des droits de tous les peuples et d'une Ligue des Nations afin de prévenir de nouvelles guerres et d'assurer la prospérité du monde."

Proposé par le Conseil National des Femmes des États-Unis.

6. DÉPUTATION DU CONSEIL INTERNATIONAL DES FEMMES AUPRÈS DE LA COMMISSION DE LA CONFÉRENCE DE LA PAIX POUR LA LIGUE DES NATIONS A PARIS.

"Que le Conseil International des Femmes appuie les vœux présentés à la Commission pour la Ligue des Nations de la Conférence de la Paix le 10 Avril, 1919, par les deux députations réunies du Conseil International des Femmes et de la Conférence des Femmes suffragistes des pays alliés et des États-Unis d'Amérique, et appuie les efforts subséquents qui seront faits pour que ces vœux soient réalisés."

Proposé par le Conseil National des Femmes des États-Unis.

7. "Que les membres du Conseil International des Femmes expriment à Lady Aberdeen leur reconnaissance pour les démarches qu'assistée de ses collègues du Comité du Conseil International des Femmes, et d'un groupe de femmes des pays alliés, elle a faites à Paris, au printemps de 1919, en faveur de l'amélioration de la situation des femmes et des enfants dans le monde entier. Qu'elles expriment en outre leur satisfaction de l'accueil très favorable fait à ces démarches tant par le Président et les membres de la Commission pour la Ligue des Nations, que par la Commission du Travail de la Conférence de la Paix."

Proposé par le Conseil National des Femmes des États-Unis.

8. PRISE EN CONSIDÉRATION DES PARTICULARITÉS NATIONALES DANS LA LÉGISLATION ET LA RÉGLEMENTATION INTERNATIONALES.

“Que le Conseil International des Femmes insiste auprès de la Ligue des Nations pour que celle-ci respecte les particularités nationales soit que celles-ci proviennent de l'éducation, des conditions sociales ou des conditions géographiques. Ceci afin d'empêcher que ce qui fait le caractère particulier d'un peuple, sa mentalité, ses mœurs, ses coutumes ne subisse une atteinte ou ne soit détruit par l'internationalisme.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Norvégiennes.

V. Education.

9. BUREAU INTERNATIONAL D'ÉDUCATION.

“Convaincu que la base d'une paix durable entre les nations, et au sein des nations elles-mêmes, doit être cherchée dans une orientation meilleure de l'éducation, le Conseil International des Femmes réclame la création au sein de la Ligue des Nations d'un Bureau international d'Éducation, lequel s'efforcerait de développer l'idée d'une organisation mondiale, de principes internationaux en matière de morale et de nationalité. Le Conseil International des Femmes confie à son Comité exécutif et à ses Commissions permanentes le soin d'examiner de quelle façon le Conseil International et les Conseils Nationaux peuvent aider à élaborer un système d'éducation s'inspirant d'un idéal semblable.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Norvégiennes.

10. ÉCHANGE D'INSTITUTEURS ET D'INSTITUTRICES DES ÉCOLES PUBLIQUES DES DIVERS PAYS.

“Il importe au point de vue international que l'on s'occupe de faciliter l'échange des instituteurs et des institutrices des écoles publiques des divers pays. À cette fin, il est à souhaiter que, dans tous les pays où il existe des pensions de retraite pour le corps enseignant, des dispositions soient prises pour que l'équivalence soit reconnue entre les années de service à l'étranger et dans le pays natal.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Danoises.

11. ÉDUCATION CIVIQUE ET ENSEIGNEMENT AUX JEUNES FILLES DES LOIS CONCERNANT LA FEMME ET L'ENFANT.

“Que dans toutes les écoles il soit accordé une plus grande importance à l'instruction civique, et que dans les classes supérieures des écoles et des écoles complémentaires les jeunes filles soient initiées aux principes généraux des lois concernant directement les femmes et les enfants.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

VI. Mouvement International en Faveur des Enfants.

12. MOUVEMENT INTERNATIONAL EN FAVEUR DES ENFANTS.

“Que le Conseil International des Femmes demande aux femmes de tous les pays de s'occuper avec énergie et dévouement du bien des enfants, et de faire en particulier tout ce qui sera en leur pouvoir pour sauver les enfants des contrées de l'Europe où sévit la famine.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de Grande Bretagne et d'Irlande.

13. FORMATION D'UNE COMMISSION PERMANENTE POUR ÉTUDIER ET PROTÉGER LES DROITS ET LES INTÉRÊTS DES ENFANTS.

“Le Conseil National des Femmes Italiennes, convaincu qu'il est impossible de poser une base solide à la Ligue des Nations tant qu'il ne sera pas reconnu que l'éducation de la jeunesse doit s'inspirer d'idées entièrement nouvelles, et tant que tous les codes n'aurent pas reconnu les droits imprescriptibles de l'enfant, tout au point de vue de la famille qu'au point de vue social;

“Convaincu que cette transformation dans le domaine de l'éducation ne saurait s'opérer que de couvert avec le relèvement de la position juridique et sociale de la femme et de la mère;

“Convaincu que ces réformes ne sauraient être obtenues par de simples résolutions adoptées par des Congrès ou des Conférences, mais seront le fruit d'un long et sérieux travail dans le domaine de l'éducation et du droit—travail auquel duront collaborer les femmes de tous les pays;

“Convaincu que pour l’accomplissement de ce travail il est nécessaire de créer une Commission internationale féminine permanente qui serait, par l’interne désir du Conseil International des Femmes, en rapport direct avec la Ligue des Nations et avec les gouvernements des différents pays”;

Le Conseil National des Femmes Italiennes commet au Conseil International des Femmes le vœu suivant :—

“Que le Conseil International des Femmes forme une Commission internationale permanente, composée de représentantes des Conseils Nationaux de Femmes appartenant aux pays faisant partie de la Ligue des Nations, et que cette Commission permanente soit chargée—

- “(1) D’user de tous les moyens en son pouvoir pour faire prévaloir dans l’éducation de la jeunesse des différents pays le principe de la ‘Règle d’Or,’ ‘Faites aux autres ce que vous voudriez qu’ils fissent pour vous.’ Nous croyons que l’adoption de ce principe conduirait tout naturellement à reconnaître que le droit doit passer avant la force, de même qu’il fait comprendre que les droits des nations sont étroitement liés à la manière dont celles-ci remplissent leurs devoirs.
- “(2) Le développement d’une éducation basée sur ces principes conduira nécessairement l’introduction dans la législation de mesures de protection pour les enfants, pour les droits des mineurs, et pour la protection des mères. Tous les efforts de la législation doivent tendre à soutenir tous les mouvements et toutes les institutions ayant pour objet d’introduire ce principe tant au foyer familial qu’à l’école.
- “(3) Cette Commission internationale devra veiller à ce que la législation édicte des mesures nouvelles pour la protection des enfants et des apprentis employés soit dans l’industrie, soit dans les exploitations agricoles, qu’elle règle les conditions des apprentissages et du travail des enfants. La Commission devrait être chargée de s’occuper tout spécialement des conditions de travail des jeunes filles employées dans l’industrie, de veiller également à ce que les systèmes d’éducation professionnelle des différents pays ne visent pas uniquement à former des ouvriers capables, mais qu’ils ne perdent pas de

vue que c'est le devoir de la Société de veiller à ce que le travail industriel soit accompli dans des conditions qui ne nuisent ni à la santé physique, ni à la santé morale de la jeunesse.

“ Pour atteindre ces différents objets, la Commission internationale permanente soumettra au Conseil International des Femmes des propositions que celui-ci pourra à son tour soumettre aux gouvernements des différents pays et à la Ligue des Nations, avec laquelle il sera nécessaire de maintenir un contact étroit.”

Proposé par le Conseil National des Femmes Italiennes.

13A. AMENDEMENT A LA RÉSOLUTION PRÉCÉDENTE.

“ Considérant que les réformes préconisées par le Conseil National des Femmes Italiennes dans le domaine de l'Éducation, de la Législation (en tant qu'elle touche à la situation de l'enfant, de la femme, et de la mère), et de la Protection du Travail des enfants et des jeunes gens, figurent déjà dans une certaine mesure au programme de nos Commissions d'Éducation, de Législation, de Travail, et d'Hygiène publique, l'Alliance nationale de Sociétés féminines Suisses émet le vœu—*Qu'il ne soit pas créé de Commission permanente nouvelle pour ces divers objets, mais que les quatre Commissions sus-mentionnées soient priées de vouer une attention spéciale soit aux réformes reconnues nécessaires dans le domaine de l'éducation, soit à la position faite à l'enfant, à la femme, et à la mère par la législation des différents pays, soit enfin à la question si importante des conditions du travail des enfants, des jeunes gens, et spécialement des jeunes filles.*

“ Ces quatre Commissions pourraient se mettre d'accord pour présenter au Conseil International des Femmes des propositions que celui-ci transmettrait aussi bien à la Ligue des Nations qu'aux gouvernements des différents pays.”

Proposé par l'Alliance Nationale des Sociétés Féminines Suisses.

14. “ Que la motion du Conseil National des Femmes Italiennes touchant la création d'une Commission permanente pour les intérêts des enfants soit appuyé.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

VII. Lois Concernant la Nationalité.

15. LOIS CONCERNANT LA NATIONALITÉ.

“Qu'en considération de l'importance d'une législation internationale réglant les questions de nationalité et de la confusion qui résulte des différences d'un pays à un autre surtout lorsqu'il s'agit des femmes, le Conseil International des Femmes engage ses Conseils Nationaux affiliés à travailler à obtenir dans leurs pays respectifs une législation qui permettra à la femme mariée à un ressortissant d'un pays étranger de conserver sa propre nationalité si elle le désire, et de choisir, tout comme un homme, la nationalité à laquelle elle désire appartenir.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de Grande Bretagne et d'Irlande.

16. FEMMES MARIÉES À DES ÉTRANGERS.

“Considérant qu'à l'heure actuelle dans la totalité des pays la femme épousant un étranger est obligée de renoncer à sa propre nationalité et de prendre celle de son mari; considérant que cette règle est injuste, non seulement à l'égard des femmes dont le patriotisme ne le cède en rien, à celui des hommes, mais aussi à l'égard du pays lui-même qui acquiers ainsi des citoyennes ignorantes des lois et institutions civiques du pays de leur mari; demandons que dorénavant—

“Il soit décidé qu'aucune femme ayant épousé ou épousant par la suite un étranger, étant elle-même étrangère à l'époque de son mariage, ne puisse demander et obtenir sa naturalisation aux mêmes conditions que si elle n'était pas mariée au moment de sa démarche.

“Qu'en matière de naturalisation d'étrangers la question du sexe de l'étranger joue aucun rôle.

“Que toutes les femmes qui par le mariage ont perdu leur nationalité puissent y être réintégrées en en faisant la demande aux autorités chargées des naturalisations.”

Proposé par le Conseil National des Femmes des États-Unis.

17. NATIONALITÉ DE LA FEMME MARIÉE.

“Que le Conseil International des Femmes engage tous les Conseils Nationaux affiliés à travailler dans leurs pays respectifs à obtenir une législation permettant à une femme, épousant un étranger, de conserver sa propre nationalité si

elle le désire; qu'il les engage également à formuler sur ce point spécial de législation internationale des propositions qui seraient soumises à la Ligue des Nations."

Proposé par le Conseil National des Femmes Danoises.

VIII. Santé Publique.

18. SANTÉ PUBLIQUE.

"Que les Conseils Nationaux des Femmes s'efforcent d'obtenir que des rapports plus étroits s'établissent entre les différents Départements et Commissions s'occupant d'hygiène publique dans les différents pays, en vue d'arriver à une entente mutuelle et efficace sur tous les points de nature à améliorer les conditions hygiéniques de l'humanité."

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

IX. Situation de la Femme.

20. SECOURS ACCORDÉS A LA MATERNITÉ.

"Que le Conseil International des Femmes appuie le principe qu'une aide doit être accordée à la maternité, et cela sous la forme d'une subvention pécuniaire allouée aux mères de famille dont les ressources, provenant du gain ne suffisent pas, et ont comme conséquence nécessaire une alimentation insuffisante et un affaiblissement de la santé. Cette contribution devrait être demandée au gouvernement, non à la charité privée."

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

21. DES FEMMES DANS LES TRIBUNAUX POUR ENFANTS.

"Que les Conseils Nationaux s'efforcent d'obtenir que des femmes soient appelées à siéger comme juges et juges assesseurs dans tous les tribunaux pour enfants."

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

22. SITUATION ÉCONOMIQUE DE LA FEMME MARIÉE.

"Que le Conseil International des Femmes proteste contre la situation économique faite à la femme mariée considérant que celle-ci devrait être autorisée par la loi à

disposer d'une portion équitable du revenu de son mari. A l'heure actuelle elle dépend entièrement au point de vue économique des dispositions et du caractère de son mari. Elle est trop souvent comme femme, comme mère, et comme ménagère le seul travailleur capable qui ne soit pas rémunéré."

Proposé par le Conseil National des Femmes de l'Australie.

X. Abolition du Profit particulier dans le Commerce des Boissons Alcoôliques.

23. ABOLITION DU PROFIT PARTICULIER DANS LE COMMERCE DES BOISSONS ALCOÏLIQUES.

"Que le Conseil International des Femmes est d'avis que dans tous les pays dans lesquels la vente des boissons alcoôliques est autorisée, le vendeur ne puisse n'en retirer aucun profit."

Proposé par le Conseil National des Femmes de Grande Bretagne et d'Irlande.

XI. Langue Internationale.

24. UNE LANGUE INTERNATIONALE.

"Le Conseil International des Femmes demande aux Conseils Nationaux affiliés d'étudier la question de l'introduction d'une langue internationale et d'engager leurs gouvernements respectifs, ainsi que la Ligue des Nations à former une Commission Internationale chargée de s'entendre sur le choix d'une langue internationale commune."

Proposé par le Conseil National des Femmes Danoises.

XII. Unité de la Morale et Répression du Trafic des Femmes.

25. UNITÉ DE LA MORALE ET RÉPRESSION DU TRAFFIC DES FEMMES.

"(1) Que le Conseil International des Femmes continue sans relâche la lutte contre le trafic des femmes et en faveur de l'unité de la morale pour les deux sexes ;

“(2) Que les Commissions Internationales : Hygiène et Unité de la Morale, s’unissent pour étudier les moyens de combattre les maladies vénériennes autrement que par la réglementation de la prostitution, institution aussi nuisible qu’inefficace ;

“(3) Que le Conseil International des Femmes s’efforce de faire introduire dans les différents branches de l’éducation les notions essentielles d’hygiène et de morale sexuelle.”

Proposé par la Commission permanente de l’Unité de la Morale et Répression du Traffic des Femmes.

26. INTERNEMENT DES INDIVIDUS RECONNUS INCAPABLES DE RÉFRÉNER LEURS INSTINCTS SEXUELS.

A toutes les époques et dans tous les pays il a été édicté des lois protégeant les femmes contre les appétits sexuels des hommes. Les peines infligées à ceux qui transgressaient ces lois démontraient que les hommes incapables de dominer leurs appétits sexuels étaient considérés comme un danger pour la Société, et des mesures étaient prises pour les écarter soit par un emprisonnement prolongé, soit par la condamnation à la peine capitale. A l’heure actuelle l’attitude adoptée par eux qui sont appelés à juger les individus de cette catégorie est que ceux-ci s’étant rendus coupable d’une offense contre les lois de la Société doivent être punis, mais qu’une fois leur peine purgée ils sont entièrement aptes à jouir de nouveau de leur liberté et à reprendre leur place dans la Société. Cette liberté qui leur est rendue peut avoir les conséquences les plus graves pour les femmes et les jeunes filles, la présence dans la Société d’individus moralement ou sexuellement pervers constitués une menace permanente pour le sexe féminin : c’est pourquoi nous proposons la résolution suivante :—

“Comme la liberté absolue laissée à des individus moralement ou sexuellement pervers constitue une menace permanente pour les femmes et les jeunes filles, nous demandons qu’il soit pris des mesures générales pour interner d’une façon permanente—

“(a) Tous les hommes reconnus par les médecins incapables de réfréner leurs appétits sexuels ;

“(b) Tous les hommes s’étant rendus coupables d’un ou plusieurs attentats à la moralité commis sur la personne de jeunes gens ou d’enfants.”

Proposé par le Conseil National des Femmes de l’Australie.

XIII. Meilleurs Films.

27. CINÉMATOGRAPHES.

“Que le Conseil National des Femmes crée une Commission spéciale pour s’occuper de faire adopter de meilleurs films dans les théâtres de cinématographes, ou qu’il remette la chose à l’une des Commissions déjà existantes.”

Proposé par le Conseil National des Femmes des États-Unis.

XIV. Système International de Poids, de Mesures, et de Valeurs Monétaires.

28. SYSTÈME INTERNATIONAL DE POIDS, DE MESURES, ET DE VALEURS MONÉTAIRES.

“Que le Conseil International des Femmes recommande à la Ligue des Nations d’examiner s’il ne conviendrait pas d’adopter un système international unique pour les poids et mesures ainsi que pour les valeurs monétaires.”

Proposé par Fröken Henni Fuchhamer, seconde Vice-Présidente.

Recommandation du Conseil National des Femmes Finlandaises.

Le Conseil National des Femmes Finlandaises désire recommander au Conseil International des Femmes d’étudier—

- (1) Les moyens de faire rencontrer dans un but d’éducation et de culture intellectuelle des femmes de positions sociales différentes;
- (2) Le droit de la femme à se créer par son travail une existence matérielle indépendante, et que dans ce but toutes les facilités de formation professionnelle et d’éducation lui soient accordées.

Wzrost i Rada międzynarodowej Kobiet przytoczone przez Andrię p. Andriani

Rada międzynarodowa Kobiet (prezydentka hr. Kpudca) przyjmuje swoją rolę
wielkie Rady narodowe: różnych krajów, odwołując się do różnych organizacji
i stowarzyszeń stojących na tym samym stanowisku, to jest wyrażając odwołanie
do różnic wyznania i wyznających politykę i religię w swej działalności. Organi-
zacja ta, na podstawie której zasad, nie były drugiemu co logicznie miło
pragnie reorganizacji w systemie kobiecy i jedności myśli, dążeń i wyzna-
nia, bez różnic klas, partii i wyznań. Organizacja ta istnieje od do lat pra-
cuje społecznie, pracuje nad umocnieniem życia społecznego, oby-
czajów prawa, do dobra powszechnego, różnym jednostki. Jej politykę
ogólną jest, że syntezą bractwa politycznego i religijnego o charakterze
społecznym. Organizacja ta prowadzi poszczególnym Radom narod-
nym na antonowiz, wymaga od wszystkich organizacji do niej nale-
żących porzucenie słaboty i harmonii w wyrażeniu z nią.
[Art. IV] Słabość będzie zgodne z postępowaniem i podległości
zarządami bractwa: Rady Kobiet.

W praktyce ta organizacja jest światowym bractwem Kobiet i or-
ganizacją liberalno-rydowską - radykalnych (masonów) w różnym
krajach, której cel jest z góry precyzyjnie, która prowadzi pol-
słone organizacje narodowe i chrześcijańskie u siebie.

Wskazanie tamtej Rady nar. w Polsce, do której by wchodzić same orga-
nizacje chrześcijańskie (nie mówiąc już o katolickich) przyznają
się do umocnienia. Wskazanie akcji liberalno-rydowskiej, a ostatni-
toż i rozciągają prace nar. - chrześcijańskie w Polsce.

Organizacja międzynarodowej Rady Kobiet syntetyzując systemie
bractwa społeczno politycznego nie może nam być pomocną, gdy przy-
gotowujemy plebisycy i waleryum o same granice. A gdyby Rada
narodowa polska nie chciała pomóc i swojej istoty, jaśniejszemu
rydowskiego, któryby się wreszcie na polsku, moim Patro sobie wyda-
lić, jawnie alarmu zrobiono o obrotu "miejscowości narodowej" na pod-
stawie słaboty bractwa: her. Rady Kobiet. Rada ta teoretycznie nie wy-
stępuje politycznym, gdyż się odwołuje do Rad narodowych. Ale w praktyce
opiera się na swej działalności na podstawie ogólnego - ludzkiego altruizmu.
Tym razem głównym sednem był organizacja był w Berlinie i w jej
cele była główna sednem (p. Salomon) rydowskiej. Narodowe Rady i
Kobietki tej Rady międzynarodowej syntetyzując nie w precyzyjnym, które

stanois cechy dieťaťosti narych organizácii narodnych. D 1914 v. lydim
v Brynnie, jedie piygodonvat tiant lej barz klr. hospiel. D tym vanym
cradie bada nar. stoda lej organizaciji pravoda nad ummenem nandy
religii ve svetot rymskich. Delegacye ejind, ne obnyata andymeyi v ta
piere o shry si clerata v pevnej semestrnej mase umi katolickej
medyrerodnyj. Cyrie v. ne vyryt tobie ly miery zrietenim katolickej
mi lyda jankovskich Fernoi z imyatyre zveste islechetye organizaciji
hr. kberdeen, a to se sahled na charakter dieťaťosti lej miedyrero-
dosiej barz hospiel. —

[prepisatam de Jednocenie] 26/5-1920 r.

Women's League of Nations Committee

Z końcem r. 1919 powstał w Londynie Komitet dla utworzenia stałego Komitetu Kobiet Ligi Narodów/Women's League of Nations Committee/Komitet ten tymczasowy złożony z różnych przedstawicielek Stowarzyszeń bez różnicy stanów i wyznań - dążył do utworzenia stałego Narodowego Komitetu Kobiecego Anglii dla znoszenia się z reprezentacją kobiet w Lidze Narodów. Statut Ligi Narodów dopuszcza kobiety do wszystkich miejsc i stanowisk pod zwierzchnictwem Ligi Narodów lub w stosunku z nią będących, włącznie do sekretariatu i wszelkich komisji.

Komitet Narodowy Kobiet Anglii, pragnąc, by inne narody utworzyły u siebie podobne komitety kobiet, w celu znoszenia się z własnymi rządami, by nie pomijały kobiet przy nominacji do stanowisk w

Lidze Narodów, udał się do mnie, przez prezesową Ligi Ang. Kat., oraz

przez sekretarkę londyńskiego tymczasowego komitetu, miss Norah Green Hon. Sec. Women's League of Nations Committee, Parliament Mansions Westminster S.W. 1 England, London, bym podobny ruch wszczęła

w Polsce i wpłynęła na utworzenie Komitetu takiego narodowego polskiego, któryby w myśl kobiet Angielskich utworzył razem ze wszystkimi innymi komitetami narodowymi kobiet, jeden Międzynarodowy Komitet Kobiet, któryby w sprawach wchodzących w zakres Ligi Narodów i jej Komisji, pozostawał w styczności z reprezentacją kobiet w Lidze Narodów. Wiem, że zakres działania Ligi Narodów obszerny, /bo nawet ma być komisya wychowawcza/.

Poleciałam tę sprawę Organizacyi Narodowej w Warszawie pisząc do p. Sobańskiej. Powstała tam myśl, by utworzyć tylko sekcję kobiecą przy męskim Tow. Przyjaciół Ligi Narodów /Pr. Halecki Warszawa, Pr. Rostworowski Kraków/ Sprawa ta dotychczas nie ruszyła z miejsca. P. Meronowiczowa mówiła mi, że Organizacya Narodowa przekazała tę sprawę Spójni - a o tem p. Kleniewska nie pisze. Zebranie Ligi Narodów ogólne ma być w listopadzie /15/ w Genewie. Dotąd Rząd nie mianował żadnych delegatów - ^{mianowano} powinniśmy żądać także kobiet Celem Komitetu Kobiecego jest znoszenie się z rządem, polecenie mu odpowiednich kandydatek kobiet do delegacyi, komisji etc.

Polska może otrzymać jaki mandat (np. na Galicyę Wschod.) Będzie zaraz cały szereg komisji, w nich stanowiska dostępne kobietom.

Taki Komitet Narodowy Polski Kobiecy jest to placówka międzynaro-

Towa

którą kobiety Polki powinny utworzyć, bo tu mogą ~~po~~stawiać fałszywe
o nas mniemania zagranicą i wszelką akcyę polityczną a przez nią i
społeczną wskazaną prowadzić. Opinia Prezesowej Ligi Ang. jest, że
Komitety narodowe Kobiet do Ligi Narodów powinny się składać z
jednostek odpowiednich, któreby się cieszyły zaufaniem szerszego
ogółu kobiet - a nie koniecznie z przedstawicielek Stowarzyszeń.

Międzynarodowa Rada Kobiet

Prezydentka hr. Aberdeen / Londyn /

Przed wojną Sekretaryat Stały tej organizacyi był w Berlinie z sekretarką generalną p. Salomon / żydówka /.

Rada Międzynarodowa Kobiet składa się z Rad Narodowych wszelkich państw, /które się składają z różnych organizacyi danego państwa /Stojących na tem samym stanowisku, to jest mających członków /chrześcianki i żydówki / bez różnicy wyznania i wykluczających politykę i religię ze swej działalności. Rada Międzynarodowa pragnie połączyć "w jedności myśli i sympatyi kobiety wszystkich partyi, wyznań i wszystkich klas." Chce ona urządzić życie społeczne

obyczaje, prawda dobra powszechnego rodziny i jednostki. Uznaje złotą zasadę jako myśl przewodnią, "nie czyn drugiemu, co tobie nie miło". Polityka ogólna Rady Międzynarodowej wyklucza ze swej działalności, według swego Statutu "wszelkie kwestye polityczne i religijne o charakterze spornym". Rady narodowe mają "autonomię, ale według Statutu Rady Międzynarodowej / Art. 4 i inne, /Działalność ich musi być zgodna z postanowieniami podstawowemi i zasadami Rady Międzynarodowej; obowiązuje je "przestrzeganie Statutu i harmonijne z nim współdziałanie." W praktyce Rada Międzynarodowa Kobiet jest

te organizacya wszechświatowa Kobiet, pracująca społecznie w radykalnym duchu, sprzyjająca nowożytnym liberalno-masońskim prądom.

Pojedyncze narodowe Rady mogą mieć ten charakter mniej lub więcej wypuklony, np. słyszałam, że Angielska nie jest tak wojowniczo usposobiona i mniej skrajna jak np. Włoska, która w r. 1914 za swojej bytności w marcu w Rzymie dążyła do usunięcia wykładow religii ze szkół rzymskich i z tego powodu na kongresie w Rzymie Rady

Międzynarodowej delegacya tego kongresu nie została przyjęta przez Papieża, choć o to się starała. Austriacka grupa przy wniesionym do parlamentu w r. 1914 projekcie zmian prawa karnego była za zmianami sprzeciwiającemi się etyce chrześciańskiej. Gdyby nasze Związki narodowe i wierzące depomogły do utworzenia takiej Polskiej Rady Narodowej /bez różnicy wyznania/ nie chodzi tu o wyznania chrześciańskie /teby osłabiły swoją narodową działalność w kraju a wzmocniłyby międzynarodową, radykalną akcyę kobiecą. Od takiej Rady Międzynarodowej Polskiej nie możnaby wykluczyć organizacyi żydowskich któreby pragnęły do niej należeć, a nie przyjęte, dopiero by zaalarmowały świat cały, apelując do Statutu Rady Międzynarodowej!

Ponieważ hr. Aberdeen ma kilkoletnie sprawozdania z Rady Międzynarodowej, radzę choć z pewną ich częścią /np. sprawozdanie z kongresu w Rzymie 1914 r./ się zapoznać. Także pojedyncze osoby mogą do Rady Międzynarodowej należeć płacąc wkładkę i mogą być obecne na kongresie. Dla tego mogłaby pojedyncza Polka przystąpić dla zbadania sprawy, nie twierząc na razie nared. Komitetu Polskiego.

Trzeba pamiętać że jest kilka międzynar. Organizacji Kobięcych * mianowicie:

- 1/ Komitet Międzynarodowy dla trwałego pokoju.
- 2/ Międzynarodowe Stowarzyszenie/Alliance Intern. pour le suffrage des femmes/dla prawa głosu dla kobiet, którego kongres odbył się w Genewie w maju.
- 3/ L'union Internationale des Ligues Catholiques feminines, do której należą kilka milionów kobiet między innymi la Ligue Patriotique des Françaises, licząca 600.000 członków. Rząd się z nią liczy - cytuję w dalszym ciągu odpowiedź Ligue Patriotique na moje pytanie, czy należy do Conseil National de France.

Rada Międzynarodowa Kobięcych wyklucza "politykę w kwestyach spornych" Więc nie możemy w niej bronić praw polskich np. do Śląska, ani do Galicyi Wschodniej? Wilna, ani też narzekać na arenie międzynarod. na peczynanie "mniejszości narod." u nas! Naród nasz w elbrzymiej większości katolicki i wierzący jeszcze. Nie wzmocniajmy, my Polki wierzące grożących nam prądów, nie twórzmy Rady Narodowej w Polsce, któraby mogła naszą narodową chrześć. pracę w niwecz obrócić. Oto odpowiedź Ligue Patriotique z Paryża z Lipca 1920 r.

„Comme vous l'avez pensé la Ligue Patriot. des Françaises n'est pas affiliée au Conseil National des Femmes, mais quelques rares membres de la Ligue en font partie à titre purement individuel. Vous comprenez les motifs de notre abstention, comme nous comprenons étant donné l'esprit du Conseil International, que vous ne voulez pas vous y affilier. L'action sociale de la Femme /drugi Związek Franc.) ni aucune autre Association Catholique ne font partie du Conseil National, en tant qu' Associations, et si quelques catholiques y sont entrés c'est principalement pour se rendre compte de ce qui s'y fait. Liga Angielska Kat. odpisuje wprawdzie na nasze zapytanie, czy należy do Rady Narodowej Angielskiej, oui, nous sommes affiliées au Conseil National de la Grande Bretagne. Je trouve important que les Ligues

* oprocz Międzynarodowej Rady Kobięcych.

Catholiques soient unies á ces Ligues Nationales. Cela empeche
qu'elles portent une empreinte irreligieuse.

Ale Liga Ang. Kat. ma tylko 12500 członków. Rada Narodowa istniała
przed nią cały szereg lat. Więc Liga Kat.^{ang} wobec istniejących w kraju
większości
postanowiła w sprawach obywatelskich należeć do różnych narodowych
organizacji w czasie wojny. Dla nas nie powinno to być miarodajne.
Pamiętajmy że w Conseil International des Femmes /hr. Aberdeen/
jest Rada Narodowa Niemiecka z pół milieniem członków, a Rada Naro-
dowa Francji ma tylko 100000 członków. Interes nasz polityczny
jest trzymać się opinii Ligue Patriotiques des Françaises, która ma
600000 członków i z nią się łączyć.

Powstanie Międzynarodowej Rady.

W 1888 r. grono kobiet amerykańskich zwołało do Waszyngtonu delegatki różnych krajów w celu stworzenia Rady Międzynarodowej złożonej z Narodowych Rad kobiet. Pierwszą przewodniczącą R.M. została p. Fawcott. Jednocześnie powstała Narodowa Rada kobiet S.Z. Ameryki z przewodniczącą Miss Francis Willard na czele.

W pierwszych latach N.R. St. Zjed. nie wykazała intensywnej działalności. Dopiero w 1893 Kobiety "omitet Wszechświatowych Kongresów, który powstał z okazji wystawy w Chicago, zaprosił M. Radę na pierwsze Zebranie do Chicago, a N.R. St. Zj. wzięła na siebie obowiązek przyjęcia delegatek z innych krajów. Spodziewano się przyjazdu przedstawicielek 30 Narodów.

Drugie zebranie odbyło się w Londynie 1899 r. Wzięły w nim udział przedstawicielki 10 Narod. Rad i honorowe Vice-Przewodniczące kilku krajów w których w owym czasie właśnie przystąpiono do zorganizowania Rad. Nar. W związku z tem zebraniem odbył się w Londynie międzynarodowy kongres kobiet, Hr. Akerdeen która była od 1893-1899 Przewodniczącą Rady wydała 7 tomów zawierających sprawozdanie z działalności Rady, adresy i dokumenty związane z Kongresem.

Trzeci Zjazd odbył się w 1904 r. w Berlinie przy udziale 19 zorganizowanych Narod. Rad. Na zaproszenie Nar. Ra. Niemiec. odbył się na zakończenie obrad zjazd międzynarodowy kongresu kobiet. Na tym zjeździe uchwalono że komitet wykonawczy powinien się zbierać przynajmniej 2 razy w przerwach 5 letnich pomiędzy Zjazdami. Pierwszy raz "omitet Wykonawczy zasiadał w Paryżu 1906 r. Drugi raz w 1908 w Genewie.

Na tem Zebraniu Sekretarka -Korespondentka Mrs. Gadon wniosła projekt wydawania różnych sprawozdań z prac Rad. Mię. do których będą dołączone sprawozdania Rad. Narod. stałych Narod. międz. Komitetów.

Czwarty Zjazd Międzyn. Ra. odbył się w Toronto w Kanadzie 1909 r. przy udziale 14 oficjalnych delegatek Rad. Narod. i 300 delegatek i gości z za morza. W końcu odbył się Międz. Kongres Kobiet, urządzony przez Kanadyjską Ra. Nar. w Toronto. Sprawozdanie z działalności Ra. M. ogłosiła Lady Aberkeen, a sprawozdanie z Kongresu Nar. "a. Kanadyjskie. Postanowiono następny Zjazd odbyć w Rzymie 1914, a dwa posiedzenia Kom. Wykonaw: w 1911 w Szwecji i w 1913 w Holandji.

Piąty Zjazd odbył się w Rzymie. Postanowiono nie łączyć go z Kongresem

sem kobiecym, ze względu na mnogość spraw , które Zjazd miał do załatwienia. Przewodnicząca Lady Akerdeen postawiła wniosek , aby delegatki wysłane na Zjazdy o tyle rozumiały 3 urzędowe języki, żeby bez pomocy tłumaczek mogły uczestniczyć w obrzędach . O ileby specjalnie odpowiednie i uzdolnione delegatki znały tylko swój rodowity język, Nar. Rada kraju który ją wysyła, winien starać się o to, żeby w osobach innych delegatek miała pod rękę tłumaczki, które w mowie i piśmie temi 3 urzędowemi językami władają.

S T A T U T

Międzynarodowej Rady kobiet

Wstęp.

My kobiety wszystkich Narodów w tem przeświadczeniu że: najszczytniejsze ideały ludzkości dadzą się osiągnąć przez jedność myśli, sympatji i dążeń i że zorganizowana akcja kobiet przyczyni się do zachowania najwyższych wartości w rodzinie i w państwie tworzywszy Związek pracownic, których zadaniem będzie stosowanie w życiu społecznym, w obyczajach i w "prawie" Złotej Zasady "Czyni drugiemu tak jak byś chciał, żeby oni czynili Tobie".

Przystępując do pracy w myśl powyższych zasad przyjmujemy następujący statut:

S T A T U T

Art. I.

Nazwa.

Federacja Rad Narodowych będzie się nazywała:
Międzynarodową Radą kobiet.

Zadania M. R.

- a/ M. R. ułatwi kobiecym organizacjom wszystkich krajów porozumiewanie się między sobą
- b/ M.R. da kobietom wszystkich części świata możliwość wspólnego obradowania nad sprawami, dotyczącymi dobra powszechnego, rodziny i jednostki.

Art. II.

Polityka ogólna.

- 1/ Zważywszy na to iż R.M. nie powstała w celach jakiejś poszczególniej propagandy, wyklucza ona ze swego programu kwestje polityczne i religijne o charakterze spornym dotyczące wzajemnych stosunków dwu lub więcej Narodów
- 2/ Jedyną władzą którą R.M. posiada nad swemi członkami, to sugestja i sympatja. Przystępując do R.M. Rada Narodowa nie będzie krępowana ani w metodach pracy ani w swojej jedności organicznej

i absolutnej niezależności, nie będzie podlegała zasadom i metodom żadnej innej Rady, ani delektom i opinjom R.N. Obowiązuje się jedynie do przestrzegania statutu i harmonijnego z nim współdziałania

Rady Narodowe mają wszelką swobodę porozumiewania się między sobą z tem zastrzeżeniem, że oficjalna propaganda rozsyłana do poszczególnych Rad narodowych w imieniu R.N. nie powinna dotyczyć przedmiotów wymienionych w art. 1.

Władze R.N.

- 1/ Przewodnicząca, 3 wice-przewodniczące / z prawem pierwszeństwa dla tej, która uzyskała największą liczbę głosów, to samo stosuje się do 2 i 3 wice-przewodniczącej/, Sekretarka-korespondentka, sekretarka-protokolująca i Skarbniczka. Każda przewodnicząca R.N. wchodzi ex officio jako wice-przewodnicząca do R.N.
- 2/ Zarząd ten będzie wybierany przez R.N. na każdym Zebraniu, powtarzającym się co 5 lat, 3/ Siedem głównych członków Zarządu, przewodnicząca R.N. i przewodnicząca stałych międzynarodowych komitetów tworzą Komitet Wykonawczy. 2/3 członków będzie stanowiło quorum. Zadaniem komitetu wykonawczego będzie dozór nad sprawami R.N. przez cały okres czasu pomiędzy Zebraniem, odbywającym się co 5 lat
- 4/ Przewodnicząca i Sekretarka-korespondentka będą ex officio członkami wszystkich stałych komitetów i podkomitetów międzynarodowej Rady kobiet.
- 5/ Przewodnicząca międzynarodowej Rady, która pełniła obowiązki przynajmniej przez jedno całe pięcioletnie może być, w chwili ustąpienia, obrona Honorową Przewodniczącą Rady przez komitet wykonawczy na następne pięcioletnie, i może być obierana ponownie na każdym pięcioletnim Zebraniu.
- 6/ W krajach w których jeszcze nie są zorganizowane Narodowe Rady i nie przystąpiono do międzynarodowej Rady, władze podwykonawcze mogą wybrać honorową wice-przewodniczącą tego kraju do Rady międzynarodowej, do czasu zorganizowania tam Rady Narodowej i pozyskania tym sposobem prawa obieralności na członka Rady międzynarodowej. Wszystkie te honorowe wice-przewodniczące będą zaproszone na posiedzenie Komitetu wykonawczego, i mogą uczestniczyć w obradach, jednakże bez prawa głosu.

Art. IV.

- 1/ Każda Rada Narodowa utworzona z narodowych stowarzyszeń lokalnych Rad, oraz Związków Stowarzyszeń i instytucji, z tem zastrzeżeniem, że ich statuty będą zgodne z postanowieniami podstawowymi zasadami Rady Międzynarodowej, może zostać członkiem Rady międzynarodowej o ile ją zatwierdzi Komitet wykonawczy i o ile co pięć lat wniesie opłatę w wysokości 100 dolarów/ 20 funtów/, Suma ta winna być wypłaconą w rocznych ratach do Skarbu Rady międzynarodowej.
- 2/ Rada Narodowa zawiadamiając o swoim przystąpieniu, winna załączyć kopje swego statutu i regulaminu, oraz kopję uchwały na mocy której Rada zgłasza przystąpienie do Rady międzynarodowej. Gdyby z biegiem czasu statut albo regulamin uległy zmianom, kopja tych zmian winna być nadesłana Sekretarce-korespondentce.
- 3/ Każda osoba, przyjęta przez komitet wykonawczy i zatwierdzona przez Radę własnego swego kraju, o ile takowe istnieje, może zostać dożywotnią protekterką Rady wpłacając 40 funtów /200 dolarów/ ; o ile zapłaci 25 dolarów na czas pięcioletniej kadencji i zostaje członkiem popierającym na przeciąg pięciu lat.
- 4/ Wszystkie te członkinie protekterki i popierające mogą brać udział w posiedzeniach Rady i uczestniczyć w obradach lecz bez prawa głosu. Będą otrzymywały bezpłatnie wszelkie zwykłe wydawnictwa drukowane i rezsyłane przez Radę.
- 5/ Wszystkie zwykłe członkinie stowarzyszonej Rady Narodowej są również członkiniami Rady Międzynarodowej mogą być obecne na posiedzeniach Rady Międzynarodowej, jednakże, bez specjalnego zaproszenia ze strony prezydium, nie mogą brać udziału w obradach.

Art. 5.

Zebrania.

- 1/ Rada Międzynarodowa będzie się zbierała co 5 lat.
- 2/ Komitet urządzający Zebranie będzie się składał z komitetu wykonawczego Rady Międzynarodowej i z jednej delegatki od każdej Rady Narodowej.
- 3/ Komitet wykonawczy odbędzie przynajmniej dwa zebrania w każdym pięcioletnim okresie, niezależnie od zebrań urzędowych urzędzonych podczas każdej pięcioletniej kadencji i związanych ze sprawami bieżącymi.

4/ Jedyne Zarząd Główny i Przewodniczące stałych komitetów wraz z przewodniczącą i dziewięciu delegatkami od każdej stowarzyszonej Rady Narodowej będą miały prawo głosu na zebraniach Rady. O ile członkinie Zarządu i delegatki nie mogą być obecne na zebraniu wolno im dać swój głos zastępczyni. Zastępczynią członka Zarządu głównego musi być członkinią stowarzyszonej Rady Narodowej, która winna wybór ten zatwierdzić.

Zastępczynią przewodniczącej lub delegatki winna być członkini tej Rady, którą ma reprezentować.

- 5/ We wszystkich kwestiach spornych delegatka Rady Narodowej może głosić za całą delegację.
- 6/ Przed wniesieniem na Międzynarodową Radę każda sprawa winna być przedstawiona komitetowi wykonawczemu, jako projekt do wniosku.
- 7/ Uchwały dotyczące podjęcia przez R.M. nowych działań pracy, winny zapadać jednomyślnie.

Art. VI.

- 1/ Większością 2/3 głosów Statut niniejszy może być zmieniony lub uzupełniony na każdym Zebraniu Rady, odbywającym się co pięć lat. Przynajmniej trzy miesiące przed posiedzeniem należy rozesłać wszystkim członkom drukowane zawiadomienie o projektowanych zmianach.
- 2/ O ile Zarząd uzna to za potrzebne po każdej zmianie wprowadzonej do Statutu do stałych przepisów i regulaminu, będzie ogłoszone na drukiem nowe wydanie Statutu w trzech urzędowych językach francuskim, angielskim i niemieckim.
- 3/ Przewodniczące stałych komitetów będą wybierane drogą jawnego głosowania na każdym co pięć lat odbywającym się zebraniu Rady, i mianowane /chyba zatwierdzone/ przez Komitet wykonawczy.

Komitety stałe składają się z przewodniczącej mianowanej przez R.M. i z jednej przedstawicielki od każdej R.M. N. Zadaniem stałych komitetów będzie gromadzenie wiadomości i statystyki, dotyczących codziennych działań pracy. Wykonują tę pracę przedstawicielki R.M. pod kierunkiem przewodniczącej. Przedstawicielki te, przedodesłaniem sprawozdań przewodniczącej, winny przedstawić je swojej R.M. Przewodnicząca zaś co rok podaje je do zatwierdzenia Komitetu wykonawczego lub pod-wykonawczego. W następstwie streszczenie sprawozdań stałych komitetów ogłasza drukiem Sekretarka-korespondentka M.R.

3

Organizacje Rad Narodowych.

W jaki sposób powstają Rady Narodowe.

Rady Narodowe powstają na zebraniu złożonym z przedstawicielek wszystkich kobiecych organizacji.

Każde poszczególne stowarzyszenie powinno zgłosić zgodę na utworzenie Rady.

Rady Narodowe są konfederacjami stowarzyszeń, a nie pojedynczych osób.

Rady Narodowe składają się ze stowarzyszeń narodowych zorganizowanych lub mających narodowe znaczenie oraz z lokalnych związków i Rad, złożonych z miejscowych stowarzyszeń.

Rady Narodowe zarówno jak i Rada Międzynarodowa przyjmują jako zasadniczą podstawę swojej organizacji

a/ Popieranie jedności myśli, dążeń i sympatii pomiędzy kobietami wszystkich klas, partji i wyznań.

b/ Stosowanie Złotej Zasady /Czyli drugim jakbyś chciał, żeby oni czynili Tobie/ w życiu społecznym w obyczajach i w prawie.

W jaki sposób Rady Narodowe przystępują do Rady Międzynarodowej.

Na ogólnym Zebraniu Rady Narodowej winna zapisać uchwałę, żądającą przystąpienia do Rady Międ.

Rada Narod. zawiadamia o tem Sekretarkę korespondentkę R.M. załączając kopję rezolucji wraz z kopją swego statutu i regulaminu i zgłasza akces swój do Rady "ię.

Z chwilą przystąpienia do R.M. Rada Narodowa wpłaca do kasy R.M. 4 funty albo 20 dolarów rocznie przed 15 Maja każdego roku.

W jaki sposób Ra. Narod. są reprezentowane w Rad. Między.

Przewodnicząca R.M. i 9 delegatek reprezentują Ra. Narod.

Komitet Wykonawczy R.Międ. składa się z wybranego Zarządu R.M. z przewodniczących stałych międzynarodowych komitetów oraz z przewodniczącej każdej Rad. Narod./obecnie 237 osób/.

Każdy członek stowarzyszenia, wchodzącego w skład Rad. Narod. jest członkiem Rad. Międ. i ma prawo uczestniczenia w obradach, jednakże prawo głosu przysługuje jedynie urzędowym Przedstawicielkom.

Specjalne przywileje przyznane są członkom Pretekterkom i członkom papierającym.

Pretekterki płać 40 fun. lub 200 dolarów i mogą uczestniczyć w e-bradach . jednakże bez prawa głosu.

Pretekterki otrzymują bezpłatnie wszystkie wydawnictwa Rady.

Członkowie papierający płać na okres pięcioletni 5 fun. lub 25 dolarów i przez czas trwania tego okresu korzystają z tych samych przywilejów.

Pracami "R. Rad. w przerwach między Zjazdami odbywającymi się co 5 lat , kieruje Komitet Wykonawczy " który obowiązkiem swoim się zebrać dwa razy w ciągu tego okresu. Podkomitety wykonawcze złożone z wybranych członków kolejno zbierają się w celu załatwienia spraw. PŁ przekazanych im przez Kom.Wyke.

Przewodnicząca R.M. może zwołać specjalne zebranie Kom.Wyk.w terminie . który umożliwi zawiadomienie wszystkich Rad. Nare.

Na żądanie 5 członków Kom.Wyk. skierowane do przewodniczącej przynajmniej 4 miesiące naprzód może również być zwołane specjalne zebranie Kom.Wykonaw.

Przewodniczącej przysługują prawo zebrania na piśmie głosów Kom. Wykonaw.

Przewodniczącej przysługują prawa

Wszelkie informacje i wiadomości o pracach M.R.kobiet należy kierować do Sekretarki--korespondentki lub. na żądanie do Przewodniczącej.

Do R.M. należą następujące kraje w których już istnieją zorganizowane Ra. Nare.

- Wielka Brytania i Irlandja, Francja, Niemcy, Austrja
- Węgry, Belgja, Holandja, Włochy, Szwecja, Norwegja, Danja, Finlandja,
- Grecja, Bułgarja, Serbja, Szwajcarja, Portugalja, Rosja, Islandja,
- Stany Zjedn. A. północnej, Kanada, Argentyna, Dominja Australijskie
- /Nowa Południowa Walja, Tasmanja, Victoria, Queensland, Zachodnia
- Australja/ Południowa Afryka.

Dotychczasowa działalność.

M. Rada winna dla swoich postulatów i przedsięwzięć uzyskać zgodę wszystkich Rad Narod.

Dotychczas R.M. na zasadzie takich jednomyślnych uchwał postanowiła

- a/ Popierać sprawę pokoju i Sądów rozjemczych
- b/ Zwalczać handel żywym towarem w myśl zasady o równych prawach moralności dla obu płci.
- c/ Dążyć do zdobycia dla kobiet praw wyborczych we wszystkich krajach, gdzie istnieją rządy reprezentacyjne.
- d/ Rozszerzać dokładne informacje o prawnym położeniu kobiet i wogóle o sprawach dotyczących dobrobytu kobiet.
- e/ Dążyć do polepszenia zdrowotności.
- f/ Zwrócić szczególnie baczną uwagę na sprawę wychowania.
- g/ Badać sprawę emigracji i imigracji i ~~KKKKK~~ otaczać szczególną opieką kobiet i dzieci.
- h/ Zachęcać Rad Narod. do popierania udziału kobiet w pracach publicznych przez dostarczanie odpowiednich kandydatek na wszystkie urzędy dostępne dla kobiet, zdobywać dla kobiet dostęp do wszystkich władz i urzędów.

M.R.K. w niektórych wypadkach reprezentuje poglądy kobiet całego świata na pewne sprawy nap. na konferencji pokojowej w Haadze ' memorjały M.R.K. były, obok memorjału złożonego przez Kościółki, jedynymi komunikatami z zewnątrz , przyjętymi przez Konferencję

60

Działalność dotychczasowa M.R.K.

Ogłoszone drukiem sprawozdanie z dotychczasowej działalności wykazuje, iż M.R.K. przyczyniła się do usunięcia niejednego przesądu doprowadziła do wzajemnego zrozumienia i rozbudzenia uczuć solidarności pomiędzy przedstawicielkami różnych ras, wyznań i partji oraz stworzyła ognisko, wokoło którego mogą skupić się jednostki pragnące pracować dla dobra ogółu.

Niezależnie od tego M.R.K.

- a/ Zbierała informacje o pracy kobiet i jej warunkach.
 - b/ Zapobiegała rozpraszeniu się pracy kobiet przez tworzenie zbyt wielu pokrewnych i współzawodniczących ze sobą organizacji.
 - c/ Przez Zjazdy kobiet różnych krajów i środowisk pogłębiła ich więź i więź kobiet
 - d/ Tworzyła Związki stowarzyszeń mających wspólne cele i dążenia.
 - e/ Wpływami i zjednoczoną pracą dopomagały miejscowym samorządom i ciałom przewodczym w przeprowadzeniu niejednej reformy w dziedzinie prawodawstwa, dotyczącego kobiet, dzieci i rodziny.
- M.R.K. stworzyło ognisko, w którym skupiają się wszelkie wiadomości dotyczące pracy i wychowanie kobiet we wszystkich częściach świata i gdzie kobiety mogą czerpeć natchnienie do zbiorowych wysiłków dla dobra całej ludzkości.

5

Spis Rad Narodowych i liczba członków każdej Rady.

Stany Zjednoczone.

22 narodowe Stowarzyszenia.

4 państwowe

8 Komitetów lokalnych.

Ogólna liczba członków 3 miliony/ na 37, 240,000 kobiet statysty-
ke z r. 1900/.

Kanada

16 narodowych Stowarzyszeń

31 lokalnych Komitetów.

/ Ogólna liczba 150,000 na 2,372,000 w 1891 r./

Niemcy

49 narodowych i prowincjonalnych Stowarzyszeń

278 lokalnych stowarzyszeń

Ogólna liczba 500,000 na 31,260,000 w 1907/

Szwecja.

28 Stowarzyszeń

1 Rada lokalna

Ogólna liczba 33,000 na 2,570,000 w 1912 r.

Anglja

168 Stowarzyszeń

47 lokalnych komitetów

Ogólna liczba 2 miliony na 21,370,000 w 1901 r.

Dania.

32 Stowarzyszenia

Ogólna liczba 38,000 na 1,420,000 w 1911 r.

Holandja

24 narodowych stowarzyszeń

11 lokalnych

1 Rada lokalna

Ogólna liczba 42,824 na 2,590,000 w 1899 r.

Wiktoria/Australja/

44 Stowarzyszeń

Ogólna liczba 50,000 na 600,000 w 1901

Ogólna liczba kobiecej ludności w Australji w r.1911 2,142,000

Zachodnie Australja

Zachodnia Australja

17 stowarzyszeń

Członków 8550 na 71,300 w 1901 r.

Włochy

129 Stowarzyszeń

26,200 członków na 16,921,000 w 1901 r.

Francja

130 Stowarzyszeń

7 Rad lokalnych

Członków 140,000

Argentyna

62 Stowarzyszenia

Ogólna liczba 10,000

Szwajcaria

73 Stowarzyszenia

57 lokalnych Towarzystw

Członków 48,000 na 1,700,000 / w 1900 r./

Austrja

78 Stowarzyszeń

Członków 40,000 na 13,300,000 /1900 r./

Węgry

90 Stowarzyszeń

36,000 członków na 9,700,000 w 1906 r.

Norwegja

13 narodowych Stowarzyszeń

27 prowincjonalnych

indywidualnych członków 49

Ogólna liczba do 50,000 na 1,200,000 w 1901 r.

Belgja

9 Stowarzyszeń, liczba członków kobiet w 1900 3,400,000

Grecja

12 Stowarzyszeń, członków 269, kobiet w 1896, 1,200,000

Bułgarja

37 Stowarzyszeń, członków 2088 Kobiet w 1900 1,900,000

Serbja

6 narodowych Stowarzyszeń

39 lokalnych

Kobiet w 1900 1,200,000

Finlandja

7 Stowarzyszeń

Członków 3,500 , kobiet 1,380,000 w 1900.

W 20 krajach które przysłały sprawozdanie w 1912 r. M.R. kobiet
liczyły członków 6,200,000 I miejsce Sta.Zjed. A. 2 Anglja ,
3 Niemcy , 4 Kanada, 5 Francja.

Sta. Zjedn.

1/ Sprawa równouprawnienia poczyniła znaczne postępy.
2/ Walka z prostytutką. W większości Stanów istnieje opozycja przeciw reglementacji. W Stanie Jame zamknięto wszystkie domy rozpusty i zabroniono wynajmować mieszkanie w których się mieściły przez przeciąg całego roku, po roku zaś o tyle tylko o ile gospodarz przyjmował odpowiedzialność za lokatora. Powtórne wynajęcie domu na dom rozpusty pociąga za sobą karę, równającą się niemal konfiskacie. W innych Stanach żądano, aby nazwisko właściciela nieruchomości, najmowanej na dom rozpusty, figurowało na zewnętrznej fasadzie domu w ^{ow}widnym miejscu, aby każdy mógł wiedzieć, jakim procederem się zajmuje. Zabroniono prostytutkom przesiedlać się z jednego Stanu do drugiego, tworząc tym sposobem rodzaj moralnej kwarantanny. Komisje opracowujące sprawę ustalenia minimalnej płacy dla kobiet uznała iż zbyt niskie zarobki są jedną z przyczyn upadku wielu kobiet.

Wprowadzono 8 godzinny dzień roboczy, to zarządzenie jednak spotkało się z gwałtowną opozycją nawet wśród kobiet, które się obawiały iż zarobki ich tym sposobem znacznie się zmniejszą.

W niektórych Stanach postanowiono kastrować zbrodniarzy, aby nie szkodzić przychodzeniu na świat dzieci ~~moralnie~~ ^{medycznie} obciążonych. Założono, pod kierunkiem p. Julji Lathrop, Biuro dzieci którego zadaniem będzie naukowe badanie wszelkich spraw związanych z dobrem dzieci.

Sprawa opieki nad dziećmi niedorozwiniętymi znacznie postąpiła naprzód.

Dzięki ofiarności Rokfellera założono Biuro Hygieny socjalnej w New-Yorku wraz z laboratorjum.

Istnieje przypuszczenie, że za pomocą badań umiejętnie przeprowadzonych da się ustalić, że pewna część kobiet złego życia jest nienormalna i że je należy traktować jak istoty chore a nie jak zbrodniarki.

Rząd St. Zjed. założył pod kierunkiem p. Julji Lathrop Biuro dzieci, w którym sprawy dotyczące dobra dzieci są badane w sposób gruntowny i naukowy.

- 2 -

Biuro to stało się ogniskiem, w którym komentować się będą wszystkie informacje, dotyczące opieki nad dziećmi. R. Nar. St. Zjed. brała udział w kongresie Socjologicznym ^{o kongresie} matek, kobiet ^{ras} kolorowych, dobrych dróg, założyła "Hygienę socjalną ze specjalnym laboratorjum, badała sprawę kar za przestępstwa, prowadziła ankietę w sprawie sal tańców oraz dostarczała godziwych rozrywek.

Szwecja.

Stowarzyszenie Fryderyki Bremer ^{rada} rewizji prawa małżeńskiego, żądania zniesienia opieki męża, równych praw do dzieci i prawa zachowania i zarządzania majątkiem.

założyciela

Sala zajęć w liczbie 92 dla dzieci.

Kobiece stowarzyszenie Czerw. Krzyża ^{maja} 74 miejscowych komitetów ^{kasy} członków 10,187, popularyzują ideę przez szkoły; 463 prywatne szkoły żeńskie szyć dla Czerwonego Krzyża.

Podczas wojny Bałkańskiej, Szwecja pierwsza wysłała do Turcji oddział Czerw. Krzyża.

Stowarzyszenie Kobiet Umiarkowanych powstało w 1911.

działa za pomocą odczytów, broszur etc.

w r. 1912 Król przyrzekł kobietom równouprawnienie; w Izbie niższej projekt upadł 86 głosami przeciw 58, w drugiej Izbie uzyskał większość 140 przeciw 66. Bill upadł.

Działalność kobiet skierowała się do tego, by nie dopuścić, aby w Izbie przeszły prawa nieprzychylne lub szkodliwe dla kobiet.

W 1912 zamierzano wnieść projekt o obowiązkowym ubezpieczeniu macierzyństwa; podlegać ubezpieczeniu miały wszystkie kobiety od 15-57 lat. Kobiece stowarzyszenia skrytykowały projekt, który upadł.

Danja

Kobiety w roku sprawozdawczym zajmowały się Sprawą: walki z alkoholizmem; komitet zdrowia wydawał broszurki, ostrzegające przeciw niebezpieczeństwu grożącemu od ^{much} urzędził Zebranie w sprawie: szkół dla matek. Kształcenie dziewcząt w szkołach w hygienie i opiece nad niemowlęciem, w sprawie miast-ogrodów, Szkoły na powietrzu ^{projekt} Opracowały nowy rytuał małżeński ^{projekt} (prawa dzieci, dzieci nieślubnych pomocy państwowej dla wdów. W tej sprawie kobiety złożyły petycję do sejmu i wnioski uzyskały większość.

Kobiety

Tasmania

Liga Białego Krzyża postanowiła chronić kobiety i dzieci od złego, traktować je z należytym szacunkiem, starać się o usunięcie nieprzyzwoitości i brutalności w mowie, dążyć do tego, aby czystość obowiązująca obie płcie ^{nie} rozpowszechniała te zasady używać wszelkich sposobów, aby się stosować do przykazania: Zachowuj duszę i myśl czystą.

Cenzura kinematografów.

Propaganda przeciw obowiązkowej służbie wojskowej.

Włochy

Sekcja wychowawcza Rad Narod. specjalnie zajmowała się walką z literaturą niemoralną i referacją szkół średnich, oraz wychowawczym znaczeniem kinematografów. Zwróciła się do Ministra spr. wew. z żądaniem depuszczenia Matek do Komisji ustanowionych w celu kontroli nad filmami. Żaden obraz nie będzie dalej mógł być wystawiany bez zgody tych komisji, do których depuszczone kobiety.

Sekcja emigracyjna. ustanowiła inspektorki w kilku punktach w których skupiają się kobiety emigrantki, badała stan rzeczy zagranicą i propagowała ideę zakładania przytułków dla młodych robotnic włoskich, w 1908 r liczba przytułków wynosiła 20, w 1912 już 80.

Sekcja prawa zajmowała się domami poprawczymi dla kobiet. Pani Beretti przedstawiła projekt referaty ^o ~~prywatnych~~ ⁺ poprawczych na kolenie ralne.

Postawione wystąpić z żądaniem depuszczenia kobiet w biurach policji do dozoru nad małoletnimi.

Sekcja prawa również zajmowała się sprawą poprawy losu służby domowej i przedstawiła Rad Narod. projekt obowiązkowego ubezpieczenia od chorób i starości.

Francja.

Sekcja pomocy i higieny postanowiła ^{następnie} wnieść o: wprowadzenie bezpłatnych pralni, zaopatrzonych w wodę gorącą i mydło dla rodzin robotniczych, których keneras nie dosięga 500 fr. i możności ubezpieczenia się z kenerasem miesięcznie a nie kwartalnie.

Sekoja wychowawcza badała sprawę wychowania przeciwnej młodzieży.

W Szwajcarii.

Zabiegane o ustanowienie asystentek kobiet w pielieży / na wzór tych, które już w Zurychu istnieją.

W Belgji.

Przeważane specjalną walkę przeciw alkoholizmowi.

Finlandja.

Ta kobiety wyższych stanów strzymują zawese wykształcenie które im zapewnia niezależne stanowisko.

Wobec tego, iż kobiety jedynie drogą wyjątku wnoszą pesag ~~na~~ rozdział majątkowy nie na wiele by się przydał i *należy* kobietom ~~zostało~~ przyznać prawo swobodnego rozporządzenia częścią dochodu męża. W przeciwnym razie, zważywszy na to iż strzymały zawese wykształcenie umożliwiające im zarobkową pracę, mogłyby łatwiej ulżyć w ^{zaspokojeniu} zaniechania obowiązków żony i matki. W r. 1912 ~~przeznaczono~~ prawo zabraniające kobietom małżeństwa przed 17 rokiem i obstrzające kary za przestępstwa przeciw małżeństwu.

Prócz tego *portantki w Sejmie* opracowały prawo o ubezpieczeniu macierzyństwa i ubezpieczeniu od chorób, o ochronie dziecka i o powiększeniu praw dzieci nieślubnych. Stewarzyszenie kobiece przeprowadziło zmianę w formule przysięgi małżeńskiej. Obecnie brzmi ona:
" Małżenkowie winni ulegać sobie wzajemnie *we* wzajemnej miłości."

Komitet pokoju

Wszystkie stowarzyszone Rady uznały że:

- a/ Należy w szkołach prowadzić wychowanie w duchu powszechnego braterstwa, ponieważ wyznawcy tych zasad każdą wojnę będą uznawali za wojnę bratobójczą.
- b/ Należy zorganizować kosmopolityczne kluby dla wszystkich klas ludności, bez względu na wiek i tą drogą szerzyć ideę ludzkiego braterstwa. Organizatorów tych towarzystw można podzielić na dwie klasy:
1/ Tych, którzy będą ścżyli do tego: aby w klubach kosmopolitycznych nie uznawano różnic Stanowych.
2/ Tych, którzy uznają, że kluby takie będą o wiele skuteczniejsze, o ile członkami ich będą ludzie jednej tylko klasy; kluby będą dostępne dla wszystkich narodowości, lecz jedynie dla przedstawicieli

klasy już zjednoczonych przez wspólne zajęcia i interesa zawodowe

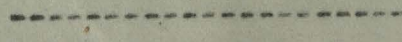
c/ Zaleca się Radom pozyskania zgody ośnośnych Rządów.

d/ Harod. Rad kob. będą się starały za pomocą kobiecych deputacji przedłożyć ośnośnym swoim rządóm poglądy kobiet na sprawę pokoju.

Komitet

Stanowiska prawnego kobiet

Stany Zjednoczone.

W niektórych Stanach poñiesiono myśl pañstwowej pensji dla ubogich ^{widow-malek} ~~widow-malek~~ uznane prawo Matki do zapomogi pañstwowej. Ona w bólach i z niebezpieczeństwem życia daje Pañstwu obywateli, i ono winne jej za to opiekę i pomoc.

Rozwinięto sądy dla małoletnich, w Chicago kobieta została sędzią w oddziale dla małoletnich przestępców. W Kanaadzie ograniczono ilość godzin pracy tygodniowej dla chłopców między 14-18 i dla kobiet i dziewcząt do 55 god.

~~W Saskatchewan wysłano deputację w celu wprowadzenia do~~

Zjazd w Chrystjanji z d. 8-17 Września 1920.

Komitet wykonawczy i stałe Komitety Międz. Rady będą zesiadały 8, 9, 10, a posiedzenia Międz. Rady odbędą się następnych dni.

Rada Norweska ogłosi we właściwym czasie broszurę informacyjną o warunkach podróży i projektowanych ułatwieniach.

Komitet wykonawczy składa się:

- Z siedmiu członków Zarządu Głównego
- Przewodniczących Rad Narodowych.
- Przewodniczących międz. stałych komitetów
- Honorowej vice-przewodniczącej.

Honorowe vice-przewodniczące biorą udział w obradach bez prawa głosu.

Prawo głosu przysługuje

- 1/ Członkom Zarządu Głównego
- 2/ Prezeskom stałych komitetów
- 3/ Honorowej Przewodniczącej Ra; Międz.
- 4/ Przewodniczącej i 9 Delegetkom Urzędowym każdej Narod. Rady.

Rady Nar. są odpowiedzialne za swoje delegatki, mogą udzielić im instrukcji w sprawie głosowania lub dać im swobodę głosowania stosownie do własnego ich poglądu lub przekonania.

Każda Rada Narod. proszona jest o przysłanie na ręce Przewod. lub Sekret. koresp. krótkiego sprawozdania z prac podjętych od 1914. Sprawozdanie winno być ujęte w 2000 wyrazów.

Podczas Świąt Wielkanocnych projektowane jest posiedzenie podkomitatu wykonawczego.

Rady Narod. proszone są o przesłanie projektowanych rezolucji swojej Radzie i stowarzyszonym Organizacjom, o ileby sobie życzyły umieścić jakieś zmiany lub poprawki zechcą je przesłać Przewod. lub Sekret. koresp. przed 1 kwietnia; dla krajów b. odległych / Australja Południowa Ameryka / termin przedłuże się do 15 Maja.

Zo względu na mnogość rezolucji Rady Narodowe są proszone o oznaczenie numerami 1, 2, 3 etc. tych rezolucji które uważają za najważniejsze.

Rady Narodowe które pragną prosić Radę Międz. aby następne zebranie w 1925 r. odbyło się w ich kraju, winny zawiadomić o tem przed Czerw

cem 1920 ,Ten sam termin stosuje się do zgłoszeń w sprawie miejsca obrad dla Komit. Wykonaw. w 1922 i 1924.

GŁÓWNE REZOLUCJE.

5/ Liga Narodów.

Międz. Ra, kobiet dążąc do unikania wojen i zapewnienia ludzkości spokoju i dobrobytu najusilniej popiera prawa wszystkich Narodów oraz projekt Związku Narod.

Stany Zjedn. Ameryki

6/ Międz. R.K. popiera rezolucje przedstawione Komisji Lig. Nar. na Konferencji pokojowej, wyrażone 10 kwietnia 19 r. przez Deputację M.R.K. i Konferencję kobiet sufrażystek krajów sprzymierzonych i Sta. Zjed. A. i będzie nadal popierać usiłowania w celu wprowadzenia w życie tych rezolucji.

Stany Zjed. Am.

7/ Członkinie M.R.K. wyrażają Lady Akerdeen i jej koleżankom z Zarządu oraz grupie kobiet sprzymierzonych, połączonych z nimi w k. kwietnia 19r. uznanie ze ich zabiegi w sprawie dobre kobiet i dzieci wszystkich części świata, oraz zadowolenie z powodu poparcia jakie im okazał Prezes i członkinie komisji Ligi Narodów oraz Komisji Pracy przy oficjalnej Konferencji pokojowej.

St. Zjed. Am.

8/ M.R.K. wzywa Ligę Narodów do uszanowania narodowych właściwości wynikających z różnic w wychowaniu i warunków społecznych lub geograficznych w tym celu by cenne indywidualne cechy narodowe w etyce obyczajach i zwyczajach w niczem nie napotykały przeszkód i nie zostały pochłonięte przez Internacjonalizm.

Norwegja

9/ Zważywszy na to , iż podstawą trwałego pokoju zarówno pomiędzy narodami jak i w wewnętrznym życiu Narodów jest pełniejsze i prawdziwsze wychowanie Narodów M.R.K. dąży do stworzenia przy Lidze Narodów Międzynarodowego Urzędu Wychowawczego w celu szerzenia idei międzynarodowej etyki i obywatelstwa i poleca swemu Kom. Wyk. i stałemu komitetowi wychowawczemu opracowania planu systemu wychowawczego , opartego na tych zasadach.

Norwegja.

10/ Wymianę nauczycieli w szkołach publicznych .

Danja.

11/ Aby we wszystkich szkołach przedsięwzięto środki w celu kształcenia w obywatelstwie/vitzenship / i aby w wyższych klasach szkół

średnich i wyższych, dziewczęta obowiązkowo poznały podstawowe zasady praw, dotyczących kobiet i dzieci.

Nowe południowe Walja/Australja/

12/ R.M.K. wzywa kobiety wszystkich krajów do usilnej i ofiarnej pracy dla obrony praw dziecka i zaleca aby wszelkimi siłami ratowały głodem nawiedzone kraje Europy.

Anglja i Irlandja.

13/ N.R. włoska wnosi by

R.M.K. stworzyła stały międzynarodowy Komitet złożony z przedstawicieli N.R. tych krajów, które do Ligi Narodów przystąpiły, w celu:
1/ Zastosowania w życiu młodzieży wszystkich krajów złotej zasady "Czyś dróg tak jakbyś chciał, żeby oni czynili Tobie", ufając, iż ta zasada doprowadzi do uznania wyższości prawa nad siłą i do tego że narody będą używały swoich praw w tym stosunku w jakim będą spełniały swoje obowiązki.

Ten system wychowawczy odbija się na prowadzaniu które wprowadzi zasady obrony dziecka: niepełnoletnich, opieki nad matkami i będzie szczególnie te zasady zarówno w domu jak w szkole. W przemyśle i rolnictwie prace dzieci i czeladników winne być otoczona specjalną opieką. Komitet winien czuwać nad pracą młodych dziewcząt w przemyśle i dążyć nie tylko do przygotowania wykwalifikowanych pracowniczek, lecz do zabezpieczenia fizycznego i moralnego zdrowia młodzieży. W celu przeprowadzenia tych postulatów stały komitet łącznie z Ligą Narodów z którą powinien być w stałym kontakcie skieruje uwagi swoje do N.R.K. a te podaje odnośnym Rządom.

Włochy.

Poprawka do powyższych rezolucji.

13/a / Zważywszy iż reformy dotyczące wychowania i pracy dziecka. projektowane przez R.N. włoską już zostały włączone do programu stałych.

Międz. Kom. Wychowawczych, Prawnych, Zawodowych i Zdrowia Publicznego postanawiamy: nie tworzyć nowego stałego Komitetu dla czuwania nad ochroną dzieci, lecz zlecamy 4 powyższym stałym Komitetom opracowanie projektu reform niezbędnych dla zapewnienia dzieciom i młodzieży, zwłaszcza młodym dziewczętom opieki i należytych warunków pracy, za zabezpieczenie praw żon' matek i dzieci i największych aktywności w dziedzinie wychowania i wykształcenia we wszystkich krajach.

Zaleca się powyższym 4 komitetom wspólnie opracować i przedstawić M.R.K. projektu dotyczącego powyższych spraw, który to projekt M.R.K. przekaże Lidze Narodów i Rządom różnych krajów.

Szwajcaria.

14/ Wzywamy do poparcia rezolucji N.R. Włoskiej.

Nowa Południowa Walja/Australja/

15/ M.R. kobiet wzywa stowarzyszone R.N. do popierania w odnośnych swych krajach ustaw pozwalających kobietom które wychodzą za mąż, za cudzoziemców, zachowywać własną narodowość.

Anglja i Irlandja.

16/ Zważywszy iż kobiety dotychczas wychodząc za cudzoziemca były zmuszoną wyrzeknąć się własnej narodowości i przyjmowanie narodowości męża' co nie tylko jest niesprawiedliwością w stosunku do kobiet, które nie mniej od mężczyzn kochają swoją ojczyznę, ale jest również niebezpieczeństwem dla kraju, którego obywatelstwo przyjmuje kobiety, nie znające ani jego prawa ani urzędzeń wnosimy by:

1/ Odtąd kobiety wychodzące za cudzoziemców składały deklarację o zamiarze przyjęcia obywatelstwa i podanie o uznanie ich obywatelstwa na tych samych warunkach, na których to miało miejsce, gdyby pozostały niezamężnymi.

2/ W sprawach dotyczących naturalizowania cudzoziemców nie powinno być różnic, zależnych od płci cudzoziemców.

3/ Kobiety które przez małżeństwo utraciły swoją narodowość, mogą na zasadzie podania do władz kompetentnych do rozstrzygnięcia tych kwestji, odzyskać taką.

St. Zjed. Am.

Wzywamy M.R.K. by zachęciły N.R. do ubiegania się o prawne zabezpieczenie kobietom wychodzącym za mąż możliwości zachowania własnej narodowości. W prawodawstwie międzynarodowym winny być wprowadzone odpowiednie ustawy, które należy przedstawić Lidze Narodów.

Danja.

N.R. Kobiet winny starać się o ścisłą współpracę pomiędzy komitetami i Urzędami Zdrowia w każdym kraju, w celu bliższego poznania i wzajemnej pomocy we wszystkich sprawach dotyczących poprawy warunków życia ludzkości

Nowa Południowa Walja.

Stałe Komitety

- 1/ Finansowy
- 2/ Prasowy
- 3/ Pokoju i Sądów rozjemczych
- 4/ Prawny dotyczący położenia prawnego kobiet
- 5/ Równouprawnienia obywatelskiego i praw wyborczych
- 6/ Handlu żywym towarem i zrównanie płci pod względem obyczajowym
- 7/ Zdrowia publicznego
- 8/ Wychowawczy
- 9/ Emigracji i imigracji
- 10 Zawody, zajęcia i rzemiosła dla kobiet.

Służba obywatelska kobiet

We Francji sprawę tę poruszyła filija Rady Narodowej w Rouen.

W Norwegji utworzył się komitet w celu opracowania planu narodowej służby kobiet.

W Finlandji zaprojektowano, aby kobiety pełniły dobrowolnie pracę społeczną, przygotowawszy się do niej przed tem należycie. Byłby to rodzaj pracy odpowiadającej powinności wojskowej.

Na Zjeździe odbytym w Haadze w 1913 wywiązała się dyskusja nad obowiązkową służbą społeczną kobiet. Zabierały głos Holenderki, Dunki, Finlandki i Niemki. Zdania były podzielone co do dodatnich i ujemnych stron projektu.

Na Zjazdach M.R.K. grają kolejno hymny wszystkich stowarzyszonych Narodów.

Szwedka p. Upmark ułożyła pieśń M.R. do której dorobiono muzykę. Zaleca się wszystkim R.M. Narodowym zapoznanie się z tekstem i z melodją.

Należy zwrócić uwagę na oszczerstwo jakiejś korespondentki, która dowodzi że warszawskie biura nauczycielskie sprowadzają gromadnie młode Francuski, Angielki i Niemki, aby je potem wysłać na prowincję do domów rozpusty.

Jedynie żydzi oteczejają emigrantki swoją opieką, od chwili wejścia na statek do chwili wyładowania i dalej w 300 miastach ^{11. dyed. Atmangi Whtolaj's} biura

emigracyjne żydowskie

korespondenci we wszystkich krajach Europy, głównie w Rosji i Polsce

Spis

Wydziału Krawczyńskiego Rady Star.

Dowcy Kolek ustanowiony 5 XII 1923r.

na Leżanin delegatów Spółstwa P. Os. F. R.

Przewodnym Spółstwa 1) P. Helena Lubomska
2) p. Antonina Ambroziewiczowa 3) p. Antonina Teodorowiczowa
4) p. Marija Krawczyńska 5) p. Wanda Kłosowska. b.p. Zdzisława
Krawczyńska

6) p. Helena Wierbowska przewod. }
7) p. Amalijowska zastępcy } Star. Pani. Leżanin

8) p. Julija Fedorowiczowa przewod. }
9) - - - - - zastępcy } Wł. Kolek

10) p. Anieli Rudnicka przewod. }
11) p. Anieli Aleksandrowicz } Władysław Krawczyński

12) p. Marija Wisniewska przewod. }
13) - - - - - zastępcy } Władysław Krawczyński

14) p. Marija Demelówna przewod. }
15) p. Helena Kocylowska } Star. Druż. Kobiet

16) p. Anieli Biesiadelska przewod. }
17) p. Wanda Bogdanowicz } Władysław Krawczyński

18) p. Władysława Demelówna przewod. }
19) - - - - - zastępcy } Wł. Krawczyński

20) - - - - - przewod. }
21) - - - - - zastępcy } Stowarzyszenie Star.

22) p. Helena Popielowa przewod. }
23) - - - - - zastępcy } Star. Druż. Kobiet

24) p. Salwowska } Władysław Krawczyński
25) - - - - - } Władysław Krawczyński

Spisowaczenie Polskich Charytatywnych

Towarzystwo Policzek we Lwowie!

	Wzrost	Wzrost	Wzrost
1) Towarzystwo Sai i Polity Lwowej	400		napł.
2) Katolicki Związek Polak	500		
3) Ochrona Dziecka	593		
4) Związek Ziemiaków	100		napł.
5) Spółdzielnia Sai i Saeré Lwów	150		napł.
6) Związek Sai i Saeré Lwów	105		napł.
7) Związek Wzrostek Polkich	25		
8) Foto Polak Organizacji Wzrostek i Saeré Lwów	250		
9) Towarzystwo Popierania Przemysłu Polkiego	200		
10) Towar. Sai i Saeré Lwów	253		napł.
11) Towar. Polonii Lwowej w Rymanow. i Saeré Lwów	140		napł.
12) Foto Mierniczyzna Polkich	200		
13) Związek Naukowy	400		
14) Związek Polski w Rymanow. i Saeré Lwów	114		napł.
15) Stowarzyszenie Sai i Saeré Lwów	36		napł.
16) Spółdzielnia Sai i Saeré Lwów	320		
17) Stowarzyszenie Przemysłu Sai i Saeré Lwów	212		
18) Stowarzyszenie Sai i Saeré Lwów	500		
19) Spółdzielnia Sai i Saeré Lwów	51		
20) Towarzystwo Sai i Saeré Lwów	100		
21) Polski Związek Sai i Saeré Lwów	250		
22) Towarzystwo Ochrony Dziecka	800		
23) Spółdzielnia Sai i Saeré Lwów	36		
24) Foto Sai i Saeré Lwów	102		
25) Związek Polski w Rymanow. i Saeré Lwów	120		

Spisowaczenie
wzrostek
na rok 1924

26. Spotka wyrobu ubrań Robiezych. Sreższych	124.
27. Robo Tolek	90
28. Zwiazek wyuczniel paistnowych	<u>252</u> <i>rap</i>
29. Robo T. S. L. im. Wiktora Giedoniatkowicz	125
30. Zwiazek wyuczniel poertowych	300
31. Zwiazek Inzhenierow	99
32. Towarz. gospodar wykształcenia Robiet	<u>99</u> <i>rap</i>
33. Towarz. Sw. Stanisława Opieka nad Terminat.	90 <i>y y y</i>
34. Warsownia Organiz. Robiet we Lwowie	<u>1025</u> <i>rap</i>
35. Robo Tolek Towarz. Lekcyj i Sowy w Plekar	104
36. Warsow. Organ. Robiet w Strzys	300
37. Towarz. San. Sw. Jolanty w Lottkwi	110

*Winnik 14/20 be. Ten spis Towarzystw powstał na posie
 p. Ambrozianerowij iłk. Rady elar. Tolek w Warszawie
 ostatnie wchery Jarota Ratal. In. Tolek i Jolanty
 wie wyucznielom tam ter. Lekcyj Ratal. In. Tolek
 z ktorych Opieka nad młodymi Robietami
 uplatnie wstarczy na rok 1924.*

*Winnik mmm wie by sie napier:
 nowato metapienie do Rady elar. Tolek
 pasaregalnym Towarz. To odparona
 młoty Inzhenierie charytatywne wie
 wstacy by tone zakladu wyuczniel
 do brnk zainteresowanie nastepny w elar.
 Sam mnaplacenie wstacy do Lwowa
 na rok 1924 pomimo dwukrotnego pisemnego
 odmowie. Wynik, to jeszcze po raz dwa
 Teraz w Lwowie napierajac na posie
 Winnie Lwowa.*

2/XI 1924.

Do Rady Narodowej Polki

w Warszawie!

na ręce J. J. J.

Wzrost J. J. J. Rady Narodowej Polki
w odpowiedzi na pismo z 5/1. powołuje się
na postanowienie Komisji w sprawie
sowie i p. J. J. J. na faktum dele-
gacji w Warszawie w dniu 11 Grudnia 1924
miejscu powyższym w sprawie
nie w następujących punktach:

Proponujemy przepiętnie Statutu prer-
tyczne przesłanie przez członków Stowarz.
siej i stowarz. "Związek" J. J. J.
również wchodzą do statutu w prowadzeniu
paragraf w oddzielnym wydziale
i dozwolone należenie Stowarzyszenia
i stowarzyszeń na terenie państwa Województwa
do Województwa Łódzkiego. W tym sa-
mych punktach należenie przepiętnie spra-
wy z w projekcie regulaminu Łódzkiego
tu na okres czasu nim sprawa Łódzkiego
Związek zostanie skierowane w Statucie

Przynależenie w Statucie par VI
w Organach Rady Narodowej Polki
zawieszanie Galerii J. J. J. J.

proponow autorow Jawnosca do Ptoiego
powinny jawnosca State delegatki Jawnosca
Sow Wolostow.

W sprawie Art. 2go Statutu (licba
delegatki) polidowu ruzny sie z komisijem
Jawnosca z dn. 5/5. 1921. w Presbujce
maksimum jawnosca na 25 delegatki

Do za tem dawosim, ze delegatki
Komitatu Jawnosca Presbujce do
Warszawy na Jawnosca delegatki
R. 25. 4.

Jawnosca

Pto owke

Polidow

Prenumerata
roczna wynosi
600.000 Mk.

Wychodzi raz
w miesiącu

Adres Redakcji
i Administracji
KRAKÓW,
Rynek gł. 22.
Telef. Nr. 2337.

PRAWO

miesięcznik poświęcony sprawom społecznym.

pod redakcją

Dra Zygmunta Mandla.

Informacji
udziela się
bezpłatnie.

Redakcja:
KRAKÓW,
Rynek gł. 22.

Dla stron co-
dziennie od
4-6 popołudniu.

Reforma prawa małżeńskiego.

W pierwszych chwilach powstania Państwa Polskiego powołano do życia Komisję Kodyfikacyjną, której zadaniem jest ujednostajnienie prawa na całym obszarze Rzeczy-Pospolitej.

Zadanie to trudne, wymagające wiele czasu i pracy bo na ziemiach polskich obowiązują ustawodawstwa 3-ch państw zaborczych, nadto na Spizu i Orawie ustawodawstwo węgierskie i czeskie.

Zadanie tem trudniejsze, że w poszczególnych dzielnicach obowiązują całe kodyfikacje oparte o wprost sprzeczne zasady prawne.

Nie ulega wątpliwości że wydanie nowych jednolitych ustaw jest aktem polityki centralistycznej, która ma u nas tylu i tak zaciętych przeciwników, to też zachodzi poważna obawa, że z tej strony skoro już praca wstępna, zebranie materiałów, ustalenie kierunku będzie skończoną, skoro przystąpi się do pracy pozytywnej wybuchnie silna opozycja przeciw rzekomym zakusom centralizmu.

Najtrudniejszą jednak rzeczą będzie, osiągnięcie zgody co do kierunku reformy prawa małżeńskiego zwłaszcza, że skoro zechce się ujednostajnić przepisy tak rozbieżne, jak te które dzisiaj w poszczególnych dzielnicach musi się iść naprzód lub wstecz, musi się oświadczyć za postępowem lub zachowawczem prawem małżeńskim musi się rozstrzygnąć zasadnicze w prawie małżeńskim pytania, a mianowicie: czy jurysdykcja w sprawach małżeńskich ma należeć do sądów kościelnych czy cywilnych, czy i w jakiej mierze dozwolnić na rozwody, czy kobieta ma być w stosunku do mężczyzny upośledzoną itd.

Nie ulega wątpliwości, że Małopolska nie da sobie narzucić w sprawach małżeńskich jurysdykcji sądów kościelnych jak to ma miejsce w Królestwie, z drugiej strony Królestwo ani Poznańskie nie zgodzi się na to, aby tam wprowadzono obowiązującą tylko w Małopolsce (w spadku po Austrii) przeszkodę katolicyzmu zabraniającą rozwodu nawet po zmianie wyznania.

Wynikałoby z tego, że reforma względnie ujednostajnienie prawa małżeńskiego pójdzie po linii postępowej.

A jednak, gdy prof. Jaworski na posiedzeniu komisji kodyfikacyjnej, przedłożył opracowany przez siebie projekt jednolitego prawa małżeńskiego, w którym trzymał się złotego środka, projekt ten jako zbyt radykalny odrzuconym został.

Ujednostajnienie jednak prawa małżeńskiego na całym obszarze Rzeczy-Pospolitej jest koniecznością nagłą, a to przede wszystkim dlatego, że prawo małżeńskie jakkolwiek uregulowane jest w prawie prywatnym, naprawdę jest jednakże częścią prawa publicznego, prawo publiczne zaś w coraz szybszym tempie staje się u nas jednolitem.

Prawo administracyjne, polityczne (podział na Województwa, Sejm, Wojsko i t. d.) skarbowość wszystkie te działy prawa publicznego, są już ujednostajnione prawo małżeńskie nie może czekać aż przystąpi się do kodyfikowania prawa cywilnego, prywatnego bo wchodzi tutaj w grę zbyt ważne momenta aby zwłoka dziesięcioletnia a może i dłuższa była możliwa.

Wszak doszliśmy dzisiaj już do takich absurdów prawniczych, że to co w jednej dzielnicy jest dopuszczalnym, przez władze świeckie uznanem, przez władze kościelne błogosławionem, to w drugiej dzielnicy jest zbrodnią ściganą przez Sądy.

Małżeństwa uznawane jako ważne w Królestwie i Poznańskim są w Małopolsce (i na odwrót) zbrodnią bigamii, zagrożoną wieloletniem więzieniem.

Urzędnik mający siedzibę w Warszawie, zawiera tam małżeństwo, ma dzieci, nikt nie podnosi nawet cienia wątpliwości co do ważności małżeństwa prawości dzieci i t. d.

Przenoszą urzędnika do Krakowa, małżeństwo jego jest tutaj nieważnym, dzieci są dziećmi nieślubnymi, traci prawo poboru dodatków na żonę i dzieci, a niejednokrotnie grozi mu kara za bigamię.

Przyczyną tego odmienne przepisy obowiązujące tam i tutaj.

Anarchja ta w prawie małżeńskim jak najrychlej usuniętą być musi.

Lepszem jest najgorsze prawo ale jednolite, aniżeli mozaika sprzecznych przepisów prawnych, aniżeli stała niepewność której nawet doświadczony prawnik rostrzygnąć nie może.

Komisja kodyfikacyjna powinna jako jedno z pierwszych zadań wytknąć sobie ujednostajnienie prawa małżeńskiego i z całą siłą jaką jej nadaje powaga tej instytucji, domagać się ustawodawczego uregulowania tej piekającej sprawy.

Uznanie za zmarłego

Jednym z bardzo częstych obecnie powodów rozwiązania ważnego małżeństwa, jest uznanie jednego z małżonków, za zmarłego.

Powód ten który do niedawna należał do rzadkości, obecnie skutkiem wojny światowej stał się bardzo aktualnym. Ziemie polskie które były kilkakrotnie wzdłuż i wszerz przez wojska obu stron walczących pustoszone a będąc głównym terenem wojny ruchomej utraciły znaczną ilość mieszkańców, których śmierci wykazać nie można. Ileż to kobiet zostało uprowadzonych do Rosji, ilu żołnierzy padło a trupy ich zostały na pobojowiskach lub we wspólnych pogrzebane grobowcach, ile tysięcy jeńców zmarło bez stwierdzenia ich indentyzności, ile tysięcy pozostaje jeszcze w niewoli bolszewickiej bez możności powrotu do ojczyzny?

Tysiące żon i mężów oczekuje powrotu swych ukochanych, tysiące zrezygnowało już z nadziei ujrzenia ich. Cóż mają robić te żony, które od lat 10 o mężach swoich żadnej wiadomości nie mają, nie mają jednakże dowodu ich śmierci?

Tym nieszczęśliwym przychodzą w pomoc przepisy o uznaniu osoby za zmarłą, które w Poznańskim idą tak daleko, że stanowią iż małżeństwo zawarte po uznaniu męża lub żony za zmarłą jest ważnym choćby potem uznany za zmarłego odnalazł się.

Wstrzymując się zupełnie od komentowania odnośnych przepisów, nie można pominąć uwagi, że sprawa ta powinna być jak najrychlej jednolitą ustawą dla całej Rzeczy-Pospolitej uregulowaną.

Jest to sprawa dla ziem polskich szczególnie piekącą, a ponieważ ma usunąć a przynajmniej złagodzić skutki nieszczęsnej wojny i dopomódz ofiarom jej, powinna być jak tyle innych z wojną bezpośrednio związanych spraw, ustawą wojenną uregulowaną.

Pośpiech jest także z tego powodu wskazany, że ci którzy spodziewają się pomocy i ulgi z tej ustawy to nie dzieci, które czekać mogą, lecz ludzie dojrzały, którzy już przed wojną w związki małżeńskie wstąpili dla których ustawa taka może być jeszcze tylko przez lat kilka pomocą, później, gdy się zestarzeją będzie dla nich bez znaczenia. Dlatego nie wolno, zwlekać z jednolitą jasną, liberalną ustawą o uznaniu za zmarłego aż do odległej chwili kiedy unifikacja prawa cywilnego będzie faktem dokonany.

Dlatego należy przystąpić natychmiast do uchwalenia tej krótkiej ustawy, odrzucić z niej wszelkie formalności, uchwalić, ustawę krótką, jasną ogłosić ją i spopularyzować należycie, zaznajomić z nią Urzędy gminne i nałożyć na nie obowiązek bezpłatnego współdziałania w szybkim wykonaniu tej ustawy.

Nakładem czasopisma „Prawo“ wyszło z druku dzieło:

Reforma Prawa Małżeńskiego

przez

Dra Mandla Zygmunta

adwokata w Krakowie.

Dzieło napisane w sposób popularny przez wybitnego prawnika i znawcę stosunków życiowych, zapoczątkowało energiczną akcję za wywalczeniem jednolitego, postępowego prawa małżeńskiego w Polsce. Tysiące osób bezpośrednio zainteresowanych znajdzie w rozprawie tej wyjście ze swojej rozpaczliwej sytuacji życiowej.

Z głosów prasy:

Książka bardzo na czasie, w której autor omawia problem prawa małżeńskiego w Polsce w ogólności, a prawa rozwodowego w szczególności. Autor przedstawia w sposób popularny porównawczo przepisy prawne obowiązujące w poszczególnych dzielnicach, wykazuje zamieszanie pojęć i stosunków prawnych, wynikające z różnorodności odnośnych przepisów prawnych w poszczególnych dzielnicach. Autor wskazuje na nagłą potrzebę jak najrychlejszego ujednostajnienia odnośnych przepisów prawnych w całym państwie, przyczem wykazuje trudność ujęcia tej sprawy ze względu na rozbieżność zapatrywań prawnych, politycznych i społecznych na ten tak ważny problem.

Ujednostajnienie prawa małżeńskiego i usunięcie przestarzałych wieku XVIII sięgających przepisów jest jednak rzeczą palącą, bo obecny stan prawny zmusza wielokrotnie do obejścia ustawy, co jest niezgodnym, jednak w państwach gdzie obowiązują niejednolite a przestarzałe ustawodawstwa stale się powtarzającym zjawiskiem.

Akcja zmierzająca do ujednostajnienia prawa małżeńskiego była już przedmiotem obrad komisji kodyfikacyjnej, zakończyła się jednak odrzuceniem dość liberalnego projektu prawa małżeńskiego przedłożonego przez prof. Jaworskiego. Praca Dra Mandla będzie może bodźcem do wznowienia tej sprawy.

Reforma Prawa Małżeńskiego

przez

Dra Mandla Zygmunta, adwokata w Krakowie.

Do nabycia w księgarniach i w Administracji „Prawo“ Kraków, Rynek gł. 22 za nadesłaniem 2 Złp.

Rada Narodowa Polek
Warszawa
Marszałkowska 149
dn.14/XI.24 r.

No. 57/RN.

Do Wiceprzewodniczącej Zarządu R.N.P.
J.O.Księżnej Eleonory Lubomirskiej

Zarząd R.N.P.donosi niniejszem uprzejmie, że Zebranie De-
legatek Rady Narodowej odbędzie się nieodwołalnie dn.11 grud-
nia i liczy na przybycie JWPani* oraz kilku pp.Delegatek ze
Lwowa.W związku z tem pozwala sobie Zarząd najuprzejmiej pro-
sić JWPanią o umieszczenie w jednym z pism Lwowskich ogłosze-
nia o terminie Zebrania Delegatek, którego to ogłoszenia tekst
załączamy na oddzielnej kartce.Stosownie do Statutu Zarząd
obowiązany jest do zamieszczenia ogłoszenia tego na 3 tygodnie
przed terminem zebrania.-

Co do porządku dziennego to projektowane jest wprowadze-
nie następujących punktów:

- 1/Sprawa Art.7-go Statutu/liczba delegatek/ *solidaryzujemy się z tym*
- 2/Przyjęcie odsyłacza żadanego przez Radę Międzynarodową do Art.5-go *Art*
- 3/Tworzenie Sekcyj *zawieszony 20m 5/1924*
- 4/Wybór zastępczyni do Zarządu.- *limicome mozo mics*

Przytem Zarząd zastrzega, że porządek ten może uleść pewnym zmianom.- *Wobec tego proponujemy wyjątkowo statutu "stowarzyszenia" określone "prawy członków stowarzyszenia"*

Co do par.8-go to brzmienie jego jest następujące:"Jedna delegatka z prowincji ma prawo rozporządzać 10-ciu głosami z pełnomocnictwa".

Brzmienie odsyłacza do par.5-go:"Treść powyższego Artykułu nie zmierza do wykluczenia jakiegokolwiek Stowarzyszenia z pobudek rasowych lub religijnych". *Art*

Nakoniec Zarząd R.N.P.najuprzejmiej prosi o łaskawe za-
deklarowanie, czy Zjednoczenie przyłącza się do Rady jako takie

Rada Narodowa
Warszawa
1918

czy też jako poszczególne Jego Stowarzyszenia, od tej decyzji
bowiem zależna będzie i liczba Delegatesk i wysokość składek
członkowskich.-

Za Zarząd

Kierowniczka Biura

[Faint red handwritten notes]

79

Rada Narodowa Polek
Warszawa
Marszałkowska 149
dn.19/XI.24 r.

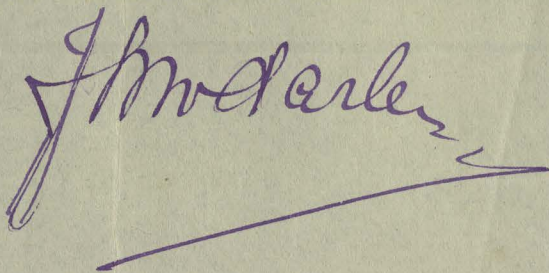
No 61/RN

Do Wiceprzewodniczącej R.N.P.
J.O.Księżnej Eleonory Lubomirskiej

W uzupełnieniu pisma swego No.57/RN z dnia
14 b.m.Zarząd R.N.P.ma zaszczyt przesłać JWPani
uzupełnienia do Statutu, uchwalone na nadzwyczaj-
nem walnem zebraniu Rady Naczelnej w maju r.b.-

Za Zarząd

Kierowniczka Biura

Sprawozdanie z działalności Zarządu Rady Narodowej

Polek za czas od dn. 14/I do dn. 5/V-1924 r.

W okresie sprawozdawczym Zarząd R.N.P. odbył 15 posiedzeń praca Zarządu musiała pójść w 3-ch kierunkach:

- 1/ Nawiązania stosunków z Radami Narodowymi innych krajów oraz z Radą Międzynarodową.
- 2/ Przygotowania prac, zaznamiających ogół kobiet w kraju oraz Radę Międzynarodową o stanie u nas takich spraw, jak prawne położenie kobiet, walka z handlem żywym towarem, opieka nad emigracją i t.p.
- 3/ Przygotowania nadzwyczajnego zebrania Rady Naczelnej, mającego na celu wprowadzenie zmian do statutu R.N.P.

I

W celu nawiązania stosunków z Radami Narodowymi innych krajów, Zarząd natychmiast po ukonstytuowaniu się wystosował listy do R.N. Duńskiej, Francuskiej, Włoskiej i Czechosłowackiej, zawiadamiając o zawiązaniu R.N.P. Od Zarządów wszystkich wymienionych rad narodowych R.N.P. otrzymała serdeczne życzenia owocnej pracy, wyrazy radości z powodu ukonstytuowania się Polskiej rady narodowej i zapowiedź współdziałania z nami we wszystkich sprawach.

Na zasadzie obowiązującego wszystkie Rady narodowe statutu, Zarząd przesłał zawiadomienie o zawiązaniu R.N.P. oraz jej statut paniom przewodniczącej i sekretarce R.M. ze względu na obietnicę, daną przez Komitet Organizacyjny p. Avril de Ste Croix, Zarząd uznał za właściwe zawiadomić i ją także o zawiązaniu R.N.P. ponieważ, jak się okazało, § 5 statutu R.N.P., mówiący o przyjmowaniu tylko związków chrześcijańskich, jest mylnie interpretowany, Zarząd w listach do p. Avril de Ste Croix oraz do przewodniczącej R. Międzynarodowej Lady Aberdeen bardzo szczegółowo starał się wyjaśnić nieporozumienie, przytaczając wszystkie motywy konieczności takiego postawienia sprawy w Polsce, przyczem powoływał się zawsze na gwarantowaną statutem autonomję rad narodowych. Jak widać z otrzymanego przed

kilku dniami listu p. Avril de Ste Croix, stanowisko R.N.P. zaczyna być nareszcie rozumiane ponieważ afiliacja R.N.P. do Rady Międzynarodowej, stosownie do wymagań statutu, może nastąpić dopiero na posiedzeniu Wydziału Wykonawczego w Kopenhadze jeszcze w bieżącym miesiącu, Zarząd uznał za konieczne w celach propagandowych dla nawiązania stosunków z przedstawicielkami innych narodów, przedstawienia im warunków pracy R.N.P. oraz wykazanie działalności polek w kulturalnym życiu narodu, wziąć udział w zjeździe Wydziału Wykonawczego w Kopenhadze w osobie swej przewodniczącej p. Szebekówny. W celu umożliwienia tej podróży, Zarząd czyni starania w Min. Spraw Zagranicznych dla uzyskania subsydjum i ma nadzieję, że podanie Zarządu będzie przez Ministerstwo przychylnie załatwione.

Pozatem przeprowadzono korespondencję z sekretarką Rady Międzynarodowej w sprawie nadsyłania wydawnictw. Otrzymano wyjaśnienie co do pewnych punktów statutu R.M., nasuwających wątpliwości lub sprzecznych z praktyką, między innymi bardzo cenne dla nas wyjaśnienie w sprawie tworzenia rad narodowych przez przedstawicielki pewnych narodowości, nie mających własnego państwa. Jak z tego wyjaśnienia wynika Ukrainki, Litwinki, Białorusinki czy też Żydówki, zamieszkałe w Polsce, nie mogą tworzyć odrębnej Rady Narodowej. Otrzymano 15 egzemplarzy wydawnictw po większej części bezpłatnie. Wysłano pismo gratulacyjne do p. Niny Bang, pierwszej kobiety ministra oświaty w Danji.

Otrzymano od Zarządu R.N. Duńskiej zaproszenie, wystosowane do przewodniczącej R.N.P. na zjazd Komitetu Wykonawczego w maju r. b. oraz zawiadomienie, że rząd Duński zwalnia naszą delegatkę od opłaty wizy. Przewodnicząca R.M. L. Aberdeen zaprasza przewodniczącą R.N.P. na odbywającą się obecnie w Londynie konferencję w sprawie środków unikania przyczyn wojny /Conférence sur les moyens de prévenir les causes de la guerre/.

II

Konieczność przygotowania odpowiedzi na kwestjonariusz na Zjazd Wydziału Wykonawczego w Kopenhadze w maju r. b. zmusiła

Zarząd R.N.P. do wybrania Komisyj, mających na celu opracowanie odpowiednich referatów. Kwestjonariusze dotyczyły następujących spraw: 1/ prawne położenie kobiet /odpowiedzi opracowały pp. Sadkowska, Grabińska i Kaliska/, 2/ Walka z handlem żywym towarem i opieka nad emigracją /odpowiedzi opracowała Komisja pod przewodnictwem pp. Kołaczkowskiej i Holder-Eggerowej/ 3/ Praca i zawody dla kobiet /p. pos. Stęślicka/ hygjena /dr. Woynówna i dr. Szczodrowska/, wychowanie /komisja pod przewodnictwem Iwaszkiewiczowej/. Tym sposobem Zarządowi R.N.P. udało się zgromadzić bardzo ciekawy w kilku zwłaszcza sprawach materiał, mogący być dowodem dla innych krajów, że w Polsce sprawy te są traktowane poważnie, i że pod wieloma względami przez krótki czas naszego niepodległego bytu, bardzo wiele zostało dokonane; jest to również pierwszorzędny materiał informacyjny także i dla nas samych i może się znacznie przyczynić do rozszerzenia obywatelskiego uświadomienia /wśród/ naszych kobiet.

Zarząd poczytuje sobie za obowiązek podziękowanie na tem miejscu osobom, które chciały się podjąć takiej poważnej pracy, specjalnie zaś tym, które jak np. dr. Woynówna starały się jeszcze ułatwić pracę Zarządowi nadsyłając obok polskiego francuski tekst odpowiedzi na pytania kwestjonariusza.

Całą olbrzymią pracę tłumaczenia i przepisywania na maszynach referatów wzięły na siebie członkinie Zarządu pp. Łubieńska i Włodarkiewiczowa. Zarząd ma nadzieję, że zorganizowane przez siebie Komisje będą zaczątkiem sekcji R.N.P., w których powinna się skupiać praca wszystkich stowarzyszeń, w skład jej wchodzących. Organizację sekcji Zarząd uważać będzie obecnie za najpilniejszy swój obowiązek, zwraca się więc do dzisiejszego zebrania z apelem, by żadne ze stowarzyszeń nie odmówiło swej współpracy, na której polega idea i racja bytu R.N.P., jako zrzeszenia stowarzyszenia w celu koordynowania pracy kobiet. Utworzenie sekcji wydaje się Zarządowi tem pilniejsze, że stosownie do wymagań statutu, przewodniczące sekcji wchodzi z urzędu w skład Zarządu, co przyczyni się napewno do ożywienia działalności R.N.P. i do głębszego zainteresowania się stowarzyszeń jej pracami. W tym ostatnim celu Zarząd postanowił

także zwołać szereg zebrań ogólnych, na których chce zapoznać szersze koła kobiece z rezultatem dokonanych prac. I-sze z takich zebrań odbyło się w dn. 3/IV w sprawie położenia dzieci nieślubnych. Dalsze zebrania projektowane są po wakacjach.

III

Przygotowania do nadzwyczajnego zebrania Rady Naczelnej polegały przede wszystkim na dokładnym zapoznaniu się ze statutem, na zasadzie którego R.N.P. się zawiązała oraz na przedyskutowaniu projektów zmian tych punktów statutu, co do których stowarzyszenia zgłosiły swoje wnioski na poprzednim zebraniu ogólnym. Ponieważ dyskusja nad statutem stanowi osobny i główny punkt porządku obrad, więc propozycje swoje co do zmian w statucie Zarząd przedstawi na innym miejscu. Tutaj musi jedynie zaznaczyć, że wnioski Zarządu mają na celu: 1/usunąć te braki, jakie okazały się najbardziej krępujące w zetknięciu z wymaganiami życia, do takich należą przede wszystkim trudności reprezentowania opinii stowarzyszeń prowincjonalnych przez nieuwzględnienie w dotychczasowej ustawie głosów z pełnomocnictwa, wysokość składek, umożliwiających pracę R.N. i szereg zmian natury raczej formalnej. 2/Wnioski Zarządu starają się uwzględniać dezyderaty, wyrażone we wnioskach, zgłoszonych przez stowarzyszenia w skład R.N.P. wchodzące, przez próbę wprowadzenia progresji do obliczania ilości delegatek od poszczególnych Stowarzyszeń oraz przez uwzględnienie w R.N. obok stowarzyszeń także grup kobiecych w Stowarzyszeniach mieszanych. Jakkolwiek sprawy te są do rozwiązania bardzo trudne i Zarząd wcale nie łudzi się, by jego wnioski całkowicie te trudności rozwiązywały, jednak ma nadzieję, że stowarzyszenia, które powołując do życia R.N.P. wykazały, że jej doniosłe znaczenie rozumieją obecnie znajdują środki kompromisowego załatwienia tych spraw, które wcale nie dotyczą zasadniczego idejowego stanowiska R.N.P.

Krótkim jest nasze sprawozdanie, bo krótki jest przeciąg istnienia R.N.P. O intensywnej jednak pracy Zarządu niechaj zaświadczą te ilości arkuszy, która stanowi rezultat 3 miesięcznej naszej działalności lub choćby te 50 listów, które w tym

czasie zostały wysłane, nie licząc okólników i zawiadomień, rozsyłanych do Stowarzyszeń. Mamy nadzieję, że wkrótce do R.N.P. przyłączy się jeszcze szereg związków. Stosowne uchwały zapadły już na ogólnych zebraniach stowarzyszenia Kobiet, pracujących w przemyśle, handlu i biurowości oraz w Związku Polek na Górnym Śląsku, Chrz. Tow. młodych kobiet, Koło Chyliczanek i parę innych Stowarzyszeń zapowiedziało swój akces, mamy więc nadzieję że dalsza nasza praca będzie owocniejszą, a widzimy jej przed sobą wiele, bardzo wiele.

Pasa Honor. Półt powiadania niniejszem
 wzywam Stowarzyszenie w skład którego
 wchodziłem ja i Lechowski Delegatami odbyć się
 w dniu 11 Grudnia 1924 r. godz 8ej wiecz. w Warsza-
 wie przy ul. Marszałkowskiej 149. Na wypadek
 nieprzebiegu dostatecznej ilości Delegatów Wznie-
 szenie odbyć się ma dnia następnego
 w tym samym lokalu i będzie prawnym i bez
 względu na jakie przybyły Delegatami

umieszczę do Stowa Półtkiego 18/XI

Novosibirsk 15/11 2h

Andreevna Ivanovna

86
Pronežskij
Kobakovi to Kowice Solon. Kowice aby godnie
2 statutu Kowice Kowice. Kowice Kowice 3 ty-
godnie pred 11 Kowice Kowice - prosy
o to Kowice Kowice. Kowice Kowice

40ers - pryjads 10 pienter -

Subdenn

PROJEKT REGULAMINU ODDZIAŁU

Rady Narodowej Polek.

1. Powstanie Oddziału. Oddziały powstają albo z inicjatywy Zarządu Centralnego w Warszawie, lub też z inicjatywy organizacji miejscowych za zgodą Zarządu Centralnego. W skład Oddziału wchodzi stowarzyszenia i związki kobiece miejscowe. Stowarzyszenia o charakterze mieszanym mogą wydzielić se siebie grupy kobiece, które wchodzi w skład N.R.P. na zasadach stowarzyszenia.
2. Teren działalności. Oddziały pracują na terenie danego województwa z siedzibą zarządu w mieście wojewódzkim.
3. Zakres działania. Patrz paragr. 3. Statutu.
4. Organizacja. Zebranie delegatek ~~stowarzyszeń~~ i związków miejscowych wybiera na lat od 1- 3-ich prezydium Oddziału t.j. przewodniczącą, vice-przewodniczącą, sekretarkę i skarbniczkę. w skład prezydium wchodzi przewodniczące sekcji.
Zarząd Oddz. powołuje w miarę potrzeby sekcje do poszczególnych dziedzin pracy np. -sanitarno-prawny, opieki nad dziećmi i t.p. do sekcji wchodzi członkinie stowarzyszeń i związków, należących do Oddz. N.R.P.
5. Obowiązki. Oddziały zachowują w pracy autonomię wewnętrzną, obowiązują je statut N.R.P. oraz niniejszy regulamin.
6. Obowiązki Walne zebranie delegatek Oddziału odbywa się przynajmniej dwa razy do roku. Nadzwyczajne zebranie zwołuje Zarząd Oddz. na zasadzie własnej uchwały lub na żądanie jednej trzeciej części członków Oddz.
7. Obowiązki - Oddziały zachowują w pracy autonomię wewnętrzną, obowiązują je statut N.R.P. oraz niniejszy regulamin. Oddziały obowiązane są przysyłać co kwartał sprawozdanie ze swojej działalności podług szematu zatwierdzonego przez Zarząd Centralny.
8. Prawa - Oddziały mają prawo wysyłania na walne zebranie Rady Naczelnej dwóch delegatek od Oddziału, niezależnie od delegatek od stowarzyszeń i związków przewidzianych w paragrafie 7. Statutu.
Stowarzyszenia i Związki, które posiadają swoje zarządy centralne w Warszawie, posyła do Rady Naczelnej ilość delegatek/określone w paragr. 7. od ogólnej ilości swoich członków, jako reprezentację całego stowarzyszenia. Koła miejscowe osobnej reprezentacji na posiedzeniach Rady Naczelnej nie mają. Natomiast Koła miejscowe przysyłają swoje delegatki na posiedzenia walne Oddziałów miejscowych Rady Narodowej Polek.
9. Fundusze - składają się z opłat stowarzyszeń i związków, wysokość których określi zebranie delegatek miejscowych, z dochodów niestałych jak odczytów, koncertów i t.p.
Na rzecz Centrali Oddz. odsyła 25% od składek członkowskich.
Zarządowi Centrali przysługuje prawo kontroli, oraz w razie stwierdzenia działalności Oddz. niezgodnego ze Statutem, względnie szkodliwej działalności, zawieszenia Oddziału.
Oddziałowi przysługuje prawo odwołania się do Zebrania Rady Naczelnej.
Cele i działalność Oddziału N.R.P. określone są w Statucie zatwierdzonym przez Ministerjum, wszelka działalność polityczna w Oddziale jest wykluczona.

Przez to odwołanie!

88.
KOŁO PRACY KOBIET

Warszawa Kredytowa 16.

-----00000-----

Warszawa dn.7 sierpnia 1924 r.

Do

Zjednoczenia Lwowskiego

w m i e j s c u

Niniejszym zwracamy się w imieniu skarbniczki, p. Holder-
Egerowej z uprzejmą prośbą o uregulowanie składki, należnej do
Rady Narodowej Polek za czas od dn.1/I do dn.1/VII r.b. w sumie
3 zł. od delegatki, z podaniem ilości delegatek.

Pieniądże przyjmie i pokwituje Koło Pracy Kobiet, które podjęło
się tej czynności w okresie wakacyjnym.

Z poważaniem

H. Zieluska

Przebieg 3-IV. 1924.
p. Cofmann - Bucovina
Romania.

Laska wa Tami,

goraco pragnę by list Ten zastat
Tamię w domu i ten samemu
przyniosć mi porządny odpis.

Podreka mi skrzegodów i danych
niektórych odnośnych sig do kresdy
kobięcych - a mianowicie o przed-
woici międzynarodowej Rady Kobiet
jeu tak terminu oficjalna nazwa?
Tudy powstata - co jui zriadata
- jakie stauowisko zajety stou -
niekwa kaldickich kobiet? - bo wie
wiadomo bydo przed moim wyjazdem
na nies - jak sig kresdya przyjsia
pocz Isisius Lubomirsky represen-
tacyi Polski w Partii socjalnygnada?

Tak samo zależy mi na pewnych
datach i konkretnych faktach z
działalności naszej Organizacji
Kobiet - Radątku bodaj w najskrom-
niejszych ramach poruszyci
te sprawy tu - gdzie kwestya
równoprawności kobiet tak
już w Niemczech (ale już z pierw-
szego roku obudowa gdzie głoszą
to Polskiej Rady Narodowej "Wielkiej
Rumunki") i gdzie byłoby bardzo
pożyteczne rozbudzić świadomość
kobiet. Nam właśnie w kwestya
ta wchodzi na nowe tory -
ze z pierwotnej feministki eman-
cypatki różniące bezjawnie
wobec o wspólny całej ludkości
ideał - samą się wykazywały się
o zdobyć sobie prawa do nauki

ki - to slawenska odnoseny kuy -
 Nisij pozjadtry je - slada sig wspot-
 prakornickej + cadem ligo dowa
 swacemiu - I sladego moie juri sig
 zaruacaja rosmoide kicruubi - a
 pmedwyszskiem soeyabityemuf
 koiemiu my muiumy puciwla
 nic kalstieki.

O tej sprawie radabym przy sposob-
 ności moie kilka słów powiedzieć
 tutaj alho napisac do waszej
 Gazyety Solkiej - lecz tak daleko
 do jachich kotniek roidet - ksiszich
 / wybradam sig wprawdzie na stu-
 zej ale i inną literaturę / ze
 mowu Tarbara Gaiuz kradie
 i bardzo prosie o pomoc.
 Gdyby to bylo aktualne - a czasem
 moie sig tak zdarzyc - i byda

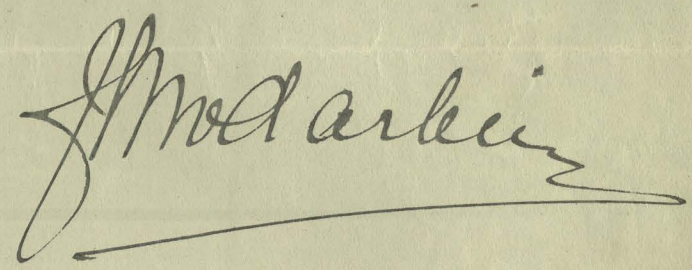
Rada Narodowa Polek
Warszawa
Marszałkowska 149

dnia 4 czerwca 1924 r.

No. 44./RN.

Zarząd R.N.P.ma zaszczyt przesłać przy niniejszem Proto-
kół Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Rady Naczelnej z dn.5/V
r.b.,przyczem pozwala sobie zaznaczyć, że protokół ten nie zos-
tał jeszcze przyjęty.Zarząd dołącza również Sprawozdanie z
dotychczasowej działalności R.N.P.-

Kierowniczka Biura

92
Rada Narodowa Polek
Warszawa
Marszałkowska 149

dn. 24/IV. 1924 r.

No. 41/RN.

1924

JW Pani Ambroziewiczowa
Wice-Przewodnicząca Zjednoczenia
we L w o w i e

W myśl porozumienia z Przewodniczącą Zjednoczenia, Ks. El. Lubomirską Zarząd Rady Narodowej Polek ma zaszczyt zawiadomić najuprzejmiej JW Panią, że Nadzwyczajne Walne Zebranie Stowarzyszeń w skład R.N.P. wchodzących, odbędzie się w dniu 5 maja o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Stow. Ziemianek, Marszałkowska 149.-

Na porządku dziennym głównie przedyskutowanie statutu i wprowadzenie pewnych zasadniczych zmian co do ilości delegatek i co do głosów z upoważnienia.-

Zarząd pozwala sobie wyrazić nadzieję, że JW Pani jako przedstawicielka opinii w tych sprawach Lwowskiego Zjednoczenia osobiście przyjąć zechce udział w dyskusji i uchwaleniu projektowanych zmian.-

Załączamy przy niniejszem egzemplarz statutu w jego formie dotychczasowej i przesyłamy wyrazy wysokiego szacunku

Za Zarząd

Kierowniczka biura

Stankiewicz

Kopja.

L w ó w an. 30/IV 1924.

Z j e d n o c z e n i e "Pols. Chrz. Tow. Kob." upoważnia
JW.Hr. Feliksowę M y c i e l s k ą do reprezentowania tegoż, jako
delegatkę na Walnem Zebraniu Rady Narodowej w Warszawie w dniu 5/ maja .

Z a P r e z y d j u m Z j e d n o c z e n i a

vice - przewodniczące.

Kopie

L w ó w d n . 30 / I V 1924 .

WNIOSEK ZJEDNOCZENIA "POLS. CHRZ. TOW. KOB."

na Zebranie RADY NARODOWEJ POLEK

W a r s z a w i e

Chociaż treścią Zebrania dzisiejszego mają być zmiany statutowe jednakże ze względu na toczące się w tych dniach obrady "Międzynarodowej Rady Kobiecej" w Londynie nad koniecznością podjęcia akcji w kierunku oddziaływania pokojowego na świat, Z j e d n o c z e n i e zgłasza następujący wniosek:

Chcąc szczepić i szerzyć uczucia pokojowe wśród ludzi, trzeba zacząć od młodzieży; że przeżycia wojenne silnie oddziaływały i pozostawiły wpływ niewątpliwy na usposobieniu jej i charakterze, nie da się zaprzeczyć, szczególnie w okolicach gdzie młodzież ta żyła w ogniu niebezpieczeństwa i nieraz współdziałała w obronie.

Myślimy o młodzieży szkół średnich. Rozbudzona miłość Ojczyzny i gotowość obrony są korzyścią tych czasów, ale atmosfera kilkoletnich walk wywołuje chęci odwetu, przesiwstawiania się, walki, a w braku wroga zewnętrznego, usposobienie to zwraca się przeciw otoczeniu, powoduje zanik uczuć braterstwa, i wogóle miłości bliźniego.

Przeciwdziałać temu nastrojowi a budzić uczucia serdecznego Koleżeństwa, ofiarności dla otoczenia, powinna zarówno rodzina jak szkoła. Porozumienie wspólne powinno znaleźć sposoby rozbudzania i pielęgnowania tych uczuć, od młodzieży najmłodszej zacząwszy.

Z j e d n o c z e n i e które zwróciło się z tą myślą do
"Towarzystwa Nauczycieli Szkół ~~Śeone~~ - Wyższych we Lwowie, znalazło
zupełne jej uznanie i gotowość współdziałania swem doświadczeniem pedago =
gicznym we wszystkim co Rada Narodowa Polek obmyśli i postanowi.

Opierając się na statucie R.N.P. który mówi o rozciąganiu opieki
nad młodzieżą pod względem duchowym, umysłowym i fizycznym, Z j e d n o c z e =
n i e stawia wniosek, o przekazaniu tej sprawy odpowiedniej sekcji, lub
utworzenie jej jeśli jej niema. -

150

19 wr 1923

PROJEKT STATUTU RADY NARODOWEJ POLEK

/ Opracowany przez Sekretarjat Komitetu Tymczasowego panie:
J. Szebeko, Helenę Wgychert i Mar. Jagmin /

I. NAZWA . RADA NARODOWA POLEK jest zrzeszeniem Stowarzyszeń lub Związków Stowarzyszeń Kobietych.

Rada Narodowa jest jednostką prawną , posiada majątek ruchomy i nieruchomy , ma prawo nabywać nieruchomości , dokonywać tranzakcje hipoteczne i zawierać wszelkie umowy przez prawo dozwolone.

II. SIEDZIBA. Władz Rady Narodowej Polek jest Warszawa . Rada utrzymuje biuro , które działa na mocy specjalnego regulaminu.

III. CELE Rada Narodowa Polek dążyć będzie do koordynowania pracy kobiet w kierunku:

1/ Dążenia do odrodzenia etycznego i narodowego na zasadach Ducha Chrystusowego .

2/ Wzmocnienie stanowiska rodziny , jako podstawy ustroju społecznego.

3/ Roztoczenie opieki nad dzieckiem i młodzieżą pod względem duchowym , umysłowym i fizycznym.

4/ Dążenie do popierania wykształcenia zawodowego kobiet.

5/ Otoczenie opieką kobiety- matki i pracownicy oraz dążenie do usunięcia wszelkiej krzywdy kobiety w dziedzinach ekonomicznej, prawnej i społecznej.

6/ Oparcie całokształtu pracy kulturalno-oswiatowej na podstawie tradycji i idei narodowej.

7/ Uswiadomianie Kobiet Polek o ciążących na nich obowiązkach obywatelskich.

8/ Wytworzenie łączności z kobietami innych krajów przez Radę Międzynarodową.

IV. ŚRODKI DZIAŁANIA.

1/ Inicjatywa w tworzeniu nowych placówek pracy kobiet: stowarzyszeń, klubów.

2/ Tworzenie Sekcyj Specjalnych.

3/ Gromadzenie materiału informacyjnego i szerzenie go wśród stowarzyszeń kobiecych.

4/ Wiece i sprawozdania . Zebrania publiczne , kongresy zjazdy

5/ Publicystyka / Prasa, wydawnictwa/

6/ Organizowanie wycieczek zagranicę . Organizowanie w Polsce zjazdów Międzynarodowych , biura informacyjnego , wymiana pism, książek z Radami Narodowymi innych krajów.

V. CZŁONKOWIE RADY NARODOWEJ POLEK , Członkami Rady Narodowej Polek mogą być Związki chrześcijańskie stowarzyszeń kobiecych oraz Stowarzyszenia

kobiece chrześcijańskie. Stowarzyszenia przystępujące do Rady Narodowej Polek zachowują swoją samodzielność. Członków przyjmuje Zarząd większości głosów 2/3 obecnych. Stowarzyszenia lub delegaci Stowarzyszeń działający na szkodę R.N.P. mogą być wykluczeni przez Zarząd większością głosów 2/3 obecnych . Wykluczeni mogą się odwołać do Naczelnej Rady.

Członkom przysługuje prawo korzystania z urządzeń R.N. P. jak to: bibliotek, czytelni. brania udziału w zebraniach , zapisywania się na członków klubów. b/ Otrzymywanie za ustaloną opłatę wydawnictw , komunikatów ect.

Obowiązki członków są następujące: a/ Przyczyniać się w miarę możliwości do rozwoju Rady b/ Stosować się do ustawy R.N.P. c/ Wypełniać prace i czynności powierzone przez Radę d/ Stosować się do uchwał R.N.P.

~~Obowiązki członków są następujące: a/ Przyczyniać się w miarę możliwości~~

- 3 -

VI. WŁADZE RADY NARODOWEJ POLEK. Władzami R.N.P. są A/ RADA NACZELNA
B/ Komitet Wykonawczy czyli ZARZĄD .

VII. RADA NACZELNA R.N.P. składa się z delegatek Stowarzyszeń i Związków Stowarzyszeń: od 300 członków jedna delegatka , od każdego następnego tysiąca po jednej. Rada Naczelna zbiera się raz na pół roku przynajmniej , delegatki są wybierane na trzy lata.

Do kompetencji rady Naczelnej należy:

- 1/ Rozpoznawanie i zatwierdzanie rachunków Rady za rok ubiegły i b budżet na rok przyszły., oraz projektów działalności.
- 2/ Rozporządzenie majątkiem R.N.P.
- 3/ Postanowienie o przyjęciu zapisów , legatów, i darowizn.
- 4/ Zatwierdzenie sekcji i Oddziałów , Komisji, regulamonów i instrukcyj w granicach niniejszego Statutu.
- 5/ Okreslanie na rok przyszły wysokości składek delegatek
- 6/ Wykluczanie z R.N.P. Stowarzyszeń lub delegatek.
- 7/ Rozpoznawanie wniosków.
- 8/ Zmiana Statutu.
- 9/ Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

A. Uchwały zebrania Rady Naczelnej zapadają jednomyslnie z wyjątkiem a/ zmiany Ustawy, b/ wykluczania Stowarzyszeń i delegatek c/ likwidacja Rady , które zapadają 2/3 obecnych członków.

B./ Każda delegatka może mieć tylko jeden głos. Głosy z upoważnieniem nie są dopuszczalne.

C. Stowarzyszenia należące do R.N.P powinny być powiadomione pismieniem przez Zarząd R.N.P. o zebraniu Rady Naczelnej przynajmniej na trzy tygodnie przed terminem, przez ogłoszenie w dwóch pismach w Warszawie Poznaniu, Lwowie, Krakowie i Wilnie.

VIII. ZARZĄD.

Zarząd składa się z 7 osób obranych na zebraniu Rady Naczelnej : Przewodniczącej , 2 Wice przewodniczących, 2 sekretarek , skarbniczki i kierowniczkę biura obranych większością głosów na zebraniu Rady Naczelnej na przeciąg trzech lat , oraz przewodniczących Sekcyj.

Siedzibą Zarządu jest Warszawa.

A. Zebrania Zarządu Głównego odbywają się raz na tydzień . Postanowienia Zarządu powzięte zwykłą większością głosów są prawomocne przy obecności przynajmniej połowy członków . W razie równego podziału głosów głos Przewodniczącej jest decydujący.

B. Do obowiązków i praw Zarządu należy:

a/ Prowadzenie rachunkowości , zgodnie z istniejącymi przepisami kasowymi .

b/ Zarządzanie Kasą i zawiadywanie całym ruchomym i nieruchomym majątkiem R.N.P.

c/ Otwieranie oddziałów i Sekcyj R.N.P. oraz dopomaganie im w działalności.

d/ Zwoływanie Zjazdów , wykonywanie uchwał tych zjazdów i załatwianie wszystkich spraw należących do R.N.P.

e/ Zawieranie w imieniu Rady Narodowej Polek wszelkiego rodzaju umów , oraz obrona interesów R.N.P, we wszystkich instytucjach sądowych i administracyjnych.

f/ Dozór nad ściśłym przestrzeganiem Statutu , instrukcyj , uchwał i regulaminów.

g/ Kierownictwo pracą kulturalną i wydawniczą.

h/ Mianowanie i zwalnianie wszystkich płatnych funkcjonariuszów

1/ Przygotowanie rocznych sprawozdań z działalności Rady Narodowej Polek wraz z bilansem za rok ubiegły, oraz preliminarz na rok następny na Zjazd Rady Naczelnej.

k/ Przygotowanie projektów prawodawczych i zbieranie materiałów statystycznych co do ogólnych warunków pracy i co działalności poszczególnych Stowarzyszeń i Związków Stowarzyszeń.

A. Dla zakupu nieruchomości Zarząd uzyskać musi zgodę Rady Naczelnej.

IX. SEKCJE powołuje Zarząd w miarę potrzeby, Przewodniczącą Sekcyj wybierają członkowie Sekcyj wspólnie z Zarządem.

Członkami Sekcyj mogą być tylko członkowie Stowarzyszeń należących do Rady Narodowej Polek.

X. LIKWIDACJA RADY NARODOWEJ POLEK, w razie rozwiązania R.N.P. lub zamknięcia jego działalności Rada Naczelna decyduje o przeznaczeniu majątku R.N.P. i przekazuje go na cele według swego uznania.

100

STATUT RADY NARODOWEJ POLEK

/OPRACOWANY PRZEZ KOMITET ORGANIZACYJNY/

I. Nazwa. Rada narodowa Polek jest zrzeszeniem lub związków Stowarzyszeń kobiecych.

Rada narodowa Polek jest jednostką prawną. posiada majątek ruchomy i nieruchomy ma prawo nabywać nieruchomości, dokonywać transakcje hipoteczne i zawierać wszelkie umowy przez prawo dozwolone. Terenem działalności R.N.P. jest Polska przy zachowaniu miejscowych praw i przepisów o stowarzyszeniach, obowiązujących w różnych dzielnicach Polski.

II. Siedziba. Siedzibą Władz Rady Narodowej Polek jest Warszawa.

III. Cele. Rada Narodowa Polek będzie dążyć do koordynowania pracy kobiet w kierunku:

- 1/ Odrodzenia etycznego i narodowego na zasadach ducha Chrystusowego.
- 2/ Wzmocnienia stanowiska rodziny, jako podstawy ustroju społecznego.
- 3/ Roztoczenia opieki nad dzieckiem i młodzieżą pod względem duchowym, umysłowym i fizycznym.
- 4/ Otoczenie opieką kobiety-matki i pracownicy, oraz do usunięcia wszelkiej krzywdy w dziedzinach ekonomicznej, prawnej i społecznej.
- 5/ Popieranie wykształcenia zawodowego kobiet.
- 6/ Uświadamianie kobiet Polek o ciężących na nich obowiązkach obywatelskich
- 7/ Wytworzenie łączności z kobietami innych krajów przez Radę Międzynarodową kobiet.

IV. Srodki działania. Dla osiągnięcia powyższych celów z zachowaniem praw i przepisów w tym względzie obowiązujących, służą następujące środki działania:

- 1/ Inicjatywa w tworzeniu nowych placówek pracy kobiet, popierania już istniejących
- 2/ Tworzenie sekcji specjalnych w myśl celów R.N.P.
- 3/ Gromadzenie materiału informacyjnego i szerzenia go wśród stowarzyszeń kobiecych.
- 4/ Zebrania publiczne, Kongresy i zjazdy krajowe i międzynarodowe.
- 5/ Publicystyka /prasa wydawnictwa/ wymiana pism, książek z Radami Narodowymi innych krajów. Organizowanie zjazdów w Polsce oraz Międzynarodowych, jako też biura informacyjnego.

V. Członkowie Rady Narodowej Polek.

Członkami Rady Narodowej Polek mogą być Związki Chrześcijańskie Stowarzyszeń kobiecych, oraz ^{Polnische} Chrześcijańskie Stowarzyszenia, przystępujące do Rady

101.

Narodowej Polek zachowują swoją samodzielność. Członków przyswaja Zarząd większością 2/3 głosów obecnych. Stowarzyszenia lub delegaci Stowarzyszeń, działających na szkodę R.N.P. mogą być wykluczeni przez Zarząd większością głosów 2/3 obecnych. Wykluczeni mogą się odwołać do Rady Naczelnej. Członkiniom Stowarzyszeń, należących do Rady Narodowej Polek, przysługują prawa korzystania z urządzeń R.N.P. jako to: bibliotek, czytelni, brania udziału w zebaniach, otrzymywania na ustaloną opłatę wydawnictw, komunikatów ect. Obowiązki Członków są następujące: a/ przyczyniać się w miarę możliwości do rozwoju Rady Narodowej Polek, b/ stosować się do statutu R.N.P. c/ wypełniać pracę powierzoną przez Radę, d/ stosować się do uchwał R.N.P.

VI. Organy Rady Narodowej Polek. Organami R.N.P. są: *II delegacje Okręgowy*
a/ Rada Naczelna, b/ Komitet Wykonawczy czyli Zarząd, c/ Komisja Rewizyjna

VII. Rada Naczelna Rady Narodowej Polek.

Każde Stowarzyszenie lub Związek wysyła po jednej zasadniczej delegatce, zaś Stowarzyszenia, mające powyżej tysiąca członkiń mają prawo wysyłać do Rady Naczelnej po jednej delegatce od każdego tysiąca. Termin trwania mandatów delegatek do Rady Naczelnej jest 3letni. Sprawozdawcze zebrania Rady Naczelnej odbywają się corocznie, nie później jak w miesiącu Czerwcu.

Do kompetencji Rady Naczelnej należy:

- 1/ Rozpatrywanie i zatwierdzenie sprawozdań za rok ubiegły i budżetów na rok przyszły, oraz projektów działalności.
- 2/ Rozporządzenie majątkiem R.N.P.
- 3/ Postanowienie o przyjęciu zapisów, legatów i darowizn.
- 4/ Zatwierdzenie sekcji i oddziałów, komisji, regulaminów i instrukcji w granicach nin. statutu.
- 5/ Określenie na rok przyszły wysokości składek delegatek, przyczem do chwili ustalenia waluty polskiej, nie będzie to poczytywanem za zmianę statutu. Na początek wysokość składek członkowskich określa się jak następuje: Stowarzyszenia, mające mniej niż 100 członków, wpłacają do Rady Naczelnej składkę roczną w wysokości Mk. 100.000, a Stowarzyszenia, mające więcej niż 100 członków 200.000 Mk. rocznie, lub ich równoważnik w nowej walucie polskiej gdy ta będzie wprowadzona.
- 6/ Przejmowanie i wykluczanie z R.N.P. Stowarzyszeń lub delegatek.
- 7/ Radzie przysługują prawa zwracania się do Stowarzyszeń lub Związków z żądaniem zmiany delegatek.
- 8/ Rozpoznawanie wniosków.
- 9/ Zmiana statutu
- 10/ Wybór członków Zarządu: Przewodniczącej, dwu vice-przewodniczących i czterech

102

reczn członków Zarządu,razem 7 osób, oraz Komisji Rewizyjnej. Mandaty członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej mają okres 3-letni.

A. Uchwały Rady Nacz. zapadają:

- a/ dla wewnętrznych spraw bieżących zwykłą większością głosów,
- b/ dla zmian Statutu,wykluczenia stowarzyszeń lub ich delegatek, oraz dla likwidacji Rady większością 2/3 głosów obecnych członków,
- c/ decyzje zaś w sprawie wstąpień na zewnątrz, jak wysłanie delegatek na kongresy lub zjazdy itp. powinny zapaść jednomyślnie.

B. Każda delegatka może mieć tylko 1 głos. Głos z upoważnienia nie są dopuszczalne.

C. Stowarzyszenia, należące do R.N.P. powinny być powiadamiane piśmiennie przez Zarząd o zebraniu R.Nacz. przynajmniej na 3 tygodnie przed terminem przez ogłoszenie w 2-ach pismach w Warszawie, Poznaniu, Lwowie, Krakowie i Wilnie.

VIII. Zarząd

Zarząd składa się z 7 osób, obranych na zebraniu Rady Nacz.:

Przewodniczącej, 2 wice-przewodniczących, 2 sekretarek, skarbniczki i kierowniczki biura, obranych większością głosów na zebraniu Rady Nacz. na przeciąg 3 lat, oraz przewodniczących sekcji.

Siedzibą Zarządu jest Warszawa.

A. Zebrania Zarządu odbywają się raz na tydzień. Postanowienia Zarządu, powzięte zwykłą większością głosów są prawomocne przy obecności przynajmniej połow członków. W razie równego podziału głosów, głos przewodniczącej jest decydującym.

B. Do obowiązków i praw Zarządu należy: a/ prowadzenie rachunkowości, zgodnie z przepisami prawa i przyjętymi zwyczajami,

b/ zarządzanie kasą, zawiadywanie całym ruchomym i nieruchomym majątkiem Rady Narodowej Polek.

c/ kierownictwo wszystkimi pracami R.N.P.,

d/ zwoływanie Zjazdów, wykonanie uchwał.

e/ zawieranie w imieniu R.N.P. wszelkiego rodzaju umów, oraz obrona interesów R.N.P. we wszystkich instytucjach sądowych i administracyjnych.

f/ dozór nad ściśm przestrzeganiem Statutu, instrukcji, uchwał i regulaminów,

g/ mianowanie i zwalnianie wszystkich płatnych funkcjonariuszów.

h/ otwieranie biur i sekcji R.N.P.,

i/ opracowanie rocznych sprawozdań z działalności Zarządu R.N.P. wraz z bilansem na rok ubiegły, oraz preliminarzem na rok następny na Zjazd Rady Nacz.

k/ przygotowanie materiałów do projektów prawodawczych i zbieranie materiałów statystycznych co do ogólnych warunków pracy i co do działalności poszczególnych Stowarzyszeń i Związków Stowarzyszeń:

A. Dla zakupu i sprzedaży nieruchomości Zarząd uzyskać musi zgodę Rady Naczelnej.

IX. Komisja Rewizyjna składa się z 5-iu członków. Komisja obowiązana jest przynajmniej raz na kwartał zrewidować kasę, rachunkowość i dowody rzeczowe R.N.P.- W końcu zaś roku operacyjnego sprawdzić sprawozdania roczne i o wyniku kontroli spisać protokół do odczytania na dorocznym zebraniu Rady Naczelnej.

X. Sekcje. Sekcje powołuje Zarząd w miarę potrzeb. Przewodniczącymi Sekcji wybierają członkowie Sekcji wspólnie z Zarządem.

Członkami Sekcji mogą być tylko członkowie Stowarzyszeń, należących do R.N.P.

XI. Likwidacja Rady Narodowej Polek. W razie rozwiązania R.N.P. lub zamknięcia jej działalności, Rada Naczelna decyduje o przeznaczeniu majątku R.N.P. i przekazuje go na cele według swego uznania.

Dyrekcja Policji w Lwowie.

L. 309/27 St. 1957

w Lwowie, dnia

28. lutego 1927.

12
104

Do

Pranownego

Zarządu

Stowarzyszenia Opiekuńczego " Chleb Dzieciom "

na rzecz przewodniczącego

o Pani Ks. Lubomirskiej

w Lwowie

ul.

W odpowiedzi na pismo z dnia 14. II. 1927 r.
Dyrekcja Policji Lwowa na uwaga zbioru
ulicznej i po lokalach publicznych w dniu
19-go czerwca 1927 r. na rzecz
Stowarzyszenia

pod następującymi warunkami:

- I. Do zbioru mogą być wzięte tylko osoby dorosłe.
- II. Uczniowie i uczniowie korespondentów nie wolno.
- III. Osoby mające zbioru zaopatrzone być mają w odp. widnie legitymacje wystawione przez Pranowny...

Zarząd

- IV. Osoby mające zbioru powinny siedzieć przy stolikach w czasie.
- V. Darki pieniężne mogą być wnoszone tylko do pułk. banku zamkniętych na kłódki lub zamknięte i opieczętowane przed przekazaniem zarządcy zbioru.
- VI. Wykup zbioru ma być podany do wiadomości władzy zarządzającej na zbioru w przeciągu dni osiem.
- VII. Dopuszczalne składanie małych stady nadopiecz.

[Handwritten signature]

Zebra nie

w świetlicy Tow.Zj.Ziemianek. dn. 14 maja 1924.

Obecne: panie J.Klawerowa/Koło Pracy Kobiet, Waychertówna, Kurnatowska, E.Czarnowska, Zdziarska, Sapieżyna /Tow.Ziemianek/S.Skotnicka, M.Tarnowska, M.Błeszyńska/Koło Polek, Dobrzańska/zw.Kobiet pracujących w handlu i biurowości/A.Brzezińska/Koło Mięszczanek J.Mazarakowa/Dzwignia/ Przewodnicząca p.Czarnowska sekretarzuje Sapieżyna.

Zebra nie uprasza p.Skotnicką, by zdała sprawę z Walnego Zebrania Rady Narodowej zwołanego w celu zmiany statutu. Na tem zebraniu były 4 ważne punkty: 1/Ograniczenie maximum głosów od jednego stowarzyszenia na ogólnych zebraniach Rady Nar. 2/Kumulacja głosów, 3/Sprawa zastępczyni, 4/Bezpartyjność. Za tym ostatnim punktem głosowały wszystkie stowarzyszenia oprócz Nar.Organ.Kobiet, i nie przeszedł z powodu braku 2/3 głosów. W sprawie kumulacji przeszedł wniosek że jedna osoba z prowincji może jedno- czyść w sobie dziesięć głosów.

W sprawie maximum głosów, pomimo pierwszej w opozycji 10 głosów, zgodzono się w imię zgody na 20 głosów od stowarzyszenia, co jednak nie otrzymało większości i nie przeszło.

Po sprawozdaniu p.Skotnickiej, p.Wayhert wskazuje na niebezpieczeństwo grożące przy istniejącym statucie w razie przyłączenia się dużej ilości związków Górno-śląskich gdzie przeważałyby głosy robotnicze. Statut Rady Narodowej z powodu okrojenia przez ministerstwo bez równoczesnych poprawek stał się dziwologiem. P.Mazarakowa twierdzi że wogóle zasada, zastosowana w polskim statucie, o jednym głosie od tysiąca członkiń danego towarzystwa jest nieodpowiednia. P.Tarnowska proponuje przeczytanie wniosku przyniesionego przez Koło Polek, na uchwalenie którego zebrano się dzisiaj. P.Skotnicka odczytuje wniosek/ w załączeniu/ P.Chrzanowska i Sapieżyna proponują aby niekoniecznie go posyłać przed wyjazdem P.Szebekówny do Kopenhagi, 17 maja, aby nie oszabiać jej stanowiska a raczej poczekać na przyjazd w. przewodniczącej ks.Lubomirskiej aby i ona podpisała protest. P.Brzezińska proponuje maximum 10 osób a nie 20, co i inne panie popierają. P.Skotnicka godzi wszystkich propozycją, by w proteście zażądać krótko: maximum, bez określenia ilości, co uchwalono jednocześnie. P.Wayhert proponuje napisanie i podpisanie protestu natychmiast co też uczyniono. P.Skotnicka wydelegowanie 2 i 3 osób do pertraktowania z Nar.Org.Kobiet poza Zarząd. P.Kurnatowska popiera ten wniosek w zamiarze załagodzenia całego nastroju nie jako dwóch obozów z jednej strony N.O.K. a z drugiej innych stowarzyszeń. Zgodnie wszystkie panie zaznaczyły, że mają kompletne zaufanie do N.O.K. chodzi jednak o ułożenie statutu w ten sposób aby Rada Narodowa była wyrazicielką wszystkich w niej reprezentowanych towarzystw a nie jednego mogącego na podłożu polityki i hasła politycznych ~~xx~~ zgrupować dużą ilość członkiń. P.Skotnicka odczytuje zmieniony protest/ w załączeniu, /które obec

ne reprezentantki stowarzyszeń podpisują i oddają księżnej Sapieżynie do wreczenia
p. Szebekównie po otrzymaniu podpisu Koza Akademieszek. Do delegacji w sprawie poroz-
umienia się z N.O.K. wybrano pp. Skotnicką, Czarnowską i Spieźnę.

3.

dn. 16/V 24 r.

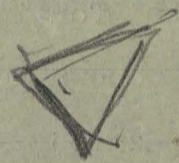
Sznowne Panie

Stojąc na podstawie obowiązującego nas jeszcze statutu, oraz przyjętych na całym świecie zasad, mogłam przesłać mi komunikat przyjęty do wiadomości tylko, przyznanie z niemałym zdziwieniem. Jak Pⁿⁱ wiadomo dla zmiany statutu potrzebnym jest walne zebranie, którego w oznaczonym przez Panie terminie zwołać niepodobna, bo I/ z jednej strony trudno się spodziewać aby prowincjonalne zebrania poraz drugi w tak krótkim terminie przybyć na zjazd, gdyż przybycie po raz pierwszy było połączone dla nich z niemałym wysiłkiem 2/ wyjazd mój do Kopenhagi na nastąpić dzisiaj w powrót nie jest przewidywany wcześniej jak w pierwszych dniach czerwca, zaznaczam jeszcze, że na to aby walne zebranie było prawomocne winno być ogłoszone w pismach w Warszawie, Wilnie i Lwowie trzy tygodnie przed terminem. Jan Panie widząc zastosowanie się do wyrażonego w ich ultimatywnym piśmie życzenia, nie jest wykonalne w tej formie jak to sobie Panie wyobrażają. Natomiast zupełnie możliwym jest zwołanie ponownego zebrania walnego, ale z zachowaniem obowiązujących nas przepisów i w późniejszym nieco terminie. Zechę się Sz. Panie zwrócić w tej sprawie do 2. przewodniczącej p. Bratkowskiej, oraz zasięgnąć opinii drugiej w. Przewodn. ks. Lubomirskiej. Co do siebie zaznaczyć muszę, że dla mnie wszelkie terminy począwszy od 20 czerwca jest obojętny, bo i przez cały lipiec zostaje w Warszawie.

Łączę wyrazy wysokiego poważania.

/-/ Józefa Szabeko.

Hande handawa

2.

104

Warszawa dn. 14 maja 24 r.

Do Zarządu Rady Narodowej Polek
w Warszawie.

Niżej podpisane stowarzyszenia rozważwszy rzeczowo wynik ostatniego Walnego zebraia, które w dalszym ciągu pozbawia je nie tylko decyzji, ale nawet wywie-
na bieg spraw
rania wpływu będących kompetencji Rady Narodowej przedstawiają R.N. swoją osta-
teczną decyzję opartą na zasadach słuszności oraz na statutach innych Rad Narodo-
wych. W imię solidarności narodowej i dobra samej sprawy jesteśmy skłonni do zgod-
nej współpracy jednak żądamy stanowczo określenia maximum oraz rozprzenia raz
jeszcze wniosku dotyczącego komulacji głosów delegatek z prowincji. Zaznaczyć mu-
simy, że nieprzyjęcie tego naszego słusznego warunku uniemożliwi niżej podpisanym
stowarzyszeniom współpracę w Radzie Narodowej, pomimo, że ważność i istnienia tejże
rozumiemy i doceniamy należycie.

Jeżeli nie otrzymamy odpowiedzi do dnia 10 czerwca b.r. będziemy zmuszeni
uważać, że nasz warunek nie został uwzględniony, a najlepsze nasze chęci nie
wzięte pod uwagę.-

podpisały. Koło Polek. Stow. Zjedn. Ziemianek. Dzwignia

Koło Mieszczanek. Koło Pracy Kobiet. Związek Kobiet Polskich pracujących w
handlu i biurowości.

Pogoń. Dom Akademiczek.

11 Rok 1924

Z E B R A N I E

W ŚWIETLICY TOW.ZJ.ZIEMIANEK DNIA 14 MAJA 1924.

Obecne: Panie, J.Klawerowa/Koło Pracy Kobiet/Waychertówna, Kurnatowska E.Czarnowska, Zdziarska, Sapieżyna/Tow.Ziemianek/S.Skotnicka, M.Tarnowska, M.Błeszyńska/Koło Polek, Dobrzańska/Zw.Kobiet pracujących w handlu i biurowości/A.Brzezińska/Koło Mieszczanek J.Mazarakowa /DŹWIGNIA/Przewodniczy P.Czarnowska, sekretarzuje Sapieżyna.Morawska

Zebranie uprasza P.Skotnicką, byzdała sprawę z walnego Zebrania Rady Narodowej, zwołanego w celu zmiany statutu. Na tem zebraniu były 4 ważne punkty: 1/ Określenie maximum głosów od jednego stowarzyszenia na ogólnych zebraniach Rady Narodowej. 2/ Komulacja głosów, 3/ sprawa zastępczyni, 4/ Bezpartyjność. za tyn ostatnim punktem głosowały wszystkie stowarzyszenia, oprócz Nar. Organizacji Kobiet i nie przeszedł z powodu braku 2/3 głosów. W sprawie komulacji przeszedł wniosek, że jedna osoba z prowincji może jednocześnie w sobie dziesięć głosów.

W sprawie maximum głosów, pomimo pierwszej propozycji 10 głosów, zgodzono się w imię zgody na 20 głosów od stowarzyszenia, co jednak nie otrzymało większości i nie przeszło.

Po sprawozdaniu p. Skotnickiej, p.Waychert wskazuje na niebezpieczeństwo grożące przy istniejącym statucie, w razie przyłączenia się dużej ilości związków Górno-śląskich, gdzie przeważałyby głosy robotnicze. Statut Rady Narodowej z powodu okrojenia przez Ministerstwo bez równoczesnych poprawek, stał się dziwolągiem. Pani Mazarakowa twierdzi, że w ogóle zasada, zastosowana w polskim statucie o jednym głosie od tysiąca członkin danego towarzystwa, jest nieodpowiednia. Pani Tarnowska proponuje przeczytanie wniosku, przyniesionego przez Koło Polek, na uchwalenie którego zebrano się dzisiaj. P.Skotnicka odczytuje wniosek w ^(niema) przyłączeniu/P.Chrzhanowska i Sapieżyna proponują, aby nie koniecznie go posyłać przez przed wyjazdem P.Szebekówny do Kopenhagi, 17 maja, aby nie osłabiać jej stanowiska, raczej poczekać na przyjazd w przewodniczącej ks.Lubomirskiej, aby i ona podpisała protest. P.Brzezińska

proponuje maximum 10 osób, a nie 20, co i inne panie popierają. P. Skotnicka godzi wszystkich propozycją, by w proteście zażądać krótko: maximum, bez określenia ilości, co uchwalono jednogłośnie. P. Waychert proponuje napisanie i podpisanie protestu natychmiast, co też uczyniono. P. Skotnicka wydelegowanie 2-3 osób do pertraktowania z Nar. Org. Kobiet, poza Zarządem. P. Kurnatowska popiera ten wniosek w zamiarze załagodzenia całego nastroju, niejako dwóch obozów z jednej strony N.O.K. a z drugiej innych stowarzyszeń. Zgodnie wszystkie panie zaznaczają, że mają kompletne zaufanie do N.O.K. chodzi jednak o ułożenie statutu w ten sposób, aby Rada Narodowa była wyrazicielką wszystkich w niej reprezentowanych towarzystw, a nie jednego, mogącego na podłożu polityki i haseł politycznych zgrupować dużą ilość członkiń. P. Skotnicka odczytuje zmieniony protest/wzałączeniu który obecne reprezentantki stowarzyszeń podpisują i oddają ks. Sapiężynie do wręczenia p. Szebekównie, po otrzymaniu podpisu KOLEA Akademickich. Do delegacji w sprawie porozumienia się z N.O.K. wybrano pp. Skotnicką, Czarnowską i Sapiężynę.

*nie odniosło to skutku - dopiero po moim przyjeździe
Sapiężynę do Szwajcarii - stanowisko ich ostrzejsze
ze względu na odpowiedzialność - nie chodziło tu o
wielu delegatów tylko o wybranie 2 osoby z rady K.O.K.
która tam ma wstąpić - wydelegowano mnie i
Sapiężynę do Szwajcarii - która weszła odnowiła
władzę w Szwajcarii przed mniejszością.
Wysłaliśmy by przysła naradzają do Sapiężyny (teraz we
Wrocławiu) by dla umożliwienia się z podpisaniem na pro-
teście przewodniczącemu - przysła - zabranie było dość
ostrze i nie było - mówi wysłaliśmy że się oke strony
zgodzimy by nie trzymać się daty 10% - nie stawiać
względnie sprawy na ostrze nosa - czekać aż się sytuacja
wyясni czy nas wogóle przysła do Ogi niestety.*

Warszawa 14 maja 1924 r.

109

2) (Protest)
Do Zarządu Rady Narodowej Polek
w Warszawie.

Niżej podpisane stowarzyszenia rozważywszy rzeczowo wynik ostatniego Walnego Zebrania, które w dalszym ciągu pozbawia je nie tylko decyzji, ale nawet wywierania wpływu na bieg spraw będących w kompetencji Rady Narodowej, przedstawiają R.N. swoją ostateczną decyzję opartą na zasadach słuszności, oraz na statutach innych Rad Narodowych. W imię solidarności narodowej i dobra samej sprawy, jesteśmy skłonni do zgodnej współpracy, jednak żądamy stanowczo określenia maximum, oraz rozpatrzenia raz jeszcze wniosku, dotyczącego komulacji głosów delegatek z prowincji. Zaznaczyć musimy, że nieprzyjęcie tego naszego słusznego warunku uniemożliwi niżej podpisanym stowarzyszeniom współpracę w Radzie Narodowej, pomimo, że ważność istnienia tejże rozumiemy i doceniamy należycie.

Jeżeli nie otrzymamy odpowiedzi do dnia 10 czerwca b.r. będziemy zmuszone uważać, że nasz warunek nie został uwzględniony, a najlepsze nasze chęci nie wzięte pod uwagę.

Podpisały: Koło Polek, Stow. Zjedn. Ziemianek Dźwignia

Koło Mieszczanek Koło Pracy Kobiet Koło Pracy Kobiet Polskich
pracujących w handlu i biurowości.

Pogoń Dem Akademiczek.

i bezterminnie wroci z Popenhagi - a równo Szwajcarski
by na walnem zbr. K. O. P. otrzymała pełnomocnictwo
i rodzaj przyzwolenia ze strony delegacji w K. O.
Zgodę na Maximum lub przynajmniej progresyję
Co mówiam za siebie - wniosek K. O. o Maximum
był uchwalony K. O. (20^{ty} delegatki) uchwalony w naszej obecności
24^{ty} Protestacja p. Nowicka wie o tem bo była przy
na walnem. Na Zjednoczeniu idzie o uchwalenie

dn. 16/V 1924 r.

3

Szanowne Panie

Stojąc na podstawie obowiązującego nas jeszcze statutu, oraz przyjętych na całym świecie zasad, mogłam przysłać mi komunikat przyjąć do wiadomości, tylko przyznaję z niemałym zdziwieniem. Jak paniom wiadomo, dla zmiany statutu potrzebnym jest walne zebranie, którego w oznaczonym przez panie terminie zwołać niepodobna, bo

- 1/ z jednej strony trudno się spodziewać, aby prowincjonalne zechciały po raz drugi w tak krótkim terminie przybyć na zjazd, gdy przybycie poraz pierwszy było połączone dla nich z niemałym wysiłkiem
- 2/ Wyjazd mój do Kopenhagi ma nastąpić dzisiaj, a powrót nie jest przewidywany wcześniej jak w pierwszych dniach czerwca - zaznaczam jeszcze, że na to, aby walne zebranie było prawomocne, winno być ogłoszone w pismach w Warszawie, Wilnie i Lwowie trzy tygodnie przed terminem. Jak panie widzą zastosowanie się do wyrażonego w ich ultimatywnym piśmie życzenia, nie jest wykonalne w tej formie jak to sobie panie wyobrażają. Natomiast zupełnie możliwym jest zwołanie ponownego zebrania walnego, ale z zachowaniem obowiązujących nas przepisów i w późniejszym nieco terminie - zechcą się panie zwrócić w tej sprawie do 2 przewodniczącej p. Bratkowskiej, oraz zasięgnąć opinii drugiej w. przewodniczącej ks. Lubomirskiej. Co do siebie zaznaczyć muszę, że dla mnie wszelki termin począwszy od 20 czerwca jest obojętny, bo i przez cały lipiec zostaję w Warszawie.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

Józefa Szebeko.

Byłbym bardzo za tym protestem - nie mogę zdecydować -
moim zdaniem jest wiele trudności to mi, ale zażądać prze-
dla zapamiętanych forum nieyoda i wystąpienia nie jest wotum
nam ani protestem - moje zdanie nie jest takie z naradami
Samam na wszystko zażądać

W 1888 r. grono kobiet amerykańskich zebrało się w Waszyngtonie delegatki różnych krajów w celu stworzenia Rady Międzynarodowej, złożonej z Narodowych Rad kobiet. Pierwsza przewodnicząca R.M. została p. Fawcett. Jednocześnie powstała Narodowa Rada kobiet S. S. Ameryki a przewodniczącą Miss Francis Willard na czele.

W pierwszych latach N.R. St. Zjed. nie wykazała intensywnej działalności. Dopiero w 1893 Złoty Komitet Wszechświatowych Kongresów, który powstał z okazji wystawy w Chicago, a N.R. St. Zjed. zaprosił R.M. na pierwsze Zebranie do Chicago, a N.R. St. Zjed. wzięła na siebie obowiązek przyjęcia delegatek z innych krajów. Spędziano się przyjazdu przedstawicielek 30 Narodów.

Drugie zebranie odbyło się w Londynie 1899 r. Wzięły w nim udział przedstawicielki 10 Narod. Rad i honorowe Wice-Przewodniczące kilku krajów, w których w owym czasie właśnie przystąpiono do zorganizowania Rad. Nar. W związku z tym zebraniem odbył się w Londynie międzynarodowy kongres kobiet, hr. Aberdeen która była od 1893-1899 Przewodniczącą Rady wydała 7 tomów zawierających sprawozdanie z działalności Rady adresy i dokumenty związane z kongresem.

Tercyjny Zjazd odbył się w 1904 r. w Berlinie, przy udziale 19 zorganizowanych Narod. Rad. Na zaproszenie N.R. Niemiec odbył się na zakończenie obrad zjazdu międzynarodowy kongres kobiet. Na tym zjeździe uchwalono, że komitet wykonawczy powinien się zebrać przynajmniej 2 razy w przerwach 5 letnich pomiędzy Zjazdami. Pierwszy raz Komitet Wykonawczy zasiał w Rzymie Paryżu 1906 r. Drugi raz w 1908 w Genewie.

Na tym Zebraniu Sekretarka-Korespondentka Mrs. Gordon wniosła projekt wydawania różnych sprawozdań z prac Rad. Mię. do których będą dołączane sprawozdania Rad. Narod. i stałych międz. Komitetów.

Czwarty Zjazd Międz. Ra. odbył się w Toronto w Kanadzie 1909 r. przy udziale 14 oficjalnych delegatek Rad. Narod. i 300 delegatek i gości z zagranicy. W końcu odbył się Międz. Kongres Kobiet, urządony przez Kanadyjską Ra. Nar. w Toronto. Sprawozdanie z działalności Ra. M. ogłosiła Lady Aberdeen, a sprawozdanie z Kongresu Nar. Rad. Kanadyjska. Postanowiono następny Zjazd odbyć w Rzymie 1914, a dwa posiedzenia Kom. Wykon. w 1911 w Szwecji i w 1913 w Holandji.

Pięty Zjazd odbył się w Rzymie. Postanowiono łączyć go z kongresem

kebiecym' ze względu na mnogość spraw, które Zjazd miał do załatwienia. Przewodnicząca Lady Aberdeen postawiła wniosek, aby delegatki wysyłane na Zjazdy o tyle rozumiały 3 urzędowe języki, żeby bez pomocy tłumaczek mogły uczestniczyć w obradach. O ileby specjalnie odpowiednie i uzdolnione delegatki znały tylko swój rodzimy język 'Mar. Rada kraju' który ją wysyła, winna starać się o to, żeby w sesjach innych delegatek miała pod ręką tłumaczki, które w mowie i piśmie temi 3 urzędowymi językami władają.

S T A T U T.

Międzynarodowej Rady kobiet.

Wstęp.

My kobiety wszystkich Narodów, w tem przeświadczeniu że: najszczyt-
 niejze ideały ludzkości dadzą się osiągnąć przez jedność myśli,
 sympatji i dążeń i że zorganizowana akcja kobiet przyczyni się do
 zachowania najwyższych wartości w rodzinie i w państwie tworzymy
 Związek pracownic: których zadaniem będzie stosowanie w życiu spe-
 cecznem, w obyczajach i w prawie "Złotej Zasady" "Czyń drugiemu
 tak jak byś chciał, żeby oni Tobie czynili".

Przystępując do pracy w myśl powyższych zasad przyjmujemy następu-
 jący statut:

S t a t u t.

Art. I.

Nazwa.

Federacja Rad Narodowych będzie się nazywała:
 Międzynarodową Radą kobiet.

Zadanie M.R.

- a/ M.R. ułatwi kobiecym organizacjom wszystkich krajów porozumie-
 wanie się między sobą.
- b/ M.R. da kobietom wszystkich części świata możność wspólnego
 obradowania nad sprawami, dotyczącymi dobrej powszechnego, rodziny
 i jednostki.

Art. II.

Polityka ogólna.

I. Zważywszy na to, iż R.M. nie powstała w celach jakiejś poszcze-
 gólnej propagandy, wyklucza ona ze swego programu kwestje politycz-
 ne i religijne o charakterze spornym, dotyczące wzajemnych stosun-
 ków (wła lub więcej narodów).

2/ Jedyne władzę którą R.M. posiada nad swemi członkami, to suges-
 tja i sympatja. Przystępując do R.M. Rada Narodowa nie będzie krępe-
 wana ani w metodach pracy ani w swej jedności organicznej

113

i absolutnej niezależności, nie będzie podlegała zasadom i metodom
żadnej innej Rady, ani działaniem i opinijem R.M. Obowiązuje się jedy
nie do przestrzegania statutu i harmonijnego z nim współdziałania.

Rady Narodowe mają wszelką swobodę porozumienia się między sobą
z tem zastrzeżeniem, że oficjalna propaganda rozsyłana do poszczegól
nych Rad narodowych w imieniu M.R. nie powinna dotyczyć przedmiotów wy
mienionych w art. I.

Władza M.R.

1. Przewodnicząca, 3 wice-przewodniczące/ z prawem pierwszeństwa dla
tej, która uzyskała największą liczbę głosów, te same stosuje się
do 2 i 3 wice-przewodniczącej/, Sekretarka-Korespondentka, sekretarka
protokółująca i Skarbniczka. Każda przewodnicząca R.N. wchodzi ex effi
cie jako wice-przewodnicząca do R.M.

2/ Zarząd ten będzie wybierany przez R.M. na każdym zebraniu, powtarza
jącym się co 5 lat, 3/ Siedem głównych członków Zarządu, przewodniczą
ce R.N. i przewodniczące stałych międzynarodowych komitetów tworzą ko
mitet Wykonawczy. 2/3 członków będzie stanowić quorum. Zadaniem komite
tu wykonawczego będzie dozór nad sprawami M.R. przez cały okres czasu
pomiędzy zebraniem, odbywającymi się co 5 lat.

4/ Przewodniczące i Sekretarka-Korespondentka będą ex officio człon
kami wszystkich stałych komitetów i pod komitetów międzynarodowej
Rady kobiet.

5/. Przewodnicząca międzynarodowej Rady, która pełniła obowiązki
przynajmniej przez jedno całe pięcioletnie może być, w chwili ustąpie
nia, obrana Honorową Przewodniczącą Rady przez komitet wykonawczy
na następne pięcioletnie, i może być wybierana ponownie na każdym pięciolet
letnim Zebraniu.

6/. W krajach, w których jeszcze nie zorganizowane Narodowych Rad i
nie przystąpienie do międzynarodowej Rady, władze podwykonawcze mogą
wybrać honorową wice-przewodniczącą tego kraju do Rady międzynarodowej
do czasu zorganizowania tam Rady Narodowej i pozyskania tym sposobem
prawa wybieralności na członka Rady międzynarodowej. Wszystkie te honore
we wice-przewodniczące będą zapraszane na posiedzenia komitetu wykonaw
czego, i mogą uczestniczyć w obradach, jednakże bez prawa głosu.

- Art. IV.

1. Każda Rada Narodowa utworzona z narodowych stowarzyszeń i instytucji z tem za strzeżeniem że ich statuty będą zgodne z podstawowymi zasadami Rady Międzynarodowej, może zostać członkiem Rady międzynarodowej o ile ją zatwierdzi Komitet wykonawczy i o ile co pięć lat wniesie opłatę w wysokości 100 dolarów/ 20 funtów/. Suma ta winna być wypłacaną w rocznych ratach do Skarbu Rady międzynarodowej.

2/. Rada Narodowa zawiadamiając o swem przystąpieniu, winna załączyć kopje swego statutu i regulaminu, oraz kopje uchwały na mocy której Rada zgłasza przystąpienie do Rady międzynarodowej. Gdyby z biegiem czasu statut albo regulamin uległy zmianom, kopja tych zmian winna być nadesłana Sekretarce-Korespondentce.

3/. Każda osoba przyjęta przez komitet wykonawczy i zatwierdzona przez Radę własnego swego kraju, o ile takowe istnieje, może zostać dożywotnią pretekterką Rady wpłacając 40 funtów / 200 dolarów/ o ile zapłaci 25 dolarów na czas pięcioletniej kadencji i zostaje członkiem popierającym na przeciąg pięciu lat.

4/. Wszystkie te członkinie pretekterki i popierające mogą brać udział w posiedzeniach Rady i uczestniczyć w obradach lecz bez prawa głosu. Będą otrzymywały bezpłatnie wszelkie zwykłe wydawnictwa drukowane i rozsyłane przez Radę.

5/. Wszystkie zwykłe członkinie stowarzyszonej Rady Narodowej są również członkiniami Rady Międzynarodowej, mogą być obecne na posiedzeniach Rady Międzynarodowej, jednakże, bez specjalnego zaproszenia ze strony prezydium, nie mogą brać udziału w obradach.

Art. V.

Zebrania.

1/. Rada Międzynarodowa będzie się zbierała co 5 lat

2/. Komitet zarządzający Zebraniem będzie się składał z komitetu wykonawczego Rady Międzynarodowej i z jednej delegatki od każdej Rady Narodowej

3/. Komitet wykonawczy odbędzie przynajmniej dwa zebrania w każdym pięcioletnim okresie, niezależnie od zebrań urzędowych, urządzonych podczas każdej pięcioletniej kadencji i związanych ze sprawami bieżącymi.

4/ Jedynie Zarząd Główny i Przewodniczące stałych komitetów wraz z przewodniczącą Międzykomitetów i dziewięciu delegatkami od każdej stowarzyszonej Rady Narodowej będą miały prawo głosu na zebraniach Rady. O ile członkini Zarządu i delegatki nie mogą być obecne na zebraniu wolno im dać swój głos zastępczyni. Zastępczynią członka Zarządu głównego musi być członkini stowarzyszonej Rady Narodowej, która winna na wybór ten zatwierdzić.

Zastępczynią przewodniczącej lub delegatki winna być członkini tej Rady, którą ona reprezentować.

5/ Na wszystkich kwestjach spornych delegatka Rady Narodowej może głosić swój głos za całą delegacją.

6/ Przed wniesieniem na Międzynarodową Radę każda sprawa winna być przedstawiona komitetowi wykonawczemu, jako projekt do wniosku.

7/ Uchwały dotyczące podjęcia przez R.N. nowych działań pracy, winny zapadać jednogłośnie.

Art. VI.

1/ Większością 2/3 głosów Statut niniejszy może być zmieniony lub uzupełniony na każdym zebraniu Rady, odbywającym się co pięć lat. Przynajmniej trzy miesiące przed posiedzeniem należy przesłać wszystkim członkom drukowane zawiadomienie o projektowanych zmianach.

2/ O ile Zarząd uzna to za potrzebne, po każdej zmianie wprowadzonej do Statutu, do stałych przepisów i regulaminu, będzie ogłoszone drukiem nowe wydanie Statutu w trzech urzędowych językach francuskim, angielskim i niemieckim.

3/ Przewodniczące stałych komitetów będą wybierane drogą jawnego głosowania na kadencję co pięć lat odbywającym się zebraniu Rady, i mianowane/chyba zatwierdzone/ przez Komitet wykonawczy.

Komitety stałe składają się z przewodniczącej mianowanej przez R.N. i z jednej przedstawicielki od każdej R.N. Zadaniem stałych komitetów będzie prowadzenie wiałości i statystyki, dotyczących odnośnych działań pracy. Wykonują tę pracę przedstawicielki R.N. pod kierunkiem przewodniczącej. Przedstawicielki te, przed odeślaniem sprawozdań przewodniczącej, winny przedstawić je swej R.N. Przewodnicząca zaś co rok przedstawia je do zatwierdzenia komitetu wykonawczego lub podwykonawczego. W następstwie streszczenie sprawozdań stałych komitetów ogłasza drukiem Sekretarka-korespondentka M.R.

3

ORGANIZACJA RAD NARODOWYCH.

W jaki sposób powstają Rady Narodowe.

Rady Narodowe powstają na zebraniu złożonym z przedstawicielek wszystkich kobiecych organizacji.

Każde poszczególne stowarzyszenie powinno zgłosić zgodę na utworzenie Rady.

Rady Narodowe są konfederacjami stowarzyszeń, a nie pojedynczych osób.

Rady Narodowe składają się ze stowarzyszeń narodowo zorganizowanych lub mających narodowe znaczenie, oraz z lokalnych związków i Rad, złożonych z miejscowych stowarzyszeń.

Rady Narodowe zarówno jak i Rada Międzynarodowa przyjmują jako zasadniczą podstawę swojej organizacji.

a/ Wspieranie jedności myśli, dążeń, i sympatii pomiędzy kobietami wszystkich klas, partji i wyznań.

b/ Stosowanie Złotej Zasady/Czyż druzim jakbyś chciał, żeby oni czynili Tobie/ w życiu społecznym, w obyczajach i w prawie.

W jaki sposób Rady Narodowe przystępują do
Rady Międzynarodowej.

Na ogólnym Zebraniu Rady Narodowej winna zapadć uchwała, będąca przystąpieniem do Rady Międz.

Rada Narod. zawiadamia o tem Sekretarkę -Korespondentkę R.M. załączając kopję rezolucji wraz z kopją swego statutu i regulaminu i składa akces swój do Rady .

Z chwilą przystąpienia do R.M. Rada Narodowa wpłaca do kasy R.M. 4 funty albo 20 dolarów rocznie, przed 15 Maja każdego roku.

W jaki sposób Ra. Narod. są reprezentowane w Rad. Międz.

Przewodnicząca R.M. i 9 delegatek reprezentują Ra. Narod.

Komitet Wykonawczy R. Międz. składa się z wybranego Zarządu R.M. z przewodniczącymi starych międzynarodowych komitetów oraz z przewodniczącą każdej Rad. Narod./obecnie 237 osób/

Każdy członek stowarzyszenia, wchodzącego w skład Rad. Narod. jest członkiem Rad. Międz. i ma prawo uczestniczenia w obradach, jednakże prawo głosu przysługuje jedynie urzędowym Przedstawicielkom.

Specjalne przywileje przyznane są członkom Protektorkom i członkom popierającym.

Protektorki płacą 40 fun. lub 200 dolarów i mogą uczestniczyć w obradach, jednakże bez prawa głosu.

Protektorki otrzymują bezpłatnie wszystkie wydawnictwa Rady.

Członkowie popierający płacą na okres pięcioletni 5 fun. lub 25 dolarów i przez czas trwania tego okresu korzystają z tych samych przywilejów.

Pracami Międz.Rad. w przerwach między Zjazdami, odbywającymi się co 5 lat, kieruje Komitet Wykonawczy, który obowiązkowo winien się zebrać dwa razy w ciągu tego okresu. Podkomitety wykonawcze, złożone z wybranych członków, kolejno zbierają się w celu załatwienia spraw praktycznych im przez Kom. Wyko.

Przewodnicząca R.M. może zwołać specjalne zebranie Kom. Wykon. w terminie, który umożliwi zawiadomienie wszystkich Rad. Narod.

Na żądanie 5 członków Kom. Wyk. skierowane do przewodniczącej, prawnie najmniej 4 miesiące naprzód, może również być zwołane specjalne zebranie Kom. Wykonaw.

Przewodniczącej przysługuje prawo zebrania na piśmie głosów Kom. Wyk.

Wszelkie informacje i wiadomości o pracach M.R. kobiet należy kierować do Sekretarki-Korespondentki lub na żądanie do Przewodniczącej.

Do R.M. należą następujące kraje w których już istnieją zorganizowane Ra. Narod.

Wielka Brytania i Irlandja, Francja, Niemcy, Austrja, Węgry, Belgja, Holandja, Włochy, Szwecja, Norwegja, Danja, Finlandja, Grecja, Bułgarja, Serbja, Szwajcarja, Portugalja, Rosja, Islandja, Stany Zjed. Am. północnej, Kanada, Argentyna, Dominja Australijskie/ Nowa Południowa Walja, Tasmanja, Victoria, Queensland, Queensland, Zachodnia Australja/ Południowa Afryka.

Le Conseil national des femmes polonaises
~~étant en voie d'organisation, n'est pas encore organisé et~~
~~n'ayant pas encore organisé, n'est ni pou-~~
~~vu ni peut-être ni venu apporter son concours~~
 d'admission, ni prendre part à vos délibérations.
 Avant la guerre mondiale la nation po-
 lonaise était divisée entre trois empires
 étrangers et les associations féminines
 ainsi que toutes les autres organisations
 de notre pays, ne pouvaient se faire repré-
 senter nulle part sous leur propre étendard.
~~C'est pourquoi, cette fois, nous sommes~~
~~notre absence de nos réunions, absence des réunions~~
~~de nos réunions, absence des réunions~~
 nous sommes présents.

Depuis, notre patrie est devenue libre.
 Mais les misères de la guerre, qui
~~peut-être a été plus longue qu'ailleurs,~~
 le travail de reconstruction de notre
 état naissant ont tellement absor-
 bés nos femmes et tout nos forces
 que jusqu'à maintenant il ne nous
 a pas été possible d'organiser un
 conseil national.

Toutefois nous reconnaissons à tous
 les points de vue le grand utilité
 du travail fraternel des femmes
 de toutes les nations, nous croyons

Solennel
 par l'inter-
 médiation
 de la bande

fermeur)

(qu'il traitait et l'influence féminine
seront triompher dans le monde entier
les grands idéaux sociaux et la justice,
de l'humanité et de l'avenir, unifiée
et c'est dans cette espérance, que nous
nous unissons en esprit avec Vous
en vus surty au nos meilleurs
vœux de travail fétil et fruitueux
Nous espérons aussi que Dieu lui-même
chaque session et l'ère réorganisation
nous amons l'honneur d'être parus
Vous et de travailler avec Vous.

~~(Nous sommes préparés à ce travail
en organisant pour l'année prochaine
un congrès de travail féminin
à l'échelle de tout le monde féminin
à vos communiqes les faces d'op
mation.]~~

M. Rada winna dla swoich postulatów i przedsięwzięć uzyskać zgodę wszystkich Rad Narod.

Dotychczas R.N. na zasadzie takich jednomyślnych uchwał postanowiła

- a/ Popierać sprawę Pokoju i Sądów rezjemczych
- b/ Zwalczać handel żywym towarem w myśl zasady o równych prawach moralności dla obu płci.
- c/ Dążyć do ~~popięszenia~~ ~~zdręwetności~~ zdobycia dla kobiet praw wyborczych we wszystkich krajach gdzie istnieją rządy reprezentacyjne.
- d/ Rozszerzać dokładne informacje o prawnym położeniu kobiet i wogóle o sprawach, dotyczących dobrobytu kobiet.
- e/ Dążyć do polepszenia zdrowotności.
- f/ Zwrócić szczególnie baczną uwagę na sprawę wychowania.
- g/ Badać sprawę emigracji i imigracji i otaczać szczególną opieką kobiet i dzieci.
- h/ Zachęcać Rad Narod do popierania udziału kobiet w pracach publicznych przez dostarczanie odpowiednich kandydatek na wszystkie urzędy dostępne dla kobiet, zdobywać dla kobiet dostęp do wszystkich władz i urzędów.

M.R.K. w niektórych wypadkach reprezentuje pogląd kobiet całego świata na pewne sprawy nap. na Konferencji pokojowej w Haadze. memorjały M.R.K. były, obok memorjału złożonego przez Kościoły, jedynymi komunikatami z zewnątrz, przyjętymi przez Konferencję.

Ogłoszone drukiem sprawozdanie z dotychczasowej działalności wykazuje, iż M.R.K. przyczyniła się do usunięcia niejednego przesądu doprowadziła do wzajemnego zrozumienia i rozbudzenia uczuć solidarności pomiędzy przedstawicielkami różnych ras, wyznań i partji oraz stworzyła ognisko wokół którego mogą skupić się jednostki pragnące pracować dla dobra ogółu.

Niezależnie od tego R.M.K.

a/ Zbierała informacje o pracy kobiet i jej warunkach.

b/ Zapobiegała rozpraszeniu się pracy kobiet przez tworzenie zbyt wielu pokrewnych i współzawodniczących ze sobą organizacji.

c/ Przez Zjazdy kobiet różnych krajów i środowisk pogłębiła wiedzę kobiet

d/ Tworzyła Związki stowarzyszeń, mających wspólne cele i dążenia.

e/ Wpływami i zjednoczoną pracą dopomagała miejscowym samorządom i ciałem prawodawczym w przeprowadzeniu niejednej reformy w dziedzinie prawa dawstwa, dotyczącego kobiet, dzieci i rodziny.

M.R.K. stworzyła ognisko, w którym skupiają się wszelkie wiadomości, dotyczące pracy i wychowania kobiet we wszystkich częściach świata i gdzie kobiety mogą czerpać natchnienie do zbiorowych wysiłków dla dobra całej ludzkości.

krajach.

Zaleca się powyższemu szóstemu Komitetowi wspólnie opracować i przedstawić N.R.K. projekt dotyczący powyższych spraw, który to projekt N.R.K. przekaże Lidze Narodów i Rządowi różnych krajów.

Szwajcaria.

14/ Wzywamy do popierania rezolucji N.R. Włoskiej.

Nowa Południowa Walja /Australja/.

15/.N.R. kobiet wzywa stowarzyszenia R.N. do popierania w odnośnych swych krajach ustaw, dozwalających kobietom, które wychodzą za mąż za cudzoziemców, zachowywać własną narodowość.

Anglja i Irlandja.-

16/ Zwązywamy, iż kobieta dotychczas, wychodząc za cudzoziemca była zmuszoną wyrzekać się własnej narodowości i przyjmowanie narodowości męża, co nie tylko jest niesprawiedliwością w stosunku do kobiet, które nie mniej od mężczyzn kochają swoją ojczyznę, ale jest również niebezpieczeństwem dla kraju, którego obywatelstwo przyjmuje kobieta, nie znająca ani jego prawa ani urządzeń, wnosimy by :

1/ Odtąd kobiety, wychodzące za cudzoziemców składały deklarację o zamiarze przyjęcia obywatelstwa i podanie uznania ich obywatelstwo na tych samych warunkach, na którychby to miało miejsce, gdyby pozostały niesamotnymi.-

2/ W sprawach, dotyczących naturalizowania cudzoziemców nie powinno być różnic, zależnych od płci cudzoziemców.

3/ Kobiety, które przez małżeństwo utraciły swoją narodowość, mogą, na zasadzie podania do władz kompetentnych do rozstrzygnięcia tych kwestji, odzyskać taką.

Stany Zjednoczone Ameryki.

Wzywamy N.R.K. by zachęciły N.R. do ubiegania się o prawa zabezpieczenia kobietom wychodzącym za mąż możliwości zachowania własnej narodowości. W przewodownictwie międzynarodowym winny być wprowadzone odpowiednie ustawy, które należy przedstawić Lidze Narodów.

Dania.-

N.R.Kobiety winny starać się o ściślejszą współpracę pomiędzy komitetami i Urzędami Zdrowia w każdym kraju, w celu bliższego poznania i wzajemnej pomocy we wszystkich sprawach, dotyczących poprawy warunków życia ludzkości.

Nowa Południowa Walja.

Zwązywamy na ciężkie warunki stawiane emigrantom przez różne Urzędy

dy lekarskie M.R. kobiet wnosi, aby w miarę możliwości warunki, obowiązujące emigrantów pod względem lekarskim zostały uzgodnione.

Anglja i Irlandja.

M.R. kobiet wnosi sesję zabezpieczenia medycyny przez wypłatę matkom rodzin, nie mającym dostatecznych zarobków pieniężnego zasiłku. Zasiłek ten będzie wypłacał rząd, a nie prywatne dobroczynność.

Nowa Południowa Walja.

M.R. kobiet winny się starać o to, aby przy wszystkich sądach dla małoletnich sędziami, lub asystentami sędziów były kobiety.

Nowa Południowa Walja.

M.R. kobiet protestuje przeciw ekonomicznej sytuacji żony i żąda, aby jej została prawnie przyznana część dochodów męża. Obecnie jest ona w zupełnej zależności od charakteru i zmiennych humorów męża i jako żona, matka i gospodyni jest jedyną pracowniczką, której praca nie jest wynagradzana.

Nowa Południowa Walja.

M.R. kobiet wyraża zdanie, że prywatne zyski powinny być zupełnie wyłączone ze sprzedaży napojów wyskokowych.

Anglja i Irlandja.

M.R. kobiet winna zaleca R.Narodowym zajęcie się sprawą międzynarodowego języka i zwrócenie na tę sprawę uwagi swoich rządów i Ligi Narodów.

Danja.-

1/ M.R. kobiet winno w dalszym ciągu prowadzić walkę przeciw handlowi żywym towarem i dążyć do równych praw pod względem moralności dla obu płci.

2/ Stałe komitety zdrowia publicznego i zrównania obu płci pod względem moralności winny zjednoczyć swoje wysiłki, w celu zwalczania chorób wenerycznych innymi środkami niżeli regimentacja i domy rozpusty, te sposoby bowiem nie tylko okazały się bezskuteczność, lecz wywarły zgubny wpływ na moralność publiczną.

3/ M.R. kobiet winno wprowadzić do wszelkich sekcji wychowania publicznego, naukę podstawowych zasad zdrowie i moralności płciowej. Rezolucje te stawia komitet Zrównania płci pod względem moralności i walki z handlem żywym towarem.

Zważywszy, że największą groźbą dla osobistej swobody i należytego rozwoju kobiet jest bezkarność mężczyzn moralnie zdegenerowanych i niezdolnych do opanowania swoich płciowych popędów wnosimy by:

- a/ Wszyscy mężczyźni uznani przez władze lekarskie za niezdolnych do opanowania swoich popędów,
- b/ wszyscy mężczyźni, którym dowiedziono wykroczeń przeciwko moralności w stosunku do młodych i niewinnych kobiet, zostali stale odosobnieni /segregate permanently/

Nowa południowa Walja.

M.R. kobiet utworzy specjalny komitet w celu wprowadzenia lepszych filmów lub też powierzy tę sprawę jednemu z istniejących stałych komitetów.

Stany Zjednoczone Ameryki.

M.R. kobiet uprasza Ligę Narodów do rozważenia sprawy ujednostajnienia miar, wag i monet.

Dania.-

M.R. kobiet fińskich wnosi, aby na tematy, dotyczące wychowania i kultury urządzano dyskusyjne zebrania, w których mogłyby brać udział kobiety wszystkich stanów i aby kobietom przyznano prawo samodzielnej, zarobkowej pracy.

Finlandja.

Spis Rad Narodowych i liczba członków każdej Rady.

Stany Zjednoczone.

- 22 narodowe stowarzyszenia.
- 4 państwowe
- 8 komitetów lokalnych

Ogólna liczba członków 3 miliony/na 37. 840,000 kobiet/statystyka z r. 1900/ 8 1/30 ‰

Kanada.

- 16 narodowych stowarzyszeń
- 34 lokalnych komitetów

/Ogólna liczba 150,000/ na 2,372,000 w 1891 r./ 6 1/3 ‰

Niemcy.

- 49 narodowych i prowincjonalnych stowarzyszeń
- 278 lokalnych stowarzyszeń

Ogólna liczba 500,000/na 31,260,000 w 1907/ 1.6 ‰

Szwecja.

- 28 Stowarzyszeń
- 1 Rada lokalna

Ogólna liczba 33,000/na 2,870,000 w 1912 r./ 1.15 ‰

Anglja

- 168 Stowarzyszeń
- 47 lokalnych komitetów

Ogólna liczba 2 miliony/ na 21,370,000 w 1901 r./ 1 2/3 ‰

Danja

- 32 Stowarzyszenia

Ogólna liczba 38,000 na 1,420,000 w 1911 r. 2.70 ‰

Holandja

- 24 narodowych stowarzyszeń
- 11 lokalnych
- 1 Rada lokalna

Ogólna liczba 42,804 na 2,590,000 w 1899 r. 1.65 ‰

Wiktoria /Australja/

Wiktoria/Australja/

44 Stowarzyszeń

Ogólna liczba 50.000 na 600.000 w 1901 8,3 %

Ogólna liczba kobiecej ludności w Australji w r. 1911 2.142.000

Zachodnia Australja.

17 stowarzyszeń

Członków 8550 na 71.300 w 1901 r. 10,3 %

Włochy.

129 stowarzyszeń

26.200 członków na 16.921.000 w 1901 r. 0,15 %

Francja.

130 Stowarzyszeń

7 Rad lokalnych

Członków 140.000

Argentyna

62 Stowarzyszenia Ogólna liczba 10.000

Szwajcaria 57 lokalnych Towarzystw

73 Stowarzyszenia

Członków 48.000 na 1.700.000 w 1906 r. 2,8 %

Austrja

78 Stowarzyszeń

Członków 40.000 na 13.300.000 /1900 r./ 3,3%

Węgry

90 Stowarzyszeń

36.000 członków na 9.700.000 w r. 1906 2,7%

Norwegja.

13 narodowych stowarzyszeń.

27 prowincjonalnych

indywidualnych członków 49

Ogólna liczba do 50.000 na 1.200.000 w r. 1901 4,2%

Belgja

9 Stowarzyszeń. liczba członków kobiet w 1900 3.400.000

Grecja

Grecja

12 Stowarzyszeń, liczba członków 269, kobiet w 1896, 1.200.000 1/40

Bułgaria.

37 Stowarzyszeń, członków 2088 kobiet w 1900, 1.900.000 0,1 %

Serbja

6 narodowych Stowarzyszeń
39 lokalnych
Kobiet w 1900 1.200.000

Finlandja

7 Stowarzyszeń
Członków 3.500 • kobiet 1.380.000 w 1900 1/4 %
W 20 krajach które przysłały sprawozdanie w 1912 r. M.R. kobiet liczyło
członków 6.200.000 I miejsce Sta. Zjed. A. 2 Anglja. 3 Niemcy. 4 Kanada.
5 Francja.

SEKcje KOMITETU.

- 1/ Finansowy
- 2/ Prasowy
- 3/ Pokoju i Sądów rozjemczych
- 4/ Prawny, dotyczący położenia prawnego kobiet.
- 5/ Równouprawnienia obywatelskiego i praw wyborczych
- 6/ Handlu żywym towarem i zrównanie płci pod względem obyczajowym
- 7/ Zdrowia publicznego
- 8/ Wychowawczy
- 9/ Emigracji i imigracji
- 10/ Zawody, zajęcia i rzemiosła dla kobiet.

SZUŻBA OBYWATELSKA KOBIEC.

We Francji sprawę tę poruszyła filija "ady Narodowej w Rouen." W Norwegji utworzył się komitet, w celu opracowania planu narodowej służby kobiet.

W Finlandji zaprojektowano, aby kobiety pełniły dobrowolnie pracę społeczną, przygotowawszy się do niej przed tem należycie. Byłby to rodzaj pracy odpowiadającej powinności wojskowej.

Na Zjeździe odbytym w Haadze w 1913 wywiązała się dyskusja nad obowiązkową służbą społeczną kobiet. Zbierały głos Holenderki, Danki, Finlandki i Niemki. Zdanie było podzielone co do dodatnich i ujemnych stron projektu.

Na zjazdach M.R.K. grają kolejne hymny wszystkich stowarzyszonych Narodów.

Szwedka p. Upmark ułożyła pieśń M.R. do której dorobiono muzykę.

Waleczą się wszystkim R. Narodowym zapoznanie się z tekstem i z melodią.

Należy zwrócić uwagę na oszczędność jakiejś korespondentki która do wodzi że warszawskie biura nauczycielskie, prowadzą gromadnie ab do francuski, angielski i Niemki, aby je potem wysyłać na prowincję do domów rozpusty.

Jedynie tydzień otaczają swoją opieką od chwili wejścia na statek do chwili wylądowania i dalej w 300 miastach St. Zjed. Ameryki istnieją biura a korespondenci we wszystkich krajach Europy, głównie w Rosji i Polsce

Sprawozdanie z r. 1913.

Sta. Zjedn.

1/ Sprawa równoprawnienia pekzyniżę znaczne postępy.

2/ Walka z prestytucją . W większości Stanów istnieje epezycja prze-
ciw rezlementacji. W Stanie Jame zamknięte wszystkie demy rezpu-
sty i zabronione wynajmować mieszkanie w którym się mieściły przez
przeciąg całego roku . po roku zaś e tyle tylko e ile gospodarz prażj
mował odpowiedzialność za lokatera. Pewtórne wynajęcie demu na dem
rezpusty pociąga za sobą karę, równającą się niemal konfiskacie.
W innych Stanach żądane , aby nazwisko właściciela nieruchomości , naj-
mowanej na dem rezpusty figurewało na zewnętrznej fasadzie demu w
widnem miejscu, aby każdy mógł wiedzieć , jakim procederem się zajmuje
Zabronione prestytutktem przesiedlać się z jednego stanu do drugiego
tworząc tym sposobem rodzaj meralnej kwarentanny.

Comitaje spracowujące sprawę ustalenia minimalnej płacy dla kobiet
uznała iż zbyt niskie zarabki są jedną z przyczyn upadku wielu kobiet

Uprowadzone 8 godzinnym dzień rebeczy, to zarządzenie jednak spotkało
się z gwałtowną epezycją nawet wśród kobiet, które się obawiały iż za-
rabki ich tym sposobem znacznie się zmniejszą.

W niektórych Stanach postanowiono kastrować zbredniarzy aby przez
kędzić przychodzeniu na świat dzieci dziedzicznie obciążonych.

Założone pod kierunkiem p. Julji Lathrep , Biuro dzieci którego zada-
niem będzie naukowe badanie wszelkich spraw związanych z dobrem dzie-
ci.

Sprawa opieki nad dziećmi niedorozwiniętymi znacznie postąpiła na-
przód

Dzięki efiarności Rekfellera założone Biuro higieny seccjalnej w
New-Yorku, wraz z laboratorjum.

Istnieje przypuszczenie , że za pomocą badań umiejętne przeprowadze-
nych da się ustalić , że pewna część kobiet złego życia jest nie *normal*
na i że je należy traktować jak istoty chore a nie jak zbredniarki.

Rząd Sta. Zjedn. założył pod kierunkiem p. Julji Lathrep Biuro dzieci
w którym sprawy dotyczące dobre dzieci są badane w sposób gruntowny i
naukowy.

Biuro to stało się ogniskiem, w którym koncentrować się będą wszystkie informacje dotyczące opieki nad dziećmi. R. Nared. St. Zjed. brała udział w kongresie Socjologicznym w Kongresie matek, kobiet kelerskich, dobrych dróg, założyła Hygienę socjalną ze specjalnym laboratorjum, badała sprawę kar za przestępstwa, prowadziła ankietę w sprawie sal tańców oraz dostarczała rezerywek.

Szwecja.

Stowarzyszenie Fryderyki Brener żąda rewizji prawa małżeńskiego zniesienia opieki męża, równych praw dla dzieci i prawa zachowania i zarządzania majątkiem.

Założyła salę zajęć w liczbie 92 dla dzieci.

Kobiece stowarzyszenia Czerw. Krzyża mają 74 miejscowych komitetów liczących członków 10,187, popularyzując ideę przez szkoły, 463 prywatne szkoły żeńskie szyje dla Czerw. Krzyża.

Podczas wojny bałkańskiej, Szwecja pierwsza wysłała do Turcji oddział Czerw. Krzyża.

Stowarzyszenie kobiet Umiarowanych powstało w 1911.

działa za pomocą edczytów, breszur etc.

w r. 1912 Król przyrzekł kobietom równouprawnienie; w Izbie niższej projekt upadł 86 głosami przeciw 58, w drugiej Izbie uzyskał większość 140 przeciw 66. Bill upadł.

Działalność kobiet skierowała się by nie dopuścić, aby w Izbie przeszły prawa nieprzychylne lub szkodliwe dla kobiet.

W 1912 zamierzano wnieść projekt o obowiązkiem ubezpieczeniu matier rzydstwa; podlegać ubezpieczeniu miały wszystkie kobiety od 15-51 lat. Kobiece stowarzyszenia skrytykowały projekt, który upadł.

Danja.

Kobiety w roku sprawozdawczym zajmowały się sprawą: walki z alkoholizmem; komitet zdrowia wydawał breszurki, ostrzegające przeciw niebezpieczeństwu grzęcemu od much, urządza Zebranie w sprawie: szkół dla matek kształcenie dziewcząt w szkołach w higienie i opiece nad niemowlęciem w sprawie miest-ogrodów-szkół na powietrzu. Opracowały nowy rytuał małżeński projekt prawa dzieci nieślubnych pomocy państwowej dla wdów. W tej sprawie kobiety złożyły petycję do sejmu i wnioski uzyskały większość

- 3 -

Tasmanja.

Liga Białego Krzyża postanowiła chronić kobiety i dzieci od złego i traktować je z należnym szacunkiem, starać się o usunięcie nieprzyzwoitości i brutalności w nowie i dążyć do tego aby czystość obyczajowa była obie płcie, rozpowszechniać te zasady, używać wszelkich sposobów, aby się stosowane do przykazania: Zachowaj duszę i myśl czystą.
Cenzura kinematografów.

Preparanda przeciw obywatelskiej służbie wojskowej.

Włochy.

Sekcja wychowawcza Rad Narod. specjalnie zajmowała się walką z literaturą niemoralną i referencją szkół średnich, oraz wychowawczym ^zprezentem kinematografów. Zwróciła się do Ministra spr. wew., z żądaniem dopuszczenia matek do Komisji ustanowionych w celu kontroli nad filmami. Żaden obraz nie będzie edgąd mógł być wystawiany bez zgody tych komisji, do których dopuszczone kobiety.

Sekcja emigracyjna, ustanowiła inspektorki w kilku punktach w których skupiają się kobiety emigrantki, badała stan rzeczy zagranicą i propagowała ideę zakładenia przytułku dla młodych robotnic włoskich; w 1908 liczba przytułków wynosiła 20 w 1912 już 80.

Sekcja prawna zajmowała się demami poprawczymi dla kobiet. Pani Beretti przedstawiła projekt reformy domów poprawczych na kelenje relne. Postanowiono wystąpić z żądaniem dopuszczenia kobiet w biurach policji do dezera nad młodoletnimi.

Sekcja prawna również zajmowała się sprawą poprawy lesu służby domowej i przedstawiła Rad Narod. projekt obywatelskiego ubezpieczenia od chorób i starości.

Francja.

Sekcja penecy i higieny, postanowiła wnioski o wprowadzenia bezpłatnych pralni, zaopatrzonych w wodę gorącą i mydła dla rodzin robotniczych których kenerne nie dosięga 500 fr. i mełności uiszczania się z kenernego miesięcznie a nie kwartalnie.

Sekcja wychowawcza badała sprawę wychowania płciowego młodzieży

W Szwajcarii.

Zabiegane o ustanowienie asystentek kobiet w policji i na wzór tych które już w Zurychu istnieją.

W Belgji.

Przewadzono specjalną walkę przeciw alkoholizmowi.

Finlandja.

Tu kobiety wyższych stanów otrzymują zawodowe wykształcenie które im zapewnia niezależne stanowisko.

Wobec tego iż kobiety jedynie drogą wyjątku wnoszą pensję rozdziel na jatkowy nie na wiele by się przydał i należy kobietom przyznać prawa swobodnego rozporządzenia częścią dochodów męża. W przeciwnym razie zważywszy na to iż otrzymały zawodowe wykształcenie umożliwiające im zarobkową pracę, mogłyby łatwo uleść pokusie zaniedbania obowiązków że ny i matki. W r. 1912 przyszła prawnie zabraniająca kobietom małżeń- stwa przed 17 rokiem i obostrzające kary za przestępstwa przeciw mał- letnim.

Prócz tego posłanki w Sejmie opracowały prawo o ubezpieczeniu na cierzyństwa i ubezpieczeniu od chorób, o ochronie dziecka i o powięk- szeniu praw dzieci nieślubnych. Stowarzyszenie kobiece przeprowadziło zmianę w formule przysięgi małżeńskiej. Obecnie brzmi ona: Małżenkowie winni ulerać sobie wzajemnie na wzajemnej miłości."

Komitet pokoju.

Wszystkie stowarzyszone Rady uznały że:

- a/ Należy w orkeżach prowadzić wychowanie w duchu powszechnego brater- stwa, ponieważ wyznawcy tych zasad każdą wojnę będą uznawali za wojnę bratobójczą.
- b/ Należy zorganizować kompelityczne kluby dla wszystkich klas ludnoś ci bez względu na wiek i tą drogą szerzyć ideę ludzkiego braterstwa Organizatorów tych towarzystw można podzielić na dwie klasy:
 - 1/ Tych którzy będą dążyli do tego aby w klubach kompelitycznych nie uznawano różnic Stanowych.
 - 2/ Tych którzy uznają że kluby takie będą o wiele skuteczniejsze o ile członkami ich będą ludzie jednej tylko klasy; kluby będą dostępne dla wszystkich narażowości, lecz jedynie dla przedstawicieli

klas już zjednoczonych przez wspólne zajęcia i interesa zawodowe
 c/ Zaleca się Radom pozyskania zgody jednośnych Rządów.
 d/ Harod.Rad. keb. będą się starały za pomocą kobiecych deputacji
 przedłożyć jednośnym swoim rządem poglądy kobiet na sprawę pokoju

Komitet
 Stanowiska prawnego kobiet
 Stany Zjednoczone.

X

W niektórych Stanach podniesione myśl państwowej pensji dla
 ubogich wdów-matek uznane prawe matki do zapemegi państwowej.
 One w bólach i z niebezpieczeństwem życia dają Państwu obywateli
 ionne winne jej za te opiekę i pomoc.
 Rozwinięte sądy dla małżeletnich .w Chicago kobieta została sądzą
 w oddziale dla małżeletnich przestępców.W Kanadzie ograniczone i-
 leśó godzin pracy tygodniowej dla chłopców między 14-16 i dla ke-
 biet i dziewcząt do 55 god.

8

Zjazd w Chrystjanji z dn. 8-17 września 1920.

Komitet wykonawczy i stałe Komitety Międz. Rady będą zasiadały 8, 9, 10, a posiedzenia Międz. Rady odbędą się następnych dni.

Rada Norweska ogłosi we właściwym czasie broszurę informacyjną o warunkach podróży i projektowanych ułatwieniach.

Komitet Wykonawczy składa się:

- 2 siedmiu członków Zarządu Głównego,
- Przewodniczących Rad Narodowych,
- Przewodniczących międz. stałych komitetów,
- Honorowej Wice-przewodniczącej.

Honorowe Wice-przewodniczące biorą udział w obrzędach bez prawa głosu.

Prawo głosu przysługuje:

- 1/ Członkom Zarządu Głównego,
- 2/ Prezesom stałych komitetów,
- 3/ Honorowej Przewodniczącej Rad Międz.
- 4/ Przewodniczącej i 9 Delegatkom Urzędowym każdej Narod. Rady.

Rady Nar. są odpowiedzialne za swoje delegatki, mogą udzielić im instrukcji w sprawie głosowania lub dać im swobodę głosowania stosownie do własnego ich poglądu lub przekonania.

Każda Rada Narod. proszona jest o przysłanie na ręce Przewod. lub Sekret. koresp. krótkiego sprawozdania z prac. podjętych od 1914. Sprawozdanie winno być ujęte w 2000 wyrazów.

Podczas Świąt Wielkanocnych projektowane jest posiedzenie podkomitetu wykonawczego.

Rady Narod. proszone są o przesłanie projektowanych rezolucji swojej Radzie i stowarzyszoną Organizacją, o ileby sobie życzyły umieścić jakieś zmiany lub poprawki zechcą je przesłać Przewod. lub Sekret. koresp. przed 1 kwietnia; dla krajów b. odległych /Australia, Południowa Ameryka/ termin przedkładać się do 15 maja. Ze względu na mnogość rezolucji Rady Narodowe są proszone o znaczenie numerami 1, 2, 3, etc. tych rezolucji, które uważają za najważniejsze.

Rady Narodowe które pragną prosić Radę Międz. aby następne zebranie w 1925 r. odbyło się w ich kraju, winny zawiadomić o tem

1922
 przed Czerwcem. Ten sam termin stosuje się do zgłoszeń w sprawie
 miejsca obrad dla Komitet. Wykonaw. w 1922 i 1924.

GŁÓWNE REZOLUCJE.-

5/ Liga Narodów.

Międz. Rad. kobiet, dążąc do unikania wojen i zapewnienie ludzkości
 spokoju i dobrobytu najasilniej popiera prawa wszystkich Narodów
 oraz projekt Związku Narod.

Stany Zjedn. Ameryki.

6/ Międz. N.K. popiera rezolucje przedstawione Komisji Lig. Nar. na
 konferencji pokojowej, wyrażone 10 kwietnia 19 r. przez Deputację
 N.R.K. i Konferencję kobiet sufragystek krajów sprzymierzonych i
 Stan. Zjedn. Amer. i będzie nadal popierała usiłowania w celu wpro-
 wadzenie w życie tych rezolucji.

Stany Zjednoczone Ameryki.

7/ Członkinie N.R.K. wyrażają Lady Aberdeen i jej koleżankom z Za-
 rządu, oraz grupie kobiet sprzymierzonych, połączonych z nimi w
 kwietniu 19 r. uznanie za ich zabiegi w sprawie dobre kobiet i dzie-
 ci wszystkich części świata, oraz zadowolenie z powodu poparcia, ja-
 kie im okazał Prezes i członkinie komisji Ligi Narodów oraz Ko-
 misji Pracy przy oficjalnej Konferencji pokojowej.

Stany Zjednoczone Ameryki.

8/ N.R.K. wzywa Ligę Narodów do uszanowanie narodowych właściwości,
 wynikających z różnic wychowania i warunków społecznych lub geogra-
 ficznych' w tym celu, by cenne indywidualne cechy narodowe w etyce,
 obyczajach i zwyczajach w niczem nie napotykały przeszkód i nie
 zostały pochłonięte przez Internacjonalizm.

Norwegja.-

9/ Zwłaszcza na to, iż podstawę trwałego pokoju zarówno pomiędzy
 Narodami jak i w wewnętrznym życiu Narodów będzie pełniejsze i do-
 skonalsze wychowanie Narodów N.R.K. dąży do stworzenia przy Lidze
 Narodów Międzynarodowego Urzędu Wychowawczego, w celu szerzenia
 idei międzynarodowej etyki i obywatelstwa i poleca swemu Kom. Wyk. i
 stałemu komitetowi wychowawczemu opracowanie planu systemu wychowaw-
 czego, opartego na tych zasadach.-

Norwegja.

10/ Wymienę nauczycieli w szkołach publicznych.

Dania.-

11/ Aby we wszystkich szkołach przedsięwzięto środki w celu kształ-

cenia w obywatelstwie /citizenship/ i, aby w wyższych klasach szkół średnich i wyższych dziewczęta obowiązkowo poznawały podstawowe zasady praw, dotyczących kobiet i dzieci.

Nowe południowe Walije /Australia/

12/ R.M.K. wzywa kobiety wszystkich krajów do usilnej i ofiernej pracy dla obrony praw dziecka i zaleca aby wszelkimi siłami ratowały głodem niewiedzone kraje Europy.

Anglija i Irlandja.

13/ Włochy wnoszą by:

R.M.K. stworzyła stały międzynarodowy Komitet, złożony z przedstawicieli Włoch tych krajów, które do Ligi Narodów przystąpiły, w celu:

1/ Zastosowanie w życiu młodzieży wszystkich krajów złotej zasady: "Czyjś drugim tak jakbyś chciał, żeby oni czynili Tobie", ufając, że ta zasada doprowadzi do uznania wyższości prawa nad siłą i do tego, że narody będą używały swoich praw w tym stosunku, w jakim będą spełniały swoje obowiązki.

Ten system wychowawczy odbija się na prawodawstwie, które wprowadzi zasadę obrony dziecka i małoletnich, opieki nad matkami i będzie szerzyło te zasady zarówno w domu jak i w szkole. W przemyśle i rolnictwie praca dzieci i chładców winna być otoczona specjalną opieką. Komitet winien czuwać nad pracą młodych dziewcząt w pracy i dążyć nie tylko do przygotowania pracowniczek, lecz do zabezpieczenia fizycznego i moralnego zdrowia młodzieży. W celu przeprowadzenia tych postulatów stały komitet, łącznie z Ligą Narodów, z którą powinien być w stałym kontakcie, skieruje uwagi swoje do R.M.K. a ta podda je odpowiedniemu rządowi.

Włochy.-

Poprawka do powyższych rezolucji.

13/ a/ Zwłaszcza 12 reformy, dotyczące wychowania i pracy dziecka projektowane przez Włochy już zostały włączone do programu stałych Międz.Kom.Wychowawczych, Pracy, Zawodowych i Zdrowia Publicznego postawiamy: nie tworzyć nowego stałego Komitetu dla czuwania nad ochroną dzieci, lecz zlecić 4 powyższym stałym Komitetom opracowanie projektu reform niezbędnych dla zapewnienia dzieciom i młodzieży, zwłaszcza młodym dziewczętom opieki i najlepszych warunków pracy, zabezpieczenie praw żon, matek i dzieci i największych ułaskawień w dziedzinie wychowania i wykształcenia we wszystkich

Zjednoczenie Polakich Towarzystw Kobiet
 Chrześcijańskich we Lwowie uwarzą w pierwszym
 rzędzie za najważniejszą i najistotniejszą utrzyma-
 nie Rady Narodowej Kobiet Polki, celem wejścia
 jej w skład Ligi Międzynarodowej Kobiet jako re-
 prezentacji polskiej, wypowiada się przeciw
 wszelkiej akcji zmierzającej do rozbięcia tych Rady
 Narodowej, powiniamy to leżyć unicestwić
 akcją Kobiet polskich na forum międzynarod.
drugim. - Nie przesadza to zmiany Statutu,
 gdyż na to przyjdzie czas, a rozpręta działanie
 i jej technika dadzą praktyczne wskazówki
 i sprawdzenie w jakim kierunku i zakre-
sie ma leżeć przepracowanie zmiany sta-
tutu w myśl zjednoczenia chrześcijań-
cele ideowe jest organizacyjne leży jest najlepiej
osiągnięte.

ZJEDNOCZENIE POLSK. CHRZEŚCIJ. TOWARZ. KOBIECYCH we LWOWIE uważając w pierwszym rzędzie za najważniejsze i najistotniejsze utrzymanie Rady Narodowej Kobiet Polek, celem wejścia jej w skład Ligi międzynarodowej Kobiet jako reprezentacji polskiej, wypowiada się przeciw wszelkiej akcji, zmierzającej do rozbicia tejże Rady Narodowej, ponieważ byłoby to unicestwieniem akcji kobiet polskich na forum międzynarodowym. Nie przesądza to zmiany statutu, gdy na to przyjdzie czas, a rozpoczęta działalność i jej technika dadzą praktyczne wskazówki i sprawdzą w jakim kierunku i zakresie mają być przeprowadzone zmiany statutu w myśl życzeń większości Towarzystw, aby zarówno cele ideowe, jak i organizacyjne były jaknajlepiej osiągnięte.

